

KP

KYRKPRESSEN

ONSDAG 11 OKTOBER NR 19/2023

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

PRÄSTROLLEN SKIFTAR I NORDEN

Sidan 6

**Mansdominans vid altaret
tar slut i Karleby** [Sidan 4](#)

**Ellen Strömberg vill vara öppen-
sinnad, också då det suger** [Sidan 18](#)

**Filmen Jesus Revolution blev
en överraskningssuccé** [Sidan 22](#)

Fråga 'Hur har vi hamnat här?'

»I vilken mån handlar en rörelses vi om lära? Och i vilken mån om andra lojaliteter?«

EN LITEN kristen rörelse i ett hörn av Norden hade kommit till en teologisk skiljeväg i en fråga. Ett läger tyckte efter många år så, det andra lägret så.

Den lilla kyrkan sökte klokt vägar vidare genom en enkät bland medlemmarna. Den hade två frågor: *Kan du acceptera den nya tolkningen av läran?* samt *Kan du leva med om din församlingsledning inte tänker som du?*

Svaret var smått rörande: En överväldigande stor andel svarade ja på båda frågorna.

DET ÄR SOM som att ha åkt tidsmaskin att sitta med nyheten att den första kvinnan nu har blivit utnämnd till präst i en av Borgå stifts församlingar. *Såå 90-tal*, som ungdomen skulle säga.

Med undantag för Karleby svenska församling och några till har det inte varit en knäckfråga på väldigt länge, inte heller i ett flertal av de österbottniska grannförsamlingarna.

Många med perspektiv på rikskyrkan har frågat varför skiljelinjen vid just prästens kön måste vara så rakbladsskarp just här i ett hörn av Borgå stift. Något liknande sägs knappt stå att hitta på finskt håll.

Där har förstås hänt att man har gått ur folkkyrkan och bildat egna manskylkor, vilket också våra finlandssvenska laestadianer som bäst sitter och grunnar på.

MÅNGA SOM är trötta på det exklusiva mansprästerliga har helt riktigt påpekat att tolkningar av vad som är "Guds entydiga ord" i en modern tid förändras. Detta även bland dem som berömmar sig av att vara mera

"bibeltrogna" än andra.

Så sägs till exempel praxisen om preventivmedel i laestadianska familjerna i en tyst glidning ha övergått i något slag av ny förståelse av vad Gud egentligen vill. I husen på de nya laestadianska solsidorna sägs barnskaran numera följa mönstren i andra barnfamiljer.

DET ÄR HÄLSOSAMT att ibland tänka efter i vilket sammanhang och i vilken kontext olika kyrkors och rörelser förståelse av tron har fått sina betoningar.

En folkkyrka med miljoner medlemmar, till ytan passiva, får sin prägel av Guds kravlösa nåd och väntande närvaro.

En frikyrka med några tusen medlemmar får sin prägel av personlig trohet och engagemang i Guds verk. Men ingetdera är mera eller mindre kristet än någonting annat.

Också den laestadianska rörelsen skulle må bra av att i sina "lämna kyrkan"-utredningar också ha ett kapitel med en helt världsligt sociologisk bedömning: Hur har vi mänskligt sett hamnat här?

Fridsföreningarna kännetecknas av starka familjeband mellan ett fåtal familjer. Detta, i vänlig mening sagt, klanväsande sträcker sig ända in i utkomst, ekonomi och i att man arbetar i varandras företag.

Så i vilken mån handlar gemenskapen och rörelsens vi om lära? Och i vilken mån om släktskap, lojalitet och sociala nätverk?

VI KUNDE också avdramatisera det som igen verkar koka ihop till en ny konflikt.

Det har i alla tider stått envar fritt att när söndagsmorgon glimmar bläddra i församlingsannonseringen och gilla en präst bättre än en annan. Den som har ont just av en kvinna vid altaret må planera sina söndagar enligt det. Låt oss respektera varandra ändå.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Jan-Erik Andelin
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemsshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 60 € Utlandet 84 €

I DETTA NUMMER

FOTO: FLICKR/NANIRA

Slut på männens era

I Karleby församling drev domkapitlet igenom Annica Smeds som första kvinna i prästämbetet. Tvekan i församlingsrådet länkades därhän.

Sid 4

Tron är en del av min identitet

Är etnicitet icke-kränkbar, medan tro lika självklart bör få kränkars fritt? En kränkning av tron skapar sår och spår ända in i själen, skriver Mats Björklund i veckans Inkast.

Sid 11

Att söka och förakta

Ellen Strömberg har skrivit en roman om att tvingas förlita sig på sin kropp och nästan tappa sitt förstånd. *Bli utan* är en berättelse om ofrivillig barnlöshet och att greppa efter halmstrån. Om att till och med be. **Sid 18**

Framgång med film om Jesusrörelsen

Ingen hade förväntat sig det – åtminstone inte Finnkin. Därför blev Caj Höglund plötsligt distributör för en film – som Finnkin ville ha när de märkte att den gjorde succé.

Sid 22

”Tänk på dig som Gud tänker på dig”

Vem är du? Ifol scoutade fotbollsklubben HJK **Nils Svensson** på en match i Ettan i Sverige. Ett år senare är han med i ungdomsledarteamet i Andreaskyrkan i Helsingfors.

TEXT OCH FOTO: **CHRISTA MICKELSSON**

Den unga fotbollstalangen **Nils Svensson** är väldigt nöjd med sitt första år med HJK.

– Det har varit ett utvecklande år för min del. Det har varit skönt att kunna fokusera på fotbollen på heltid. Det har också varit utvecklande att få träna med HJK:s A-lag, vilket jag har gjort i några veckor det här året.

– Från tidig ålder har jag känt att Gud har lett mig. Jag bad till Gud och frågade om jag skulle till Helsingfors. Och nu är jag här!

När han spelade i U17 Allsvenskan fick han en skada, som tog lång tid att läka.

– När jag skulle komma tillbaka så var det lite tufft med mitt självförtroende. Jag kommer ihåg att Gud sa till mig så här: ”Tänk inte på dig själv som andra, eller som du tänker på dig själv. Utan tänk på dig själv så som jag ser på dig.” Sen dess har det varit en sak som har funnits i mitt hjärta – att försöka se mig själv som älskad och behövd.

Du är med i ungdomsledarteamet i Andreaskyrkan. Hur kommer det sig?

– Jag har varit ungdomsledare i kyrkan hemma i Mellerud. Ungdomspastorn i Andreaskyrkan i Helsingfors, Marcus Linde, är från Sverige och min familj hade kontakter till honom. När jag var ny i stan Helsingfors gick jag till några församlingar, men det var skönt med svenskan i Andreaskyrkan. Nu har jag gått i kyrkan i ett år.

Vad är det bästa med att jobba med tonåringar?

– Jag tycker det är så härligt med unga. Det är en viktig ålder. Det är viktigt att de får komma till ett tryggt ställe där de kan dela med sig av saker, och också höra vad Gud har gjort för dem. Gud har gjort saker i mitt liv hela tiden och jag önskar detsamma för dem i deras resa.

Vad har varit det jobbigaste i ditt liv?

– Jag vet att det finns människor som haft det mycket tyngre än jag. Men för min del var det jobbigt när jag fick epilepsi för fem år sedan. Med åren har jag försökt tampas med det på olika sätt. Nu känns det som att jag har bra kontroll över det.

– När man spelar fotboll gör man misstag som känns tunga ibland. Men livet går ju vidare och Jesus har ju fortfarande vunnit seger. Jag försöker ha den inställningen att ”jag kör igen”.

– En styrka jag haft i mitt liv är att fylla de

GÖR: Spelar i Klubi 4 (HJK:s B-lag).

ÅLDER: 21 år.

FAMILJ: Flickvän och två syskon. Mamma och pappa.

BOR: I Helsingfors i södra Hop-lax, men är född och uppvuxen på den lilla orten Mellerud i Sverige.

stunder då jag inte har mått så bra med Jesus och med relationer.

Vad saknar du mest med Sverige?

– Min fina flickvän och min familj. Jag saknar ju också församlingen därhemma. Men som sagt, det är ju väldigt skönt att komma till en kyrka där man känner sig hemma också i Finland, som i Andreaskyrkan.

Vad tycker du bäst om Finland?

– Jag tycker om Finland. Det är ett väldigt tryggt land. Det är lite kaos nu i Sverige med den skenande gängkriminaliteten.

– Jag har alltid känt mig välkommen i Finland. Det är ganska likt Sverige miljömässigt.

Har du någon hemlig talang?

– Jag skulle inte säga att jag har någon jätteröst, men jag är inte tondöv heller. Jag sjunger mer för mig själv, min familj och min tjej. När jag kom till Finland var jag tvungen att uppträda för mina lagkamrater. Det är du tvungen att göra ibland, när du är ny i ett fotbollslag. Då sjöng jag Stad i Ljus.

Tyckte dina lagkamrater om det?

– Ja, det gjorde de. Vi hade en tävling och jag kom på delad första plats.

Andreaskyrkan är en frikyrkoförsamling, som är en del av trossamfundet Missionskyrkan i Finland. Under året firar kyrkan 140 år. Den 27–29 oktober firas jubileumshelg.

Domkapitlet trummade igenom Annica Smeds som första kvinnan som präst i Karleby. FOTON: PRIVAT

Domkapitlet avslutade mansepokén i Karleby

Domkapitlet i Borgå väntade inte på ett utlåtande från församlingen, efter att församlingsrådet bromsade utnämningen av Annica Smeds som första kvinna i prästämberet i Karleby.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN**

Domkapitlet i Borgå drev igenom **Annica Smeds**, 51, som ny präst i Karleby svenska församling. Hon prästvigdes i söndags i Borgå och blir genast den här veckan ny församlingspastor i församlingen.

Annica Smeds blir den första kvinnan på en av de tre prästtjänsterna i församlingen. Det sker inte utan protester från väckelserörelserna i trakten, laestadianska LFF och evangeliska SLEF, där man fortfarande står för uppfattningen att prästen bör vara en man.

På förslag av en av de laestadianska representanterna i församlingsrådet i Karleby bordlade rådet för en månad sedan sitt utlåtande till domkapitlet om Annica Smeds förordnande. Siffrorna föll 6–4. Motiveringen var att hennes namn hade presenterats församlingen för sent.

– Under mina fyra år har jag aldrig haft ett sådant fall på mitt bord, säger biskop **Bo-Göran Åstrand**. Församlingen valde att i det här skedet inte säga någonting utan att bordlägga ärendet till tre dagar innan prästvigningen. Det ställer saken i en märklig dager. Vad

skulle i sak ha förändrats till dess? Behovet av en präst som sköter saker försvinner ju ingestans.

Domkapitlet väntade inte

Domkapitlet beslöt att inte invänta något papper från Karleby, utan körde istället sex dagar senare igenom förordnandet ändå vid sitt sammanträde i Borgå.

Annica Smeds betraktas av domkapitlet som lämplig för jobbet. Hon har jobbat länge i kyrkan, med början som barnledare. Hon är diakon sedan 2011 och har arbetat i flera av traktens församlingar, också i två repriser som diakonvikarie i Karleby.

Hon bor i grannkommunen Kronoby med familj och med en 16-åring som ännu bor hemma; två andra barn är redan utflugna.

– Jag har ju upplevt Karleby som en väldigt fin församling tidigare också, så det ska nog gå bra. Jag är medveten om att det finns flera olika åsikter. Men var man än hamnar så finns det väl utmaningar, säger hon till Kyrkpressen.

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

Snabb tidtabell

Enligt kyrkoherde **Per Stenberg** kom beskedet om förordnandet bara en vecka innan församlingsrådsmötet. Att Annica Smeds var påtänkt för Karleby var dessutom överraskande, eftersom flera andra församlingar i trakten har väntat längre på nya prästkrafter, säger han.

En intervju med henne ordnades i samband med själva församlingsrådsmötet – där själva utlåtandet om henne som församlingens nya präst redan låg färdigskrivet för att klubbas.

– Vi lever inte i en perfekt värld. Men en del av församlingsrådets medlemmar upplever sig överkörda av domkapitlet. Det här skakar nog om väckelserörelsernas led, säger Per Stenberg.

I Borgå säger biskop Bo-Göran Åstrand att församlingen efter att både dess kaplan och församlingspastor hade gått i pension under våren och sommaren hade stort behov av att få en ny präst förordnad till församlingen.

– Vi fick klara indikationer på att det behövs en präst i Karleby, för att prästerna har en större arbetsbörda än vanligt. Om det här hade skjutits upp hade nästa prästvigning varit först på trettondagen, alltså i januari, säger han.

» Väckelserörelserna måste kunna ge plats för också andra perspektiv. «

Kyrkoherden: "Vi hade nog överlevt"

I Karleby dementerar kyrkoherde Per Stenberg att det skulle ha varit så katastrofalt.

– Vi skulle väl nog ha överlevt den tiden, också med julhelger och så. Vi har pensionerade präster som kan hoppa in, säger han.

Om bordläggning och en ny behandling av ärendet hade förändrat så mycket i sak är Per Stenberg inte säker på. Församlingen är delad i den här frågan, säger han.

Församlingsrådets överläggningar är inte ofentliga, men en källa som Kyrkpressen har talat med bekräftar att det var väckelserörelsernas representanter som bromsade utlåtandet, uttryckligen för den så kallade "ämbetsfrågan".

Annica Smeds, som själv är uppvuxen i församlingsarbetet i trakten inom Kyrkans Ungdom som accepterat ett jämställt prästämbete, hoppas fortfarande att arbetet ska gå bra.

– Privat och som församlingsanställd har jag inte upplevt problem. Det finns så mycket som är gemensamt och att man har kunnat umgås och trivas och vara goda vänner över gränserna, säger hon.

Biskopen har skärpt tonen

Efter det uppmärksammade och omstridda valet av **Mia Anderssén-Löf** som den första kvinnan i ämbetet som kyrkoherde i Pedersöre 2021 har biskop Bo-Göran Åstrand flera gånger skärpt tonen gentemot dem som har den traditionella ämbetssynen, där prästen bör vara en man.

– Väckelserörelserna har ett gott verksamhetsutrymme i Karleby svenska, säger Bo-Göran Åstrand. Där får de vara och finnas och har det bra. Men då tänker jag att man också ska kunna ge rum för andra perspektiv, också för den kvinna som kommer för att tjäna i församlingen. Många i församlingen är också glada över kvinnor i ämbetet.

Omställningsförhandlingar för Missionssällskapets 176 anställda

Finska Missionssällskapet kämpar med ekonomin och planerar en omstrukturering som kräver omställningsförhandlingar. Hela personalen omfattas. Uppsägningsbehovet uppskattas till högst en tredjedel av personalen.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

År 2022 uppvisade Missionssällskapets bokslut ett underskott på 2,32 miljoner euro. År 2023 har Missionssällskapets driftskostnader och personalkostnader ökat medan inkomstutsikterna inte har förbättrats.

Omställningsförhandlingarna omfattar Missionssällskapets hela personal, det vill säga 176 anställda. Uppsägningsbehovet uppskattas till högst 55 anställda. Om nya arbetsuppgifter hittas kan antalet uppsägningar bli lägre. Missionssällskapets styrelse har gett förhandlingsframställningen till personalen den 21 september 2023.

Församlingarnas ekonomi har påverkat

En del av åtgärderna vidtas så snart förhandlingarna är avslutade och Missionssällskapets styrelse har fattat beslut i de förhandlade ärendena.

"Vår verksamhetsmiljö har varit svår under lång tid, bland annat till följd av pandemin och

utsikterna för församlingarnas ekonomi. De planerade åtgärderna möjliggör utvecklandet av Missionssällskapet som en av församlingarna ägd missionsorganisation. Samtidigt strävar Missionssällskapet efter att förbättra lönsamheten genom att utveckla samarbetet med församlingarna, effektivisera anskaffningarna, utveckla medelanskaffningen och kritiskt utvärdera sina fasta kostnader", säger **Pauliina Parhiala**, verksamhetsledare för Missionssällskapet, i ett pressmeddelande.

» Vår verksamhetsmiljö har varit svår under lång tid, bland annat till följd av pandemin och utsikterna för församlingarnas ekonomi. «

"Jag litar på att vår himmelske Fader känner till vår belägenhet och att vi inte heller i denna svåra situation är ensamma. Jag tror att vi kommer att uppnå ett bra förhandlingsklimat med personalen. Jag ber våra understödjare om förbön för Missionssällskapets arbete, för våra partner och anställda", säger biskop **Simo Peura**, ordförande för Missionssällskapets styrelse, i ett pressmeddelande.

Pauliina Parhiala, verksamhetsledare för Finska Missionssällskapet. FOTO: MARJATTA KOSONEN

Den finländska kyrkoherdens roll och makt i församlingen är ett stående tema. Kyrkpressen tittade på hur deras kolleger i tre andra nordiska länder jobbar – Henrik, Erik och Louise.

TEXT OCH FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

Kyrkoherderollen är brokig i Norden

Vid så gott som varje finländskt kyrkomöte i Åbo avhandlas numera den återkommande frågan: Vilken ska kyrkoherdens roll och makt vara i våra drygt 350 evangelisk-lutherska församlingar?

Kyrkoherden leder i Finland sin församling med alla dess anställda. Han eller hon är självskriven ordförande i församlingsrådet, där hen själv har formulerat beslutsförslagen.

Kyrkoherden ansvarar också för att församlingsrådets beslut genomförs, och leder därvid personalen. Har beslutet inte gått kyrkoherdens väg, kan

det dröja innan någonting sker.

Hos kommunen, tvärs över gatan, är de folkvalda också de högsta tjänstemännens chefer. Men så är det inte i kyrkan. Församlingsrådet är inte den ledande prästens chef. Den finländska kyrkoherden är vald av sin församling, men har därefter en stark sits. Uppstår en konflikt i församlingen kan församlingsrådet inte som andra organ i samhället meddela att förtroendet är slut och att kyrkoherden får sparken.

”Strider mot kyrkans självförståelse”

Biskopsmötet har under de senaste åren flera gånger, bland annat 2013

»En större lekmanaroll i församlingen strider mot kyrkans självförståelse.«

och 2014, förklarat att det är så det ska vara. Kyrkan ”förstår sig själv” så att prästen förvaltar teologin, och insikterna i läran ska också genomsyra i hur den dagligen förvaltningen leds.

Odemokratisk och omodern förvaltning, anser en del präster och många församlingsmedlemmar. I ett fåtal om cirka 25 församlingar har man beslutat att en förtroendevald i församlingen alltid ska leda ordet i församlingsrådet.

I november ska kyrkomötet stöta och blöta frågan igen vid det nu sittande kyrkomötets sista session, innan det blir kyrkomötesval.

Författaren och ombudet **Olli Löytty** har i en motion moderat föreslagit att ”kyrkan ska tala mera om möjligheten” att kyrkoherden tar ett steg tillbaka i församlingens beslutsfattande. Trots det fick motionen mothugg från biskopshåll i remissdebatten i våras. Motionen har också undertecknats av Borgå stifts ombud, den politiskt rutinerade **Ulla-Maj Wideroos**.

Men hur är det i tre andra nordiska länder? Kyrkpressen har tittat på hur kyrkoherdarna **Henrik, Erik och Louise** arbetar i sina församlingar i Sverige, Norge och Danmark.

Det är på många sätt annorlunda.

KYRKOHERDEN...				
... väljs/utses av	församlingen	församlingen	biskopen	församlingen
... är anställd av	församlingen	församlingen	prosteriet	staten
... är chef för	alla anställda	alla anställda	ingen	ingen
... kan avskedas av	domkapitlet	församlingen	biskopen	biskopen
... är i församlingsrådet	ordförande	medlem	medlem	medlem
... bereder beslut i församlingen	ja	i beredningsgrupp	i beredningsgrupp	nej

Han leder 100 anställda

PÅ 16.21-TÅGET hem mot Göteborg från jobbet i Trollhättan får kyrkoherde **Henrik Törnqvist**, 62, ännu ett telefonsamtal. Det gäller en personalfråga på begravningsplatsen. Han går ut i tågvestibulen och tar det.

– Jag är chef för omkring 100 anställda, säger Henrik Törnqvist.

Han är kyrkoherde i Trollhättan sedan tre församlingar i staden år 2022 fusionerades till ett enda storpastorat med drygt 49 000 medlemmar.

Sedan en reform i Svenska kyrkan 2014 motsvarar pastoratet närmast samfälligheterna i den finländska evangelisk-lutherska kyrkan, men pastoratens ledare är kyrkoherdar.

– Det finns en ganska lokal stark beslutanderätt kring detta. Det är ganska mycket förhandling kring hurdana pastoraten till slut blir, säger **Cecilia Nahnfeldt**, professor i praktisk teologi vid Åbo Akademi. Hon arbetade tidigare vid Svenska kyrkans centralförvaltning, kyrkokansliet i Uppsala.

Efter reformen har Svenska kyrkan i dag 250 storpastorat, av vilka en del är jättestora till ytan. Härjedalens pastorat i det inre av Sverige omspänner till exempel ett område som är större än Nylands län – med bara en kyrkoherde.

”Biskopen sista ord till mig innan jag började var: ’Kom ihåg – du har ingen chef!’”

Kyrkoherdar har fått sparken

Kyrkoherden i Sverige arbetar och leder sin församling mycket självständigt, säger Henrik Törnqvist.

– Det kan låta lite kaxigt, men när jag hade mitt sista samtal med biskop **Åke Bonnier** innan jag började så sade han: ”Kom ihåg: du har ingen chef.”

– Kyrkorådet har anställt mig och gett mig förtroendet att leda. Sedan är jag underställd biskopen som har en tillsyn över mig som ämbetsbärare och över att jag sköter det som har med prästlöftena att göra.

Men som anställd har Henrik Törnqvist till exempel inför kyrkorådets ordförande enbart en skyldighet att meddela när han är ledig och vem som i så fall är vikarie.

I Sverige sitter kyrkoherdarna lösare i sina anställningar än i Finland. Med de stora församlingsreformerna har en del kyrkoherdar fått sluta efter misstroende i kyrkorådet.

– Det är stora enheter och det krävs mycket för att hålla samman dem. Det komma en situation där kyrkorådet säger ”Vi tycker inte att du klarar det här uppdraget”. Och då får man göra ett avslut på den anställningen på ett hedervärt sätt. Men man har ju kvar sin vinning och sin identitet som präst.

Henrik Törnqvist är kyrkoherde på industriorten Trollhättan norr om Göteborg.

Bild av prästen som stark människa

Kyrkoherdens roll i Sverige förändras också när kyrkan mera blir en organisation i civilsamhället, säger Cecilia Nahnfeldt.

– Till människor som ska samverka med Svenska kyrkan brukar jag säga: Glöm pyramiden. Tänk grekisk arkipelag. 13 ögrupper med lite olika stora öar, säger hon.

I populärkulturen förändras bilden av den svenska prästen, säger Cecilia Nahnfeldt.

– Till exempel i tv-serier som *Tunna blå linjen* var det intressant nog väldigt mycket den självavärdande prästen, som är stark och går att lita på. Det finns numera ganska lite raljerandet kring en töntig och godmodig präst som borde förstå bättre.

Henrik Törnqvist, Trollhättan

Kyrkoherde sedan 2022 i nybildade Trollhättans pastorat med tre församlingar och fyra kyrkor. I pastoratet bor omkring 49 000 församlingsmedlemmar.

Arbetade tidigare i Göteborgsförorten Bergsjön som har Sveriges lägsta kyrkotillhörighet på omkring 10 procent av befolkningen.

Kyrkoherden är ledare för alla anställda i ett pastorat, som i Finland närmast motsvaras av en samfällighet.

Svenska kyrkan har omkring 250 pastorat i Sverige och inom dem 1 200 församlingar.

Hennes högsta chef är drottningen

MINST VART FJÄRDE år ploppar en bubbla upp på *sognepræst*, kyrkoherde **Louise Britzes**, 50, datorskärm.

När datorn har blivit för gammal ska hon av datasekretessskäl få en ny – av det danska kyrkoministeriet. I Danmark är prästerna anställda av staten, som betalar deras lön och arbetsredskap. Högst upp är drottningen kyrkans överhuvud, säger hon.

Louise Britze i Simeons kirke på Nørrebro i Köpenhamn far runt på cykel med sin laptop från ministeriet. Hon arbetar mycket med diakoni, studerande och unga vuxna.

– Vi har en av Danmarks yngsta församlingar. Medianåldern 29 år. Våra bäst besökta gudstjänster är på torsdagarna, då vi äter tillsammans. I söndagsgudstjänsten känner de unga sig inte så hemma, säger hon.

I den gamla arbetarstadsdelen Nørrebro är Louise Britze som präst också förman för diakonin, *menighedsplejen*, som inte är fast finansierad som i Finland.

– Inkomstklyftorna här är stora. Mot slutet av månaden fyller det min tid riktigt mycket att hjälpa de utsatta. De ringer alla tider på dygnet.

»Mot slutet av månaden fyller det min tid att hjälpa de utsatta. De ringer alla tider på dygnet.«

Ensam präst i kyrkan

Den danska prästen har av tradition ofta jobbat ensam, enligt principen en präst – en kyrka. De över 2 000 församlingarna i Danmark är små. På grund av prästbristen kan en präst på landet svara för fyra–fem församlingar.

Här i Köpenhamn har två församlingar där Louise Britze arbetar gått samman. Sognet har närmare 10 000 medlemmar och tre kyrkor plus sjukhuskyrkan vid det berömda Rigshospitalet.

En präst i sognet är "kyrkobokförande präst" och har ibland en ledande roll som kan motsvara kyrkoherdens i Finland.

– Ibland förväntas den kollegan dra upp linjer, visa färg och skapa sognets identitet lite mer än de andra, säger hon.

Följande chef i hierarkin är prosten. I den här delen av Köpenhamn har han tillsyn över sex församlingar med totalt 75 000 medlemmar.

Bäddat för fula konflikter

Med sitt församlingsråd säger Louise Britze att hon är "lyckligt lottad". Det leds av en tidigare skolrektor som kan personalfrågor, ekonomi och administration.

I det danska systemet upplevs församlingsrådets roll ofta som knepig.

– Rådet är chef för personalen, men kan egentligen inte bestämma över prästen. Blir det problem så går det inte alltid så snyggt till när man då ska visa sitt missnöje på något annat sätt, säger Louise Britze.

I ett tidigare prästjobb har hon själv haft en konflikt med ett församlingsråd som varnade henne som för att gå och bli gravid. Det ledde till

Louise Britze i Simeons kirke i Köpenhamn har fokus på studerande, unga vuxna och diakoni. FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

ett arbetsskyddsärende som gick ända upp kyrkoministeriet, i en tvist som hon till slut vann.

Vid Köpenhamns handelshögskola CBS är lektorn, ledarskapsexperten och teologen **Camilla Sløk** kritisk till det danska upplägget.

– Församlingsrådet har ansvar för den dagliga verksamheten. Men som frivilliga, på sin fritid, känner de att de inte kan gå in i konflikter – som förekommer på alla arbetsplatser – för att det inte vet tillräckligt om dem, säger hon.

Camilla Sløk har i en debattartikel föreslagit att kyrkans personal skulle vara anställd av de danska stiftet.

Louise Britze, Köpenhamn

Sognepræst sedan 2019 i Simeon-Sankt Johannes församling på Nørrebro i Köpenhamn. Bland de knappt 10 000 medlemmarna är medianåldern 29 år, en av de lägsta i den danska Folkekirken.

Danska präster är anställda av staten. De övriga anställda har församlingsrådet som sin arbetsgivare.

Folkekirken i Danmark har drygt 2 100 församlingar. Tidigare var huvudprincipen "en kyrka, en präst". Följande nivå i kyrkan är omkring 100 prostier, som har en större betydelse än i Finland.

Herde, men ingen ”daglig leder”

EFTER CORONAPANDEMIN har Oddernes församling i Kristiansand i sydligaste Norge fått försöka hitta sig själv på nytt.

– Vi har ett bra barnarbete, men bara lite unga och unga vuxna. Vi behöver återetablera en ungdomsmiljö, och få nya frivilliga. Många slutade under coronan. Och inom ett drygt år kommer fyra anställda med tillsammans över 100 arbetsår i församlingen att sluta, säger **sokneprest Erik Wessman, 48**.

Han är sedan i fjol det som i Norge närmast kan beskrivas som en kyrkoherde. Församlingen har drygt 8 000 medlemmar och är långt äldre än själva staden Kristiansand. Oddernes kyrkas äldsta delar är från 1100-talet och är stadens äldsta byggnad.

Coronapandemin gjorde Erik Wessman till präst 2021. Före det jobbade han inom en stiftelse som arrangerar kristna festivaler och evenemang.

– Den allra största skillnaden är nog för mig personligen. Det går djupt att vara präst. Allt det jag ska förvalta resonerar djupt i mitt eget liv, säger han.

Med sin tidigare erfarenhet av ledarskap och administration blev han snart sokneprest. I Norge finns inga formella krav på en präst för det, så när hans kyrkoherde ville trappa ner inför sin pensionering och bli kaplan så bytte de två jobb.

»***Vi behöver starta upp på nytt efter coronapandemin.***«

Dagschef leder kansliet

Oddernes församling har inklusive prästerna 13 anställda. Till skillnad från ett finländskt församlingkansli är Erik Wessman inte chef för de anställda. Det sköter en *daglig leder*. I församlingsrådet är han också bara en av de åtta medlemmarna.

Den norska kyrkan har två arbetsgivarlinjer. Erik Wessman som präst är anställd av prostriet och har en prost som sin förman. Alla andra i församlingen är anställda av samfälligheten, *fellesrådet*, som följer den lokala kommungränsen.

Samfällighetens chef kan ha den uråldriga titeln *kirkeverge*; kyrkvärnaren var fram till 1990-talet en kommunal tjänst. I Norge svarar kommunerna för församlingarnas ekonomi, genom stora statsanslag. I Norge uppbärs ingen kyrkskatt.

Fristående kyrka söker sig själv

Norska kyrkan slutade 2012 vara statskyrka. Sedan dess har kyrkan diskuterat hur den ska organisera sig själv, säger **Fredrik Saxegaard** som är biträdande professor i praktisk teologi vid den teologiska högskolan MF i Oslo.

– En linje bland präster och en del församlingsråd har velat se en nationell kyrka med starka biskopar. En annan linje vill se en modernare arbetsmiljö kring *fellesråd* som sägs vara det

Erik Wessman blev prästvigd under coronapandemin – och inom ett år kyrkoherde. FOTO: SOFIA TORVALDS

”demokratiska och lokala”. Den striden har pågått i 20–30 år nu, säger han.

Också Erik Wessman säger att det dubbla norska anställningssystemet kan bli knepigt när man i ett litet arbetsteam har en konflikt och två olika arbetsgivare vid bordet.

I Norge är prosten en nära förman för soknepresten, som också fackligt sett kan flyttas runt inom prostriet.

– Ja! Och jag är lyckligt lottad att ha en väldigt fin prost, en bra ledare, säger Erik Wessman.

Erik Wessman, Kristiansand

Sokneprest sedan augusti 2022 i Oddernes församling i Kristiansand i Norge; prästvigd 2021 efter karriär i andra kristna organisationer.

Oddernes kyrka har över tusenåriga anor på platsen. Byggnaden från 1150-talet är ortens äldsta hus. Omkring 8 000 medlemmar.

Folkkyrkan i Norge är sedan 2012 tydligare skild från staten. Stat och kommun garanterar fortfarande verksamhetsmedel och löner.

Den norske kirke har drygt 1 150 församlingar och 350 samfälligheter, *fellesråd*.

Karl af Hällström, Yvonne Terlinden och Markus Weckström är intresserade av att bli kyrkoherde i Karis-Pojo.

Tre vill bli kyrkoherde i Karis-Pojo

Kyrkoherdetjänsten i Karis-Pojo svenska församling har inom utsatt tid sökts av **Karl af Hällström**, tf. kaplan i Karis-Pojo svenska församling, **Yvonne Terlinden**, familjerådgivare i Raseborg, och **Markus Weckström**, militärpastor vid Nylands brigad.

Domkapitlet intervjuar och granskar de sökandes behörighet 10.10.2023. Valet förrättas som ett direkt val, vilket betyder att det blir församlingsmedlemmarna som får rösta fram den person de helst vill se som herde i sin församling.

Borgå stift har brist på kyrkoherdar – Fredrik Kass sköter nu herdeuppgiften i två församlingar.

Fredrik Kass blir kyrkoherde i Replot under hösten

Kyrkpressen skrev tidigare att domkapitlet i Borgå stift haft svårt att hitta en vikarie för **Camilla Svevar**, som är tjänstledig från jobbet som kyrkoherde i Replots församling. Nu är det klart att **Fredrik Kass** under hösten sköter kyrkoherdejobbet i Replot vid sidan av det egna jobbet i Kvevlax.

– Utgångsläget har varit det att domkapitlet har sökt en vikarie för ordinarie kyrkoherden och inte hittat en. Jag sa att jag kan stiga in under hösten. För våren måste lösningen bli en annan, men hösten kan jag ta vid sidan av egen tjänst, säger Fredrik Kass.

Det betyder att han nu är kyrkoherde i två församlingar, i Kvevlax och i Replot.

– Rent praktiskt blir det en del koordinering. Det är nog andra präster som ställt sig till förfogande att hjälpa till med gudstjänster och förrättningar för att på något sätt få verksamheten att fungera. Inte är det en optimal lösning, men det går.

Hans mål är att vara i Replot en dag i veckan och träffa personalen.

– Jag möter upp och checkar av, sedan blir det också säkert en del heljobb med gudstjänster och förrättningar. Allt är inte klart än, men jag kommer att få hjälp av andra prästersurser också. Vem som helst förstår ju inte att det inte går att jobba 100 procent både i Kvevlax och Replot.

Han ser att situationen i Replots församling är ett tydligt tecken på kyrkans och Borgå stifts utmaning: frågan om rekrytering.

– Längre har det varit så att det inte är så många som vill stiga in och bli kyrkoherde. Det är lite lättare att hitta församlingspräster än kyrkoherdar. I en mindre församling är du både väldigt mycket kyrkoherde och väldigt mycket präst. I större församlingar kan kyrkoherden koncentrera sig mer på att leda församlingen och mindre på gudstjänster och förrättningar.

HÖSTNYTT!

RED. ROBERT LEMBERG

Tillsammanskraft

– Stiftet, seklet, svenskan

Ett unikt stift firar hundra år! Borgå stifts jubileumsbok lyfter fram stiftets betydelse, dess roll och plats som ett finlandssvenskt projekt. Boken vill med respekt för det som varit visa var Borgå stift står i dag – och vad som eventuellt väntar bakom framtidens hörn.

Fontana Media, hft. 29,90. Utkommer i slutet av oktober.

ELISABETH STUBB

Öken, snö och vatten

– Vägen genom Israel

Våren 2019 snörde Elisabeth Stubb på sig vandringsskorna. Med tält och rygsäck på ryggen vandrade hon den drygt tusen kilometer långa Israelleden *Shvil Israel*, som går från Hermonberget i norr till Eilat vid Röda havets strand i söder. Det var en vandring som gav många nya upptäckter både om Bibeln och dagens Israel.

Fontana Media, hft. 24,90. Utkommer i slutet av oktober.

PETER KANKKONEN

I hästprästens hage

I sin nya bok tar Peter Kankkonen oss med på strövtåg både i Svenskfinland och längre bort. En lång rad färgstarka släktingar och personligheter tar plats i berättelserna som sjuder av liv. Också fyrfotade vänner trivs i hästprästens hage.

Fontana Media, hft. 25,00.

Utkommer i slutet av oktober.

MIKAEL KURKIALA

Där pendeln har sitt fäste

– Om det eviga i människan

Hur axlar vi vårt ansvar för framtiden utan att krokna under dess tyngd? För detta behöver vi en vision, en föreställning om vad vi och världen kan bli.

Verbum, inb. 29,90

Dagens Lösen 2024

Bibelord, böner och tankar för årets alla dagar. Årslösen för 2024 är "Gör allting i kärlek".

Fontana Media, hft. 10,90

Herregud & Co bordskalender

Äntligen en ny kalender! Bordskalendern har en bild för varje dag som sprider glädje, hopp och eftertanke.

Libris, spiralbunden, 22,00

Kyrkoårets gudstjänster 2023/24

En inspirationsbok för alla som arbetar med gudstjänster. Betraktelser utifrån dagens tema, psalmsförslag och böner med mera.

Argument, inb. 27,00

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi
Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

 Fontana Media

Att kränka min tro skapar sår

SOMMARENS KORANBRÄNNINGAR har lett till en hel del diskussioner om yttrandefrihet och religionsfrid, både i Finland och i Sverige. Själva grundfrågan hur lagar bäst ska utformas ligger utanför min kompetens och jag överlåter med varm hand de funderingarna åt politiker och jurister. Men jag kan ändå inte låta bli att tycka att själva diskussionen innehåller en intressant prioritering.

DE SOM vill se en lagändring (eller i Sveriges fall bibehålla den nuvarande lagstiftningen) argumenterar för att yttrandefrihet är viktigare än religionsfrid. Yttrandefriheten är en grundbult i ett demokratiskt samhälle och väger därför tyngre än vad vissa människor anser vara heligt. Ett rätt logiskt resonemang, kan man tycka. Men det avviker väldigt långt från hur vi resonerar på många andra områden.

ATT AVSIKTLIGT kränka någon eller något är en handling som vi normalt anser vara moraliskt fel och förkastlig. Det är intressant att vi alltså samtidigt som de flesta anser att det är fel att kränka människor på basen av exempelvis deras etnicitet, kön eller sexualitet samtidigt har grupper som anser att det är rätt att kränka deras tro. Det är inte enbart rätt, det är rent av en nödvändighet för ett demokratiskt samhälle!

Vad beror den här skillnaden på? Hur kommer det sig att till exempel etnicitet är självklart icke-kränkbar medan tro lika självklart bör få kränkas fritt?

HANDLAR DET om uppfattningen att människor som bekänner sig till en tro

helt enkelt är lite korkade? De kan väl få tro på sina sagor bäst de vill, men att lagstiftningen skulle ta hänsyn till dem är att begära för mycket.

Eller handlar det om den sekulära människans oförståelse för hur viktig tron är för den troende och hur integrerad den är i den troendes personlighet? Tron är något som går djupt in i ens identitet och rör de mest centrala delarna av värdegrund och världsbild. Det är därför svårt att separera en skymfning av min tro från en skymfning av min person, de två är så intimt sammankopplade. Tron är mer än en kultur, mer än en religionstillhörighet och mer än en hobby. Den är en central del av min person och därför skapar en kränkning av min tro sår och spår ända in i själens innersta vrår.

I DEN tid vi lever är det tydligen många som inte ser det här. Många som anser att tron helt enkelt inte är viktig, åtminstone inte så viktig att den är värd att skydda. Åtminstone inte andras tro.

Det kan jag tycka att är lite beklagligt.

Mats Björklund är jordbrukare från Pedersöre.

»Det är därför svårt att separera en skymfning av min tro från en skymfning av min person, de två är så intimt sammankopplade.«

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

... Piratens grav

Roligt och existentiellt tänkvärt på en gång: Humoristen Fritiof Nilsson Piratens gravsten i Ravlunda i Skåne har inget namn, utan enbart texten: "Här under är askan av en man som hade vanan att skjuta allt till morgondagen. Dock bättrades han på sitt yttersta och dog faktiskt den 10 januari 1972."

Jan-Erik Andelin

HÄR UNDER ÄR
ASKAN AV EN MAN
SOM HADE VANAN
ATT SKJUTA ALLT
TILL MORGONDAGEN
DOCK BÄTTRADES
HAN PÅ SITT

MARIA REPO-ROSTEDT

Glimtar av Gud

JAG TROR INTE på Gud. Det får jag höra ibland, och någon gång finns det rum för ett samtal. Då kan det visa sig att personen bär på en gudsbild eller en bild av den kristna tron som inte heller jag tror på.

I EN AV söndagens bibeltexter vill fariséerna inte tro att den som hade gett synen åt en synskadad man gjorde det med Guds hjälp. De väntade på Messias, på en Gudssänd som skulle ge dem frihet. Men Jesus passade inte alls in i den bild de hade av hurudan denna Messias skulle vara. Därför kunde de inte tro att Jesus var just den de väntade på och längtade efter.

GUD ÄR SÅ oerhört mycket större än vår fattningsförmåga att vi enbart kan få små glimtar av honom. Gud kan visa sig när, var och hur som helst. Ja, enligt den kristna tron finns Gud överallt och längtar ständigt efter vår uppmärksamhet. Men det finns så mycket som kan hindra oss från att uppfatta glimtarna. Vi kanske rusar förbi, är uppfyllda av våra egna tankar eller förvillade av våra gudsbilder som han inte passar in i.

»Gud kan visa sig när, var och hur som helst.«

GUDS KÄRLEK ÄR så oerhört mycket större än vår fattningsförmåga. Vi kan bara få små glimtar av den. Glimtarna kommer till oss i de kärleksrelationer vi får uppleva med en livskamrat, mellan vänner, med barn eller barnbarn. Guds kärlek är alltid större, alltid mer. Så stor att den kan vara svår att ta till sig, att tro på.

DET ÄR GUD som befäster både er och mig i tron, slår Paulus fast i sitt andra brev till Korintherna. Tro är alltså inte en prestation, utan en gåva. En gåva som det kan vara lätt att ta emot, men som också kan vara svår att upptäcka. För dig som vill tro eller fördjupa din tro kan stunder av kärlek, frihet och glädje vara något att ta fasta på.

Maria Repo-Rostedt är en präst med många intressen och bor i Helsingfors. **Hon väntar** på att få vada genom vackert höstfärgade löv. **Hennes tips:** Stanna upp och tillåt dig att fascineras av något vackert.

SÖNDAG 15.10.2023, Tjugonde söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

har temat **Tro och otro**. Under Jesu livstid tvivlade många på honom eller tog anstöt av honom. De förnekade hans gudomlighet och höll honom för en upprorsmakare. Också varje kristen människa känner av kampen mellan tro och otro i sitt eget hjärta. Därför måste en kristen kritiskt pröva sin egen trosgrund.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 8:11–15

ANDRA LÄSNINGEN

2 Kor. 1:18–22

EVANGELIUM

Joh. 9:24–38

”Om han är en syndare vet jag inte. Men det vet jag, att jag som var blind nu kan se.”

Läs mera i Joh. 9:24–38.

Psalmförslag

945
830
898
875

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Gud, jag sörjer över allt maktutövande som sker i ditt namn. Låt oss alla på djupet ta till oss att du avsade dig all makt för att ge oss frihet.

Bönen är skriven av Maria Repo-Rostedt.

SÖNDAG 22.10.2023, Tjugoförsta söndagen efter pingst

Nästa söndag

kan vi läsa att den kristne är ett Frälsarens sändebud. Jesus förkunnade Guds rike som en gåva och förlät också de svåraste synder. Jesus sänder ut de sina i världen för att de skall vittna om denna nåd och tjäna människorna i hans namn. Temat för söndagen är **Jesu sändebud**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

5 Mos. 31:6–8

ANDRA LÄSNINGEN

Kol. 1:9–11

EVANGELIUM

Luk. 10:1–12

”Gå, jag skickar er som lamm in bland vargar.”

Läs mera i Luk. 10:1–12.

Psalmförslag

429
896
897
430

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Barn välkomna!

De flesta församlingar ordnar mycket program för barn – allt från musiklek för de minsta till grupper för skolbarn och tonåringar. Kolla in annonseringen på dessa sidor!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO HÖGMÄSSOR

Karabacka kapell sö 15.10 kl. 10: Lohi, Brunell. Kyrkkaffe.
Esbo domkyrka sö 15.10 kl. 12.15: Ilmoni, Malmgren.
Södrik kapell to 19.10 kl. 13.45: mässa i samband med Torsdagsträffen. von Martens, Sandberg, Wallenius och Brunell.
Esbo domkyrka sö 22.10 kl. 12.15: skördemässa. Sironen, Leppänen, Brunell. Kyrkkaffe i Sockenstugan där Esbo Lantbrukare medverkar och Symamsellerna har försäljning. Under skördemässan söndagsklubben för barn i Förrättningskapellet.

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Vi träffas på följande platser kl. 9.30–11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. Mattby kapell Imse Vimse varje to. Köklax kapell varje fr.
Familjekvällen Himlaskoj: varje ti kl. 16.30–18.30 i Församlingsgården, Kyrkstranden 2. Ryt, bibliska berättelser och sång. För hela familjen med barn 0–9 år. Mellanmål, andakt, ljusständning.
Babydans: varje to kl. 13–14 i Församlingsgården. För föräldrar med bebisar 0–9 mån. Bärsele/sjal med.
Musiklekis för de minsta: varje on i 30 min. pass mellan kl. 9.30–12 för

0–5-åringar i Församlingsgården. Kolla lämplig åldersgrupp på esboforsamlingar.fi.
Barnens musikdag: lö 14.10 kl. 10 och kl. 11 i Olars kyrka. För 0–7-åringar tillsammans med förälder / mor- och farförälder / fadder.
Söndagsklubben för barn: sö 22.10 kl. 12.30 i Förrättningskapellet. Ledare Alina Blomberg. Barnen deltar med vårdnadshavare i högmässans inledning och avslutning i Esbo domkyrka.
Unga: Må 16.10 och 23.10 kl. 17 Sode ungdomskväll; chilla, ta det lugnt, spela spel, träffa kompisar och församlingens anställda. Sökövägen 13.
Konfirmandverksamhetens anmälning till konfa 2024: pågår 9–31.10. På esboforsamlingar.fi/konfa hittas info om konfirmandgrupper, pris för läger, samt befrielse från avgift. På samma nätsida finns elektronisk anmälningslänk.
Samlingar för daglediga: to 19.10 kl. 13–13.45 Torsdagsträffen, Södrik kapell. Mässa med von Martens och Brunell kl. 13.45–14.30.
Musik: Pensionärskören Furornas 30 års jubileumskonsert fr 20.10 kl. 18 i Hagalunds kyrka. Dir. Håkan Wikman.
Diakonin stöder och hjälper: Donera till de bostadslösa natt 17.10 nya yllesockor, vantar, mössor (dam, herr), hygienartiklar; duschtvål, tandkräm och -borste. Lämna in till Kyrkogatan 10. Vaktmästeri. Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi

samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må–to kl. 9–12 och e-post. Fre stängt. Kansliet är öppet för besök enligt överenskom-melse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, va-rauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravnings-tjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi. Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: bestallambetsbevis.fi eller 09 8050 2600 må–ti kl. 9–15, on-to 9–12, fre stängt.

Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600 må–ti kl. 9–15 och on-to kl. 9–12, fre stängt eller keskusrekisteri.espoo@evl.fi

GRANKULLA

Sö 15.10 kl. 12: Högmässa, Jona Granlund, Heli Peitsalo. Graziakören, EsVoces och Mauriz Brunell, orgel. Kaffé i nedre brasrummet.

Ti 17.10 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentaltvårdsgrupp i Sebastos, Carola Wikström.

On 18.10 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

To 19.10 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Kl. 18–20: Bibelstudium i övre brasrummet ur ett Mellanöstern-perspektiv enligt Al Massira-konceptet. Torsten Sandell, Catherine Granlund.

Fr 20.10 kl. 18: Ungdomskväll i Klubb97, Jona Granlund.

Sö 22.10 kl. 12: Högmässa, Jona Granlund, Barbro Smeds. Kaffé i nedre brasrummet.

Ti 24.10 kl. 9.30–12: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13.00: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen. Catherine Granlund, Carola Wikström, Barbro Smeds. Gäst: Pippi Collander.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentaltvårdsgrupp i Sebastos, Carola Wikström.
Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 25.10 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

Kl. 18: Fyren. Meditativ kvällsgudstjänst i kyrkan. Ulrik Sandell, Heli Peitsalo och Mammakören Änglaklang.

To 26.10 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Kl. 18: Ekumenisk och mångspråkig bönekväll för fred i Grankulla kyrka. Jona Granlund, Mimosa Mäkinen, Pirjo Luoma, Carola Wikström, Teija Palolahti.

Närmare information om församlingens evenemang och öppethållningstider:
www.grankullaforsamling.fi

KYRKSLÄTT

Lö 14.10 kl. 10: Mannamässa i Masaby kyrka

Sö 15.10 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka, där missionärsparet Christina och Andrey Heikkilä medverkar. Efteråt kyrkkaffe i kyrkan, med salt och sött tilltugg, där Heikkiläs berättar för oss om sitt arbete bl.a. i Latinamerika.

Ti 17.10 kl. 13.30: Seniorgruppen träffas på Hörnan

Ti 17.10 kl. 18–20: Bostadslösas natt, tvåspråkigt evenemang i S:t Mikael's kyrka. Kom och lyssna till berättelser om bostadslöshet och artisterna Eva Vikman och Lassi Kouvo. Vi bjuder på grillkorv.

Ons 18.10 kl. 10: Avigt och Rätt på Mikaeligården

To 19.10 kl. 10: Förmiddag på Hörnan

Fre 20.10 kl. 13: Effa på Hörnan

Sö 22.10 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka
Må 23.10 kl. 18.30: Sång och bön i kyrkan
Ons 25.10 kl. 19: Kvällsmässa i S:t Mikael's kyrka

To 26.10 kl. 18: Informationstillfälle om skriftskolan 2024 i S:t Mikael's kyrka

Tisdagar: Matutdelning på diakonikansliet, boka tid på förhand via Diakonihjälpen 050-4784227.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön. 15.10 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet. Predikant Simon Jern från Slef. Janne Heikkilä, Paula Sirén, Kristina Strand-Ketonen. Eeva Leijo, cello. Kyrkkaffe.

Tis. 17.10 OBS! Ingen Familjelyktan.

Tis. 17.10 OBS! Ingen Tisdagsklubb.

Ons. 18.10 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Kantor Jukka Heroja: Med psalmens kraft.

Sön. 22.10 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet. Kim Rantala, Paula Sirén. Kyrkkaffe.

Tis. 24.10 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.

Tis. 24.10 kl. 12.30–15.30 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykä 6.

Ons. 25.10 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Önskesånger med Paula.

Telefonjour för familjer om neuropsykiatriska syndrom: (bl.a. ADHD, autism) och utmanande beteende hos barn och ungdomar. Lösningssinriktad neuropsykiatrisk coach och barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587. Mån. kl.16–18, tis. kl.15.30–18, ons. kl.14–18 och tors. kl. 9–17.

VANDA

FRE 13.10 kl. 10–11 Musiklek: i Dickursby kyrka (Stationsv.12a).

SÖ 15.10 kl. 10 Högmässa: i S:t Lars kapell (Prästgårdsgr. 3), Sini Aschan och Anders Ekberg.

Ti 17.10 kl. 11–12.30 Träffpunkt: i Martinristi (Mårtensdalsst.7) För dig som är ledig under dagen, kravlös samvaro med lätt lunch och kaffe. Vi avslutar träffarna med en andakt.

Ti 17.10 kl. 12.30–14 Tisdagsgruppen: i Dickursby kyrka.

ONS 18.10 kl. 14–15.30 Dickursbykretsen: i Folkhälsanhuset (Vallmov.28).

ONS 18.10 kl. 18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.

FRE 20.10 kl. 12–14 Psykiska Första Hjälpen 2-utbildning: i Dickursby kyrka.

SÖ 22.10 kl. 10 Högmässa: i S:t Lars kapell, Anu Paavola.

Ti 24.10 kl. 9.30–11 Familjecafé: i Martinristi.

Ti 24.10 kl. 13–14.30 Seniorcafé: i Dickursby kyrka. Andakt, kaffe med tilltugg och samvaro.

ONS 25.10 kl. 12–14 ViAnda-kören: övar på Helsinggård (Konungsv. 2).

ONS 25.10 kl. 14.30 Allsänger: på Folkhälsanhuset.

ONS 25.10 kl. 18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.

ONS 25.10 kl. 18–19 Sångstund för alla: i Dickursby kyrka.

TO 26.10 kl. 13–14 Sottungsby-Håkansböle pensionärskrets: i Håkansböle kyrka (Håkansbölev. 48).

TO 26.20 kl.14–16 Engelskspråkig: bibelstudiegrupp i Dickursby kyrka. Kaffeservering.

TO 26.10 kl. 17–19 Vivandi-kören: övar på Bygård (Ainogr. 9).

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

GUDSTJÄNSTER

Söndag 15.10, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 15.10, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 15.10, mässa: kl 15 i Folkhälsans seniorhus.

Tisdag 17.10, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 17.10: andakt: kl 17.30 i seniorhuset på Drumsö.

Onsdag 18.10, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 18.10, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 22.10, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 22.10, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 24.10, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 24.10, Tomasmässan: kl 18 i Johanneskyrkan

Onsdag 25.10, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 25.10, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

GEMENSKAP

Träffpunkt: tisdag 17.10 kl 14–15.30.

Diakoniträff: torsdag 26.10 kl 12–13.30 i S:t Jacobs kyrka.

Kaffe på stan: måndag 23.10 kl 14–16 Café Uppopulla, Backasgatans simcentrum, Backasgatan 49. Ingen förhandsanmälan. Mera info: Viivi Suonto tfn. 050 4075165.

Stillhetens yoga: torsdag 19 och 26.10 (sista) kl 18 i Johanneskyrkan. Ingen förhandsanmälan behövs. En mjuk form av andlig yoga som passar alla. Läs mera om Stillhetens yoga på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

FÖR FAMILJER OCH BARN

OBS! Vecka 42 håller fritids och familjecaféerna höstlovspaus.

Fritids i Hörnan: för barn i klasserna 3 till 6, tisdagar och fredagar kl 13–16.

Högbergsgatan 10. Fritidsledare Martina: 050 436 8108.

Fritids i S:t Jacobs kyrka: för barn i klasserna 3 till 6, måndagar, tisdagar och torsdagar kl 13–16. Kvarnbergsbrinken 1. Fritidsledare Nanne och Oscar: 050 477 8828.

Familjecafé i Hörnan: måndagar kl 9.30–11.30 och torsdagar kl 9.30–11.30.

Familjecafé i Kääntöpaikka, Arabiastrandens invånarhus: tisdagar kl 10–11.

Familjecafé i S:t Jacobs kyrka: fredagar kl 9.30–11.30.

Musiklek: udda veckor måndagar kl 10 i Hörnan, tisdagar kl 10 i Kääntöpaikka, fredagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Babyrytmik: udda veckor torsdagar kl 10 i Hörnan.

Johannes barnkör: Övar både i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, torsdagar kl. 15–15.45, och i Hörnan på Högbergsgatan 10, tisdagar kl.15–15.45. Kontakt: eva.henricson@evl.fi, 050 380 0842.

Family Fun: onsdag 25.10 kl 17–19 i S:t Jacobs kyrka. Tema: skördetid.

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl 12 i Gamla kyrkan.

UNGDOMAR

Programkväll: 19.10 kl 18–20.30 i Hörnan. Höstlovschill med spel och kockande i köket.

Följ oss på instagram:

[@johannesungdom](https://www.instagram.com/johannesungdom).

Ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb:

[@johannesforsamling](https://www.instagram.com/johannesforsamling).

MATTEUS

Mässor: Varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan.

Kvällsmässa 22.10 kl. 18: Talare är Sofia Torvalds. Kvällste efter kvällsmässan. Obs! Ingen mässa kl. 10 den 22.10.

MU-mässa: (MatteusUngdom) Onsdagar kl. 17.30 + kyrkfika.

Molnet: Ett tillfälle för bön tors 12.10 kl 18–19.15 i Brasrummet. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Mia Westerling 045 341 8441. Varmt välkommen till gemensam middag kl 17, 5€/person. Delta i gemenskapen, bönestunden eller båda. Vi samlas till bön följande gång 26.10.

BARN, UNGDOM OCH FAMILJ

Musiklek med familjecafé: Tisdagar.

Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769. OBS Ingen musiklek på höstlovet 17.10!

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–7: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Popkör kl. 15:30–16:15. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050-380 3936. OBS Ingen Tweentisdag på höstlovet 17.10!

Öppet hus för ungdomar onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 17:30. Följ oss på

IG [@matteusungdom](https://www.instagram.com/matteusungdom) för mer info om hjälpedarutbildningar, läger, resor och anmälningar. OBS Inget Öppet hus på höstlovet 18.10!

Matteus barnkör och pysselklubben i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid. Mera info om pyssel av Catarina och gällande kören av Daniela. OBS Ingen kör eller pysselklubb på höstlovet 19.10!

Höstläger 17–19.11 för åk 5–8: Roligt program för olika åldrar hela helgen på Korpiauhä lägergård. Lägeravgift: 70€. Anmälan senast 31.10. till Catarina.

Musik

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: kantor Niels Burgmann, niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.

Vår Ton: är kören för dig som aldrig vågat sjunga i kör men ändå skulle vilja försöka. Visor, kanon och slagverks onsdagar mellan 15.30–16.30 tillsammans med kantor Niels Burgmann: 050-566 9418 eller niels.burgmann@evl.fi.

Popkören: riktar sig till barn i årskurserna 4–7 och övar tisdagar i Matteuskyrkan. Tisdagar kl. 15.30–16.15.

Matteus barnkör: startar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid. Körledare: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769. OBS Ingen popkör eller barnkör på höstlovet, 17.10.

Nya sångare välkomna i alla körer!

GEMENSKAP

Hur ska man läsa Bibelns sista bok? – Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka:

torsdag 19.10 kl. 18.30. Tema: Hur ska vi förstå Bibelns sista bok? Tillsammans går vi igenom Uppenbarelseboken kap. 8–16. Möjlighet till samvaro med tilltugg kl. 17. **Stickklubben:** 19.10, 2.11 kl. 11–13, träffas jämna veckor i Matteuskyrkans utrymme. Kontakt: Carita Riitakorpi 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Bokmalarna läser och samtalar utgående från en på förhand vald bok, var tredje måndag kl. 14–

PETRUS

Äktenskapskursen – bygg en starkare relation tillsammans

Skapa en starkare och mer kärleksfull relation. Äktenskapskursen ger praktiskt stöd och verktyg för att stärka er relation. Fokuset är på bland annat kommunikation, konflikthantering och förlåtelse.

Kursen är uppbyggd av video-föreläsningar, enkla uppgifter och djupa samtal. Samtalen och uppgifterna görs enskilt med din partner. Kursen faciliteras av Victoria och Amos Airola. Tre kursträffar: Ti 14.11 kl. 17.30–20.00, lö 18.11 kl. 10–18, lö 25.11 kl. 10–18. Pris: 40€/par, inkluderar mat på varje träff. Anmälan via hemsidan www.petrusforsamling.net/aktenskapskursen/

15.30 i Matteussalen. Höstens datum: 16.10, 6.11, 27.11 och 18.12. Mera info från kansliet. **Kvinnor mitt i livet:** Måndag 6.11 kl. 18. Kontakt: Stina Hjelt 050 300 5911. **Samling för män:** Fredag 27.10 kl. 18. Kvällens gäst är Albert Häggblom, verksamhetsledare för Svenska Lutherska Evangelieföreningen.

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteusforsamling.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050-380 3986.

PETRUS

Varmt välkommen på gudstjänst!

Söndagens högmässor: Kl. 10 Munksnäs kyrka, söndagsskola. Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. 15.10 Thyllin, 22.10 Koivula. Kyrk-kaffe efter mässorna.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. CoolKids för barnen. Kaffe efteråt.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Musiklek: kl. 10 på torsdagar i Södra Haga. Välkommen med i vårt glada gäng! Musik-leken är speciellt för dig med barn 0-5år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi

EVENEMANG OCH KURSER

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagscafé är en gemenskap för alla åldrar att mötas kring en kopp kaffe efter veckan! Kl. 17-19 varje fredag. Kom ensam, med familj eller med vänner.

Dagscafé: 24.10 kl. 13 i Petruskyrkan. Välkommen på en eftermiddag med kaffe och gemenskap. Dagens gäst Caroline Sandström berättar om dialekter. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Tia Sandell, Tel 0503442711

Äktenskapskurs: Skapa en starkare och mer kärleksfull relation. Kursen ger praktiskt stöd och verktyg för att stärka er relation. Fokus på bland annat kommunikation, konflikthantering och förlåtelse. Videoföreläsningar, enkla uppgifter och djupa samtal. Samtalen och uppgifterna görs enskilt med din partner. Kursen faciliteras av Victoria och Amos Airola. Tre kursträffar: Ti 14.11 kl. 17.30-20.00, lö 18.11 kl. 10-18, lö 25.11 kl. 10-18. Pris: 40€/par, inkluderar mat. Anmälan via hemsidan www.petrusforsamling.net/aktenskapskursen/

Missionskväll: Välkommen på missionskväll i Petruskyrkan lö 11.11 kl. 17. Våra gäster Magnus och Anna Dahlbacka berättar om bibelöversättning till samburu i Kenya, där de arbetat. Hur översätta om det saknas ett skriftspråk? Hur används bibelöversättningen?

ANDAKT OCH BÖN

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 17.10 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Allan Franzén, Bengt Lassus. Mathias Sandell. Barnpassning ordnas. Lovsångsgruppen övar kl. 18, välkommen med och sjunga. Kören medverkar under förböns-

gudstjänsten. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30-16.30, ons kl. 18-20, 09-23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. Varannan tisdag fram till 12.12. **Kyrkan öppen för bön:** Petruskyrkan öppen för enskild bön varje tisdag kl. 8-9, 15.8-19.12. Välkommen och stilla dig. **Rotad i Ordet:** 16.10 kl. 18 i Petruskyrkan. Kom med på en resa djupare i Bibeln och hitta en tro som håller. Talare: Allan Franzén.

SJUNG I KÖR

Petrus Vokalsemblem: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. Mathias Sandell. mathias.sandell@evl.fi

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångsskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. fionatchow@gmail.com

Lovsångsgruppen: Varannan tisdag kl. 18. Medverkar under Förbön och Tack kvällarna i Munksnäs kyrka.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

Sö 15.10

- Högmässa kl. 10: i Ekenäs

- Familjekyrka kl. 11: i Ekenäs förs.hem.

Anmäl ert deltagande till Iselin senast 11.10, tfn 044-7553611.

- Musikandakten "Pärlor i sång och ord" kl. 16: i Tenala kyrka. Kyrkokören medv. Fritt inträde.

Sö 22.10

- Högmässa kl. 10: i Ekenäs

- Högmässa kl. 12: i Snappertuna

MUSIK

Sånger av Johannes lö 14.10 kl. 18: i Ekenäs kyrka. Prästen och sångskrivaren Johannes Westö, sång, gitarr och munspel. Sångerna i konserten är självbiografiska och baserade på Johannes eget liv. Fritt inträde, programblad 10€.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 13.10:

- kl.9.00-11.00 Fredagsbrunch för män: Strandvägen 11. Vi trivs tillsammans och äter gott, pris 2 €. Lindell, Kakko.

- kl. 18.00 Israelisk dansövning: Församlingshemmet. Viveca Unnerus.

Sö 15.10:

- kl. 10.00 Skördemässa: Ingå kyrka. Tom Hellsten. Heikki Orama samt Ingå Lantmannagille. Musik med DoReMingå & Rolf Sonntag. Kaffe efter mässan i kyrkan. Nina Långstedt håller föredrag över ämnet: "Tack för skörden - tankar om hur vi på bästa sätt kan förvalta jorden".

Ti 17.10:

- kl.10.00-15.00 Öppet hus & miniloppiset öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

- kl. 15.00-17.00 Stick- och virkcafé: Strandvägen 11. Vi stickar och virkar till förmån för missionen, nya medlemmar välkomna med! Lindell, Kakko.

Ons 18.10:

- kl. 13.00-15.00 Träff för daglediga: Strandvägen 11. Tom Sjöblom berättar om fåglar 13-14.30. Kaffeservering. Lindell.

To 19.10:

- kl.10.00-15.00 Öppet hus & miniloppiset öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Sö 22.10:

- kl. 10.00 Tvåspråkig högmässa: Ingå kyrka. Sjöblom, Storbacka.

EKENÄSNEJDEN

Johannes Westö om livet

Sånger av Johannes lö 14.10 kl.

18 i Ekenäs kyrka: Prästen och sångskrivaren Johannes Westö, sång, gitarr och munspel. Sångerna i konserten är självbiografiska och baserade på Johannes eget liv. Fritt inträde, programblad 10€.

KYRKSLÄTT

Om livet i Latinamerika

FMS-missionärsparet Christina och Andrey Heikkilä besöker Kyrkslätt svenska församling söndagen den 15 oktober. De medverkar i mässan i S:t Mikael's kyrka kl. 12, och under kyrkkaffet efteråt berättar de om sitt arbete bl.a. i Latinamerika. Varmt välkommen med!

FOTO: ANNA LUNDÉN

Må 23.10:

- kl. 13.15-15.15 Einsteinklubb för barn

i lågstadieålder: Församlingshemmet. Nylund, Sköld-Qvarnström.

- kl. 18.00 Bibelkväll om Gamla Testamentet: Församlingshemmet. Profeterna i Gamla Testamentet. Hellsten.

Ti 24.10:

- kl.10.00-15.00 Öppet hus & miniloppiset öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

- kl. 10.00-12.00 Familjecafé: Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ons 25.10:

- kl. 13.00-15.00 Gör ett eget konstverk: Strandvägen 11. Kritfärgsteknik tillsammans med Sari Tukiainen.

- kl. 13.00-16.30 After school: Församlingshemmets nedre våning. Tvåspråkig fritidsklubb för skolbarn i årskurs 1-6. Fri samvaro, pyssel, lek, möjlighet att göra läxor. Nylund, Sköld-Qvarnström.

- kl.14.00-16.00 Missionssyfoöreningen: Prästgården. Björklöf, Lindell.

To 26.10:

- kl.10.00-15.00 Öppet hus & miniloppiset öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

- kl. 11.30-13.00 Matservering (4 €/person): Församlingshemmet. Sköld-Qvarnström.

- kl. 18.00 Bönegruppen (tvåspråkig): Strandvägen 11. Tanja Kakko.

Mera information: www.ingaforsamling.fi.

KARIS-POJO

Sö 15.10

- kl. 10 Högmässa: i Karis kyrka.

- kl. 18 Kvällsmässa: i Pojo kyrka.

Må 16.10 kl. 14.30 Bibelgrupp: i Karis församlingshem.

On 18.10 kl. 18 Teaterföreställningen "Vid livets gräns": i Karis församlingshem. En livsbejakande teaterföreställning om möten, bemötande och musikens kraft vid en sjukhusavdelning. Den 45 min långa föreställningen åtföljs av servering och diskussion. Ingen avgift.

To 19.10 kl. 19 Stillhetens bön: i Karis kyrka.

Sö 22.10

- kl. 10 Högmässa: i Karis kyrka. Mässan kan också ses via församlingens YouTube-kanal.

- kl. 12 Gudstjänst: i Pojo kyrka.

Ti 24.10 kl. 12-20 Bönedag: i Pojo kyrka. Välkommen till kyrkan!

Ons 25.10 kl. 8.30 Stillhetens bön: i kapellet i Pojo församlingshem.

Närmare information om församlingens hela verksamhet finns på webbplatsen: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sö 22.10 kl. 13.00 Högmässa: i Virkby kyrka. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

HÖGMÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 15.10 kl. 10 Emsalö gudstjänst: Serell, Tollander

Sö 15.10 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan:
Gudstjänstgrupp: Marit Björkbacka

Sö 19.10 kl. 19 Kvällsmässa i Lilla kyrkan:
Serell

Sö 22.10 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan:
Apostolidou, Smeds, Hätönen,
KONSERT

Lö 14.10. kl. 19 Konsert i Domkyrkan:
Kammarkören Kryssostomos uruppförande av Vigilia på svenska komponerad av Mikko Sidoroff. Program 10 €

Sö 15.10 kl. 18 Konsert i Näsebackens kapell: "Sånger av Johannes", prästen och sångskrivaren Johannes Westö

VUXNA

Må 16 & 23.10 kl. 10 Motion och mission:
Träff vid gångbron, östra sidan vid ån, gå för Barnens Bank

Ti 17 & 24.10 Andakt och Lunch: Stora salen, Lundagatan 5

Må 16.10 kl. 13 Sjömansmissionskretsen:
Café, Lundagatan 5

On 18.10 kl. 13 Mariakretsen: Café, Lundagatan 5

To 19.10 kl. 13.30 Missionskretsen: Café, Lundagatan 5

To 19.10 kl. 17 Stickträff: Gröna rummet, 2 vån, Lundagatan 5

Fr 20. 10 kl. 12-14 Fest för 80 och 90-åringar: Mariagården

To 26.10 kl. 14 Kråkökretsen i Sjötorp:
Kråkö

On 25.10 kl. 17 Bibel- och missionskrets:
Lilla salen, Lundagatan 5

FÖR BARN OCH FAMILJ

To 19.10 & 26.10 kl. 9-11.30 Familjeträff:
Domprostgården.

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på:
www.sibbosvenskaforssamling.fi.

Sö 15.10 kl. 10 Mässa: Norra Paipis bykyrka.

Sö 15.10 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Må 16.10 kl. 14 Kyrkoby missionskrets:
Kyrkoby församlingshem.

Ti 17.10 kl. 18 Psalmsångsafton: Söderkulla kyrka. Bittas vänner ordnar traditionell psalmsångskväll med **Dag-Ulrik Almqvist. Psalmsång, kaffe/té och tilltugg i pausen.**

On 18.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

To 19.10 kl. 13 Box missionskrets: Tabor i Box.

Lö 21.10 kl. 15 Fyraårsfest: Söderkulla kyrka. Fest för de som fyller 4 år i år och deras familjer. Anmälan till Isabella Munck tfn 0400 342 033 senast 13.10.

Lö 21.10 kl. 18 Församlingkväll: Kyrkoby församlingshem.

Sö 22.10 kl. 10 Mässa med med brunch: Söderkulla kyrka. Missionärsparet Christina och Andrey Heikkilä och Kyrkokören medverkar.

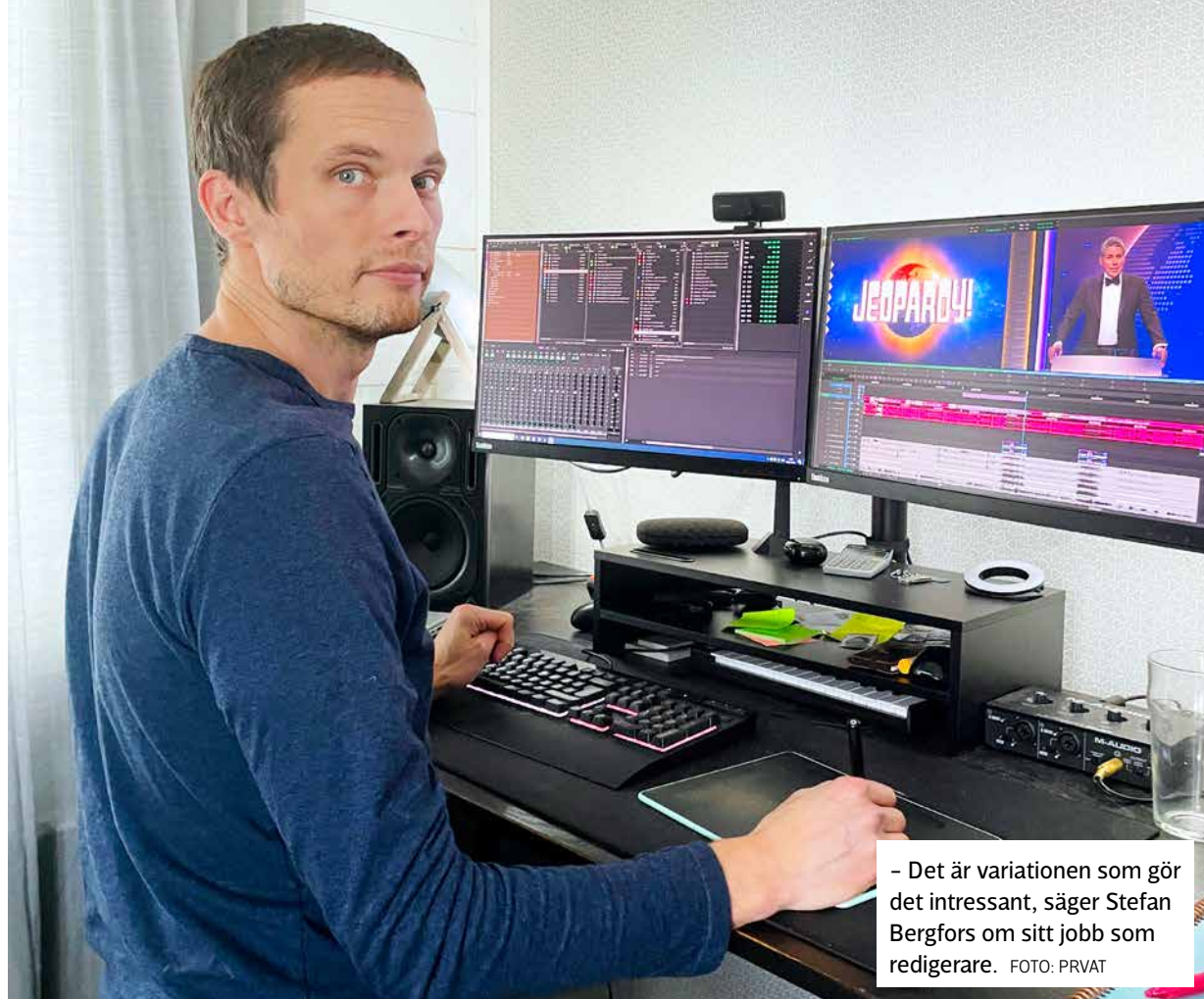
Ti 24.10 kl. 13.30: Norra Paipis missionskrets. Norra Paipis bykyrka.

On 25.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

On 25.10 kl. 12 Åttaeuroslunch: Kyrkoby församlingshem. Andakt.

On 25.10 kl. 13 Äldre i Söderkulla: Servicehuset Linda. Med Katja Korpi.

On 26.10 kl. 18.30 Gospelkör: Start för gospelprojektkören till festmässa den första advent. Kör med låg tröskel. Nya sångare välkomnas. Med Camilla Wiksten-Rönbacka och Lauri Palin.

– Det är variationen som gör det intressant, säger Stefan Bergfors om sitt jobb som redigerare. FOTO: PRVAT

Redigeraren som säger ifrån

Hellenius hörna, Lyxfällan, Bytt är bytt – Närpesbon Stefan Bergfors klipper bekanta svenska underhållningsprogram med van hand. På sin blogg tar han ställning mot svartvita åsikter.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES Som bäst är det frågesportsprogrammet *Jeopardy* han klipper i sin dator hemma på Näveråsen i Närpes. **Stefan Bergfors** jobbar med att redigera och klippa tv-program, något han sysslat med i över 15 år.

– Roligast är mångsidigheten. Det är fråga om väldigt olika genrer och olika typer av program.

Det kan vara musikprogram som *Så ska det låta*, det kan vara gameshowaktigt som *Bytt är bytt*, frågesporter som *Jeopardy*, talkshower som *Hellenius hörna* och lite reality eller dokumentärt som *Lyxfällan*.

– Man får jobba både med teknik och det kreativa. Det är en bra kombination.

Mest jobbar han med rikssvensk underhållning, men han har också arbetat med finlandssvenska produktioner som *Tills döden skiljer oss åt*.

– Ibland får jag också vara med på inspelningar och vara bildproducent för lokala produktioner, jag har till exempel varit bildproducent när vi haft Skolmusik.

»Man måste kunna säga ifrån när något nedvärderar andra.«

Jobbet kräver snabba ryck och det kan vara stressigt mellan varven.

– Deadliner kommer jämt och ständigt emot. Igår började jag med ett avsnitt av *Jeopardy* som ska vara färdigt på några dagar, och direkt efter kommer nästa avsnitt.

Det är något som skaver

Stefan Bergfors namn är numera också bekant från insändarspalterna.

I tonåren var han aktiv i olika frikyrkor, men så småningom började han uppleva att det var någonting som skavde i teologin. Synen på homosexualitet och hur man uttalade sig om homosexuellas samlevnad kändes främmande.

– Ironiskt nog var det samma sak som för 2-3 år sedan väckte mitt intresse för Bibeln igen. Jag hade hållit mig bort från kristna sammanhang i många år, men började hitta tillbaka till Bibeln. När jag började läsa på mera märkte jag att det finns ett helt annat djup där som jag inte fick undervisning om i tonåren.

Han studerade historien om hur böckerna i Bibeln har kommit till och formats, vad bibelforskare säger och vad konsensus är. Med hjälp av det försöker han ge en annan syn på saken än vad som varit dogmen, "så här är det", i olika traditioner.

– Det är viktigt att stå upp mot och argumentera mot homofobiska åsikter. Man måste kunna säga ifrån när någonting är fel eller något nedvärderar andra, säger han.

Förutom i insändare tar han aktivt ställning på sin blogg och i inlägg på sociala medier. Ändå vill han inte vara provokativ eller gå för hårt ut. Det är viktigt för honom att kunna se människan bakom åsikterna och hålla en respektfull ton.

– Lätt är det inte! Jag har fått radera många onödigt hårda formuleringar från inlägg på sociala medier och insändare. Samtidigt kan man inte vara för snäll bara för att man som kristna ska hålla sams.

– Medelvägen är svår att hitta, men jag gör så gott jag kan.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

”Varje vecka möter jag bostadslösa i mitt jobb”

I oktober ordnas De bostadslösa natt. Det räcker inte enligt Henrika Lemberg.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

BORGÅ Den 17 oktober är det De bostadslösa natt, så också i Borgå. Under kvällen ordnas lite program vid Domkyrkan. Det bjuds på mat och musik, och Röda korset delar ut kläder.

Enligt **Henrika Lemberg**, diakoniarbetare i Borgå, borde det dock vara de bostadslösa natt varje natt.

– När det är De bostadslösa natt, då är politikerna där och är intresserade. Men sen händer inget. Varje vecka möter jag bostadslösa i mitt jobb. Människor som bor i tält, som inte ens har vänner att bo hos.

Där anar hon ett skifte. Förr hade många bostadslösa åtminstone någon de ibland kunde sova hos. Så är inte alltid fallet längre.

– Det här är något som politiker inte ser och förstår. Det innebär en mer orolig stadsbild och det börjar man märka av allt mer. Att alla inte har tak över huvudet strider dessutom mot de mänskliga rättigheterna, säger Henrika Lemberg.

Inga bra motiveringar

I Borgå finns ingen nödinkvartering för bostadslösa. Hon ifrågasätter att det ska se ut så, särskilt i Finland som vi kallar för ett välfärdssamhälle.

– Det är ganska hjärtskärande att se människor bo i tält och inte ha något. Jag tänker på hur det ska gå när det blir vinter och riktigt kallt. När människor inte har någonstans att torka sina kläder efter att det regnat, det blir kallt och de blir sjuka.

Hon anser att det inte finns en enda bra motivering från beslutsfattare kring varför det finns människor som inte har ett hem. För de människor som har svårt att förbinda sig till regler och upprätthålla sina hem vill hon se stödformer för att få det att fungera så att ingen kastas ut i kylan.

Att bedriva uppsökande verksamhet med bostadslösa som målgrupp är utmanande. Det är svårt att hålla kontakt med någon vars telefon kanske inte blivit laddad eller som det regnat på.

– Jag har själv kört omkring och sökt bostads-

Den 17 oktober är det De bostadslösa natt. Bilden är arrangerad.

FOTO: GUNVOR HADDAS

»Jag vill ifrågasätta det här högt, för någon måste göra det.«

lösa. Vi kanske vet på ett ungefär var de befinner sig, att vi ska leta i just den eller den skogen. Men vi vet inte ens om människan i fråga lever.

Prata om det och sticka stora sockor

Om man som privatperson vill hjälpa de människor som inte har ett eget hem, en egen trygg vrå, tycker hon att man ska sätta press på beslutsfattarna. Både nationellt och i sitt eget lokalsamhälle.

Det är också viktigt att lyfta frågan i de kretsar man rör sig i för att göra andra medvetna om problemet. Och så kan man sticka stora sockor och tröjor till diakonin.

– Vad jag vill framhäva är att det här är en verklig sak, ett verkligt fenomen. Folk blir chockade varje gång jag säger att det finns människor som bor i tält här i Borgå.

Hon konstaterar att det finns fler bostadslösa än vad vi kanske tror. Vi ser dem inte i stadsbilden eftersom många söker skydd i skogsområden.

Det är inte heller bara i Borgå som det finns bostadslösa. Det är ett nationellt problem.

– Det måste finnas mer stöd, fler stödboenden och primära skydd.

– Jag vill ifrågasätta det här högt, för någon måste göra det, säger Henrika Lemberg.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Sö 15.10 kl. 16 Kammarkören Krysostomos uruppför verket VIGILIA i Lovisa kyrka: Verket är skrivet av Mikko Sidoroff, som även fungerar som körens grundare och konstnärliga ledare. Fritt inträde, programblad 10€.

To 26.10 kl. 18 i Lovisa församlingshem. Psalmafton med Gustav Björkstrand: Professor och biskop emeritus, teologie doktor Gustav Björkstrand berättar om sin bok "Svenska psalmförfattare i Finland" och vi sjunger ett urval av psalmerna. Kvällste serveras. Varmt välkommen!

BORGÅ

HÖGMÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 15.10 kl. 10 Emsalö gudstjänst: Serell, Tollander

Sö 15.10 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Gudstjänstgrupp: Marit Björkbacka

Sö 19.10 kl. 19 Kvällsmässa i Lilla kyrkan: Serell

Sö 22.10 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Apostolidou, Smeds, Hätönen

KONSERT

Lö 14.10. kl. 19 Konsert i Domkyrkan: Kammarkören Krysostomos uruppförande av Vigilia på svenska komponerad av Mikko Sidoroff. Program 10 euro.

Sö 15.10 kl. 18 Konsert i Näsebackens kapell: "Sånger av Johannes", prästen och sångskrivaren Johannes Westö

VUXNA

Må 16 & 23.10 kl. 10 Motion och mission: Träff vid gångbron, östra sidan vid ån, går för Barnens Bank

Ti 17 & 24.10 Andakt och lunch:

Stora salen, Lundagatan 5

Må 16.10 kl. 13 Sjömansmissionskretsen:

Café, Lundagatan 5

On 18.10 kl. 13 Mariakretsen: Café, Lundagatan 5

To 19.10 kl. 13.30 Missionskretsen: Café, Lundagatan 5

To 19.10 kl. 17 Stickträff:

Gröna rummet, 2 vån, Lundagatan 5

Fr 20. 10 kl. 12-14 Fest för 80 och 90-åringar: Mariagården

To 26.10 kl. 14 Kråkökretsen i Sjötorp: Kråkö

On 25.10 kl. 17 Bibel- och missionskrets:

Lilla salen, Lundagatan 5

FÖR BARN OCH FAMILJ

To 19.10 & 26.10 kl. 9-11.30 Familjeträff:

Domprostgården.

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på:
www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Sö 15.10 kl. 10 Mässa: Norra Paipis bykyrka.

Sö 15.10 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Må 16.10 kl. 14 Kyrkoby missionskrets:

Kyrkoby församlingshem.

Ti 17.10 kl. 18 Psalmsångsafton: Söderkulla kyrka. Bittas vänner ordnar traditionell psalmsångskväll med Dag-UIrik Almqvist. Psalmsång, kaffe/te och tilltugg i pausen.

On 18.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

To 19.10 kl. 13 Box missionskrets: Tabor i Box.

Lö 21.10 kl. 15 Fyraårsfest: Söderkulla kyrka. Fest för de som fyller 4 år i år och deras familjer. Anmälan till Isabella Munck tfn 0400 342 033 senast 13.10.

Lö 21.10 kl. 18 Församlingsskväll:

Kyrkoby församlingshem.

Sö 22.10 kl. 10 Mässa med med brunch:

Söderkulla kyrka. Missionärsparet Christina och Andrey Heikkilä och Kyrkokören medverkar.

Ti 24.10 kl. 13.30: Norra Paipis missionskrets.

Norra Paipis bykyrka.

On 25.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

On 25.10 kl. 12 Ättaeuroslunch: Kyrkoby församlingshem. Andakt.

On 25.10 kl. 13 Äldre i Söderkulla: Servicehuset Linda. Med Katja Korpi.

On 26.10 kl. 18.30 Gospelkör: Start för gospelprojektören till festmässa den första advent. Kör med låg tröskel. Nya sångare välkomnas. Med Camilla Wiksten-Rönbacka och Lauri Palin.

VANDA Körverksamhet

Nygamla Vivandi-kören öppen för nya medlemmar!

Kom med och sjung i församlingens nygamla kör! Vivandi-kören med 35 år på nacken är från och med september Vanda svenska församlings kör. Kören är en 4-stämmig blandad kör med mångsidig repertoar.

Övningarna hålls på Bygård i Tavastby **torsdagar klockan 17-19**, nya sångare är välkomna. Mera information av kantor Anders Ekberg som fungerar som körens dirigent.

SIBBO Projektör

Kom med och sjung inför första advent!

Välkomna med att sjunga i gospelprojektören som under tiden **26.10-30.11 övar kl 18.30-20.30** på församlingshemmet i Kyrkoby. Gospelkören sjunger i Festhögmässan tillsammans med husbandet den på första advent den 3.12.

Ledare är kantorerna Camilla Wiksten-Rönbacka och Lauri Palin. Anmälan till kantor Camilla Wiksten-Rönbacka på epost: camilla.wiksten-ronnbacka@evl.fi senast den 20.10.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

Fre 13.10 kl. 10–11: Musikleik i Dickursby kyrka, Stationsvägen 12 A.

Sö 15.10 kl. 10: Högmässa i S:t Lars kapell, Prästgårdsgränd 3, Sini Aschan och Anders Ekberg.

Ti 17.10 kl. 11–12.30: Träffpunkt i Martinristi, Mårtensdalsstigen 7. För dig som är ledig under dagen, kravlös samvaro med lätt lunch och kaffe. Vi avslutar träffarna med en andakt.

Ti 17.10 kl. 12.30–14: Tisdagsgruppen i Dickursby kyrka.

Ons 18.10 kl. 14–15.30: Dickursbykretsen i Folkhälsanhuset, Vallmovägen 28.

Ons 18.10 kl. 18–20: Ungdomskväll i Dickursby kyrka.

Fre 20.10 kl. 12–14: Psykiska Första Hjälpens utbildning i Dickursby kyrka.

Sö 22.10 kl. 10: Högmässa i S:t Lars kapell, Anu Paaavola.

Ti 24.10 kl. 9.30–11: Familjecafé i Martinristi.

Ti 24.10 kl. 13–14.30: Seniorcafé i Dickursby kyrka. Andakt, kaffe med tilltugg och samvaro.

Ons 25.10 kl. 12–14: ViAnda-kören övar på Helsinggård, Konungsvägen 2.

Ons 25.10 kl. 14.30: Allsång på Folkhälsanhuset.

Ons 25.10 kl. 18–20: Ungdomskväll i Dickursby kyrka

Ons 25.10 kl. 18–19: Sångstund för alla i Dickursby kyrka

To 26.10 kl. 13–14: Sottungsby-Håkansböle pensio-närskrets i Håkansböle kyrka, Håkansbölevägen 48.

To 26.10 kl. 14–16: Engelskspråkig bibelstudiegrupp i Dickursby kyrka. Kaffeservering.

To 26.10 kl. 17–19: Vivandi-kören övar på Bygård, Ainogränd 9.

BORGÅ Konsert

Stämningsfull konsert i Näsekapellet

”Sånger av Johannes” är en konsert med prästen och sångskrivaren Johannes Westö. Sånger-na är självbiografiska och kommer ur Johannes eget liv. Samtidigt finns också den kristna traditionens inflytande med i sång-texterna.

Konserten ordnas i Näsebackens kapell söndagen den **15.10 kl. 18**. Det stämningsfulla lilla kapellet har en fin akustik och passar en avskalad konsert. Det är inte så ofta vi har möjligheten att bjuda in till konserter i begravningskapellet – passa alltså på att uppleva det!

KOLUMNEN

HENRIKA LEMBERG

Jag hoppas det inte regnar i dag

VIA DET uppsökande arbetet jag utför tillsammans med kolleger från sociala sektorn har jag kommit i kontakt med en del människor som är bostadslösa. De bostadslösa har blivit en etablerad dag som varje år uppmärksammas den 17 oktober. Dagen har uppmärksamats över tjugo år, varje år ett år för mycket.

»Inom diakonin kan jag inte göra annat än att hjälpa med det praktiska och be om en regnlös dag så att kläderna hinner torka inför nästa natt i tältet.«

ORSAKERNA TILL bostadslösheten kan vara allt ifrån struliga uppbrott, missbruksproblematik eller en låg lön som inte längre täcker levnadskostnaderna. Oberoende vad som ligger bakom är det en mänsklig rättighet att ha ett tak över sitt huvud.

VARJE GÅNG jag möter personer som bor i tält slås jag över hur det är samhällets sätt att skuffa undan problemen. Det finns inte primärt skydd för bostadslösa i kommunen där jag bor. Inom diakonin kan jag inte göra annat än att hjälpa med det praktiska i mån av möjlighet och be om en regnlös dag så att kläderna hinner torka inför nästa natt i tältet. Och fortsätta kämpa, för att bostadslösa natt inte ska finnas mer.

Henrika Lemberg är diakoniarbetare i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

En bit av Helsinges sparad

Kurt Eklund har ägnat stora delar av sitt liv åt att bruka jorden. Nu är han engagerad i en grupp som bevarar en bit kulturhistoria.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

VANDA I så gott som hela sitt liv har **Kurt Eklund** sått och skördat, harvat och tröskat. Han är jordbrukare av födsel och ohejdad vana.

– Nu är det sonen som odlar. Jag fyller 84 år om några veckor, men jag är alltid med där det behövs. Så nog är jag ännu kapabel att sköta några uppdrag, köra traktor och hjälpa till, säger han.

I sommar har de odlat vete, havre och korn på gården i Ripuby i Vanda. Torkan tog en del av vetet och kornet, men havren gav en acceptabel skörd.

Att Kurt Eklund blev just lantbrukare kom sig lite av en händelse. Han är själv uppvuxen på en gård, och då hans egen pappa blev gammal fortsatte Kurt och hans bror med jordbruket.

Men efter att ha gjort sin militärtjänstgöring såg sig Kurt om efter något annat jobb.

– Sen hittade jag min fru. Hennes familj hade också ett lantbruk och hon hade en gammal far. Det behövdes hjälp och jag fick ett lämpligt vinterjobb.

Om våarna och somrarna brukade Kurt Eklund sina åkrar. Om vintrarna färdigställde han minkskinn inför pälsauktionen i Vanda.

Ville du jobba som jordbrukare eller hade du andra drömmar?

– Det var nog egentligen så att jag hamnade med i det och så funderade jag inte på något annat sen. Det var inte möjligt om allt skulle bevaras så som det var.

Vandas äldsta aktiva förening

År 1882 grundades Helsinges lantmannagille, det är den äldsta föreningen i Vanda som fortfarande är aktiv. Gillets primära uppgift var vid starten att ge rådgivning inom lantbruk och att stärka sammanhållningen inom branschen.

– Lantbruket var ju hela tiden i en förnyelse. Då körde man med hästar ännu, men det behövdes rådgivning och man såg det som nödvändigt med en förening.

I dag är gillet framtid mer oviss, för bönderna blir färre och eldsjälarna äldre. Men en del av deras verksamhet är efterfrågad och i full gång.

Kurt Eklund tycker det är viktigt att kunna visa de som är barn i dag hur deras hemort såg ut förr i tiden.

FOTO: HEIDI SALMINEN

De driver nämligen Vanda lantbruksmuseum.

Museet besöks flitigt av skolklasser och dagisgrupper, och Kurt och hans kumpaner har mycket att stå i eftersom verksamheten sköts på frivillig basis.

Vid museet kan man bekanta sig med hur lantbruket såg ut förr i tiden.

– Där finns allt man använde inom lantbruket, föremål från hemmet och hemskt mycket arbetsföremål och redskap som man använde i smedjan, eller då man timrade och gjorde möbler.

En ort i ständig förändring

Under Kurt Eklunds tid som jordbrukare har Vanda förändrats. I dag finns inte en enda gård

med mjölkkor i Vanda, och vad han känner till finns det bara en gård med köttboskap kvar. Det som förr var åkermark och betesmark i gamla Helsinges är i dag industri- och bostadsområden i Vanda.

Många av de barn som besöker museet har ingen koppling till lantbruk sen tidigare. En del är nyinflyttade Vandabor med annan kulturell bakgrund, andra är uppvuxna i mer urbana miljöer och har ingen direkt koppling till lantbruk. Trots det är de flesta väldigt intresserade. Frågorna kan stundvis hagla tätt.

– Vår mening från första början, då vi märkte att Vanda blev allt mer stadsbebyggt, var att vi ville bevara något från Helsinges för kommande generationen. Det var orsaken till att vi grundade museet 1986.

Vanda lantbruksmuseum som finns på Nybackagränden 2 är öppet enligt beställning, och för alla som sysslar med lantbruk i Vanda är Helsinges lantmannagille öppet för nya medlemmar.

»Vi ville bevara något från Helsinges för kommande generationer.«

Lokalsidorerna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Fred är när livet är som det borde vara

KOLUMN
Erik Nyström är
kommunikations-
chef på Kyrkans
Utlandshjälp.

VAD DRÖMMER du om att bli när du är stor? Den här frågan hör till de vanligaste när jag intervjuar skolelever under arbetsresor.

Det känns som att jag ställt frågan otaliga gånger i de mest varierande sammanhang. I ett av världens största träskområden i Sydsudan, så avlägset att det är svårt att nå fram. I Uganda som av Afrikas länder tagit emot mest flyktingar. I Somalia där torkan och konflikter tvingat människor fly till tryggare områden. I ruinernas Syrien efter mer än tio år av krig.

FRÅGAN FÅR vanligtvis ungdomar att skina upp, antingen i allvarsam beslutsamhet eller med en ivrig glimt i ögat. Mycket ofta svarar de att de vill bli lärare eller läkare, yrken som alla har kontakt till i vardagen. De som sett återuppbyggnad vill kanske bli ingenjörer och på ställen med landningsbanor vill en del bli piloter. Det är uppenbart att de här bar-

nen aldrig tagit skolgången för given – ett mått av trygghet möjliggör skolan och drömmarna.

I Ukraina hade eleverna däremot svårt att svara på frågan, och det säger mycket om hur det är för barn som bor på krigsdrabbade områden var som helst i världen. Som 14-åriga Sophia svarade när vi sågs för ett år sen: jag brukade ha många drömmar, men nu tänker jag att om vi bara hade fred. Det är svårt att fundera på andra målsättningar. Om vi ens hade närundervisning.

I UKRAINA började ett nytt skolar i september. I bland annat Kharkiv är det fjärde året i rad med distansundervisning. Först pandemin, sedan kriget. Ett fungerande bombskydd som rymmer alla elever är kriteriet för att organisera närundervisning. Luftlarmen ljuder flera gånger i veckan också på områden som ligger betydligt längre från frontlinjerna än Kharkiv.

Kriget gör sig påmint, men för barnens fram-

tid är det oundgängligt att skolgången fortsätter. Samma sak gäller förstås barn och unga på alla andra krisområden i världen.

TILL VÅRT arbete med kommunikation hör att förmedla resultat. Kyrkans Utlandshjälp arbetar för rätt till högklassig utbildning, utkomst och fred. Det är lätt att relatera till siffror om hur många som börjat skolan, hur bra barn och unga lär sig med utbildade lärare och i trygga skolmiljöer och slutligen utexamineras. Också högre utbildning och yrkesutbildning, som konkret leder till sysselsättning och en chans att försörja sina familjer, kan vi rapportera om. Det är också lätt att bilda.

MEN FRED DÅ? Vi kan nämna antalet utbildningar vi arrangerat för att förebygga konflikter och hatprat eller medla innan konflikter växer för stora. Det leder till minskat antal våldsamma incidenter. Freds- och försoningsprocesser innehåller möten, handskakningar och undertecknade avtal. Liv som besparas, människor som kan leva i sina hemtrakter.

Arbetet är ovärderligt men kan kännas abstrakt och för självklart för att väcka intresse för oss som lever i fred. Friheten att gå i skola, att utbilda sig till arbetslivet, skaffa sig ett jobb, röra sig fritt och idka handel. Att drömma.

Livet som det borde vara.

»Frågan får vanligtvis
ungdomar att skina upp,
antingen i allvarsam be-
slutsamhet eller med en
ivrig glimt i ögat.«

Hallå där Henrik Luukko!

Han ser fram emot stiftets stora ungdomssamling Höstdagarna, som arrangeras i Toijala under allhelgonahelgen.

– **MINA FÖRSTA** Höstdagar var 2021, hösten efter att jag blivit konfirmerad. Det var ett fartfyllt veckoslut med flera roliga program och jag fick nya tankar om allt möjligt som har med liv och tro att göra.

Henrik Luukko ser särskilt fram emot gemenskapen. För honom är Höstdagarna en värdefull möjlighet att få nya vänner.

– Framför allt ser jag fram emot alla människor jag kommer träffa där. Det är också lite av en kulturreja eftersom man får höra så många olika dialekter där.

Höstdagarna arrangeras av Förbundet Kristen Skolungdom FKS 3–5.11. Du kan anmäla dig via din ungdomsledare i din hemförsamling.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan.

Kvällsmässa 22.10 kl. 18: Talare är Sofia Torvalds. Kvällste efter kvällsmässan. Obs! Ingen mässa kl. 10 den 22.10.

MU-mässa: (MatteusUngdom) Onsdagar kl. 17:30 + kyrkfika.

Molnet: Ett tillfälle för bön tors 12.10 kl 18–19.15 i Brasrummet. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Mia Westerling 045 341 8441. Varmt välkommen till gemensam middag kl 17, 5€/person. Delta i gemenskapen, bönestunden eller båda. Vi samlas till bön följande gång 26.10.

Barn, ungdom och familj

Musik med familjecafé: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769. OBS Ingen musiklek på höstlovet 17.10!

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–7: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Popkör kl. 15:30–16:15. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050-380 3936. OBS Ingen Tweentisdag på höstlovet 17.10!

Öppet hus för ungdomar onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 17:30. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpledarutbildningar, läger, resor och anmälningar. OBS Inget Öppet hus på höstlovet 18.10!

Matteus barnkör och pysselklubben i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid. Mera info om pyssel av Catarina och gällande kören av Daniela. OBS Ingen kör eller pysselklubb på höstlovet 19.10!

Höstläger 17–19.11 för åk 5–8: Roligt program för olika åldrar hela helgen på Korpirauha lägergård. Lägeravgift: 70€. Anmälan senast 31.10. till Catarina.

Musik

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: kantor Niels Burgmann, niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.

Vår Ton: är kören för dig som aldrig vågat sjunga i kör men ändå skulle vilja försöka. Visor, kanon och schlager onsdagar mellan 15.30–16.30 tillsammans med kantor Niels Burgmann: 050-566 9418 eller niels.burgmann@evl.fi.

Popkören: riktar sig till barn i årskurserna 4–7 och övar tisdagar i Matteuskyrkan. Tisdagar kl. 15.30–16.15.

Matteus barnkör: startar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid. Körledare: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769. OBS Ingen popkör eller barnkör på höstlovet, 17.10.

Nya sångare välkomna i alla körer!

Gemenskap

Hur ska man läsa Bibelns sista bok? – Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka:

torsdag 19.10 kl. 18:30. Tema: Hur ska vi förstå Bibelns sista bok? Tillsammans går vi igenom Uppenbarelseboken kap. 8–16. Möjlighet till samvaro med tilltugg kl. 17.

Stickklubben: 19.10, 2.11 kl. 11–13, träffas jämna veckor i Matteuskyrkans utrymnen. Kontakt: Carita Riitakorpi 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Bokmalarna läser och samtar utgående från en på förhand vald bok, var tredje måndag kl. 14–15.30 i Matteussalen. Höstens datum: 16.10, 6.11, 27.11 och 18.12. Mera info från kansliet.

Kvinnor mitt i livet: Måndag 6.11 kl. 18. Kontakt: Stina Hjelt 050 300 5911

Samling för män: Fredag 27.10 kl. 18. Kvällens gäst är Albert Häggblom, verksamhetsledare för Svenska Lutherska Evangelieföreningen.

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteus-forsamling.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050-380 3986.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: För tillfället är det fysiska kansliet stängt. Telefontid tis o tor 10–14, tfn (09) 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 15.10, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 15.10, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 15.10, mässa: kl 15 i Folkhälsans seniorhus.

Tisdag 17.10, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 17.10, andakt: kl 17.30 i seniorhuset på Drumsö.

Onsdag 18.10, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 18.10, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 22.10, högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Skriba 2024: Anmäl dig inom oktober!

VAD HÄNDER? På skriban diskuterar vi livets stora frågor och lär oss mer om vad kyrkans tro och lära innebär. När du har tagit del av undervisningen får du själv välja om du vill säga ja till denna tro.

VAD FÅR JAG? Som konfirmerad räknas du som en vuxen medlem i församlingen. För att kunna bli fadder till ett barn som döps behöver du vara konfirmerad. Likaså behöver du ha genomgått skriban för att kunna gifta dig i kyrkan.

ÖPPEN FÖR ALLA Det är inget ovanligt att odöpta ungdomar deltar i konfirmandundervisningen. Efter skriftskolan beslutar du själv om du vill bli konfirmerad eller inte. Ta kontakt med församlingen på ditt område så får du veta mer!

Alla som fyller femton nästa år och är medlemmar i församlingen får ett brev hem med info om skriftskolan. Har du inte fått något brev? Eller har du fått brev från en annan, kanske finsk, församling men önskar gå i konfirmandundervisning på svenska? Kontakta den svenska församlingen på ditt område! Mer info på församlingarnas hemsidor.

Du som
fyller 15 nästa år:
**VÄLKOMMEN
TILL SKRIBAN!**

Söndag 22.10, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 24.10, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 24.10, Tomasmässan: kl 18 i Johanneskyrkan

Onsdag 25.10, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 25.10, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Gemenskap

Träffpunkt: tisdag 17.10 kl 14–15.30.

Diakoniträff: torsdag 26.10 kl 12–13.30 i S:t Jacobs kyrka.

Kaffe på stan: måndag 23.10 kl 14–16 Café Uppopulla, Backasgatan 49. Ingen förhandsanmälan. Mera info: Viivi Suonto tfn. 050 4075165.

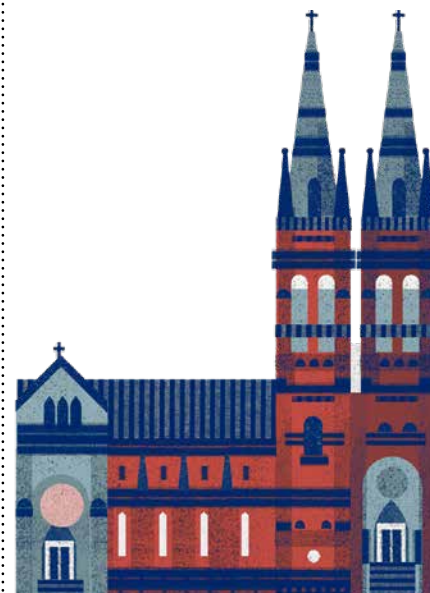
Stillhetens yoga: torsdag 19 och 26.10 (sista) kl 18 i Johanneskyrkan. Ingen förhandsanmälan behövs. En mjuk form av andlig yoga som passar alla. Läs mera om Stillhetens yoga på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

För familjer och barn

OBS! Vecka 42 håller fritids och familjecaféerna höstlovspaus.

Fritids i Hörnan: för barn i klasserna 3 till 6, tisdagar och fredagar kl 13–16. Högbergsgatan 10. Fritidsledare Martina: 050 436 8108.

Fritids i S:t Jacobs kyrka: för barn i klasserna 3 till 6, måndagar, tisdagar och torsdagar kl 13–16. Kvarnbergsbrinken 1. Fritidsledare Nanne och Oscar: 050 477 8828.

JOHANNES Kaffeträffar**Samlas kring en kopp kaffe!**

Kom och träffa personal och andra församlingsbor på kaffeträffar runt om i stan! Församlingen bjuder på kaffe och något gott att äta.

Kaffe på stan, måndagar kl 14–16:

23.10, Café Uppopulla, Backasgatan 49.

6.11 Café Tin Tin Tango, Tölö torg.

20.11 Café Uppopulla.

27.11 S:t Jacobs kyrkas församlingssal, Kvarnbergsbrinken 1.

MATTEUS Förlossning**Föda utan rädsla – profylaxkurs**

Sö 29.10 kl. 14–18 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. Föda utan rädsla-metoden utgår från att kroppen kan föda och att man kan påverka sin egen förlossningsupplevelse så att den blir en stärkande upplevelse – oavsett hur den gått till.

Kursledare är Daniela Strömsholm, som är musikledare i Matteus församling och också Föda utan rädsla-instruktör och doula inom Folkhälsans doulaverksamhet. Anmäl den gravida+stödperson till daniela.stromsholm@evl.fi. Mer info på hemsidan.

PETRUS Äktenskap**Äktenskapskursen – bygg en starkare relation tillsammans**

Skapa en starkare och mer kärleksfull relation. Äktenskapskursen ger praktiskt stöd och verktyg för att stärka er relation. Fokuset är på bland annat kommunikation, konflikthantering och förlåtelse.

Kursen är uppbyggd av videoföreläsningar, enkla uppgifter och djupa samtal. Samtalen och uppgifterna görs enskilt med din partner. Kursen faciliteras av Victoria och Amos Airola. Tre kursträffar: **Ti 14.11 kl. 17.30–20.00, lö 18.11 kl. 10–18, lö 25.11 kl. 10–18.** Pris: 40€/par, inkluderar mat på varje träff. Anmälan via hemsidan www.petrusforsamling.net/aktenskapskursen/

Äktenskapskurs: Skapa en starkare och mer kärleksfull relation. Kursen ger praktiskt stöd och verktyg för att stärka er relation. Fokus på bland annat kommunikation, konflikthantering och förlåtelse. Videoföreläsningar, enkla uppgifter och djupa samtal. Samtalen och uppgifterna görs enskilt med din partner. Kursen faciliteras av Victoria och Amos Airola. Tre kursträffar: **Ti 14.11 kl. 17.30–20.00, lö 18.11 kl. 10–18, lö 25.11 kl. 10–18.** Pris: 40€/par, inkluderar mat. Anmälan via hemsidan www.petrusforsamling.net/aktenskapskursen/

Missa inte! Missionskväll: Välkommen på missionskväll i Petruskyrkan lö 11.11 kl. 17. Våra gäster Magnus och Anna Dahlbacka berättar om bibelöversättning till samburu i Kenya, där de arbetat. Hur översätta om det saknas ett skriftspråk? Hur används bibelöversättningen?

Andakt och bön

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 17.10 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Allan Franzén, Bengt Lassus. Mathias Sandell. Barnpassning ordnas. Lovsångsgruppen övar kl. 18, välkommen med och sjunga. Kören medverkar under förbönsgudstjänsten. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. Varannan tisdag fram till 12.12.

Kyrkan öppen för bön: Petruskyrkan öppen för enskild bön varje tisdag kl. 8–9, 15.8–19.12. Välkommen och stilla dig.

Missa inte! Rotad i Ordet: 16.10 kl. 18 i Petruskyrkan. Kom med på en resa djupare i Bibeln och hitta en tro som håller. Talare: Allan Franzén.

Sjung i kör

Petrus Vokalensemble: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. Mathias Sandell. mathias.sandell@evl.fi

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. fionatchow@gmail.com

Lovsångsgruppen: Varannan tisdag kl. 18. Medverkar under Förbön och Tack kvällarna i Munksnäs kyrka.

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Mesperv. 12, Malmis kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Familjecafé i Hörnan: måndagar kl 9.30–11.30 och torsdagar kl 9.30–11.30.

Familjecafé i Kääntöpaikka, Arabiastrandens invånarhus: tisdagar kl 10–11.

Familjecafé i S:t Jacobs kyrka: fredagar kl 9.30–11.30.

Musiklek: udda veckor måndagar kl 10 i Hörnan, tisdagar kl 10 i Kääntöpaikka, fredagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Babyrytmik: udda veckor torsdagar kl 10 i Hörnan.

Johannes barnkör: Övar både i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, torsdagar kl. 15–15.45, och i Hörnan på Högbergsgatan 10, tisdagar kl.15–15.45. Kontakt: eva.henricson@evl.fi, 050 380 0842.

Family Fun: onsdag 25.10 kl 17–19 i S:t Jacobs kyrka. Tema: skördetid.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl 12 i Gamla kyrkan.

Ungdomar

Programkväll: 19.10 kl 18–20.30 i Hörnan. Höstlovschill med spel och kockande i köket.

Följ oss på instagram: @johannesungdom.

Ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb:

@johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: Johanneskyrkan, Högbergsg. 12, Högbergssalen, Högbergsg. 10 (vån. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1, Seniorhuset, Norrvägen 1, Arabiastrandens invånarhus, Indragatan 1, utrymmet ”Kääntöpaikka”.

Petrus församling**Gudstjänster**

Varmt välkommen på gudstjänst!

Söndagens högmässor: Kl. 10 Munksnäs kyrka, söndagsskola. Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. 15.10 Thylin, 22.10 Koivula. Kyrk-kaffe efter mässorna.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. CoolKids för barnen. Kaffe efteråt.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Musiklek: kl. 10 på torsdagar i Södra Haga. Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi

Evenemang och kurser

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagscafé är en gemenskap för alla åldrar att mötas kring en kopp kaffe efter veckan! Kl. 17–19 varje fredag. Kom ensam, med familj eller med vänner.

Dagscafé: 24.10 kl. 13 i Petruskyrkan. Välkommen på en eftermiddag med kaffe och gemenskap. Dagens gäst Caroline Sandström berättar om dialekter. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Tua Sandell, Tel 0503442711

Vi kan alla göra något smått

I Helsingfors firas Ekumeniska ansvarsveckan bland annat med en bönekväll och en konsert i slutet av oktober. – Fred börjar med att se sig i spegeln.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

HELSINGFORS Ekumeniska ansvarsveckan är en kampanj som koordineras av Ekumeniska rådet, och tanken är att få människor att fundera över hur de kan leva hållbart och ansvarsfullt gentemot andra människor och skapelsen.

– Årets tema är ”helig fred”. Där går vi in och ser vad vi utifrån vår kristna trosuppfattning kan bidra med för att bygga fred. Då tänker vi för det första på freden mellan oss själva och Gud – den inre friden – och funderar sedan på hur vi utifrån den freden och friden förhåller oss till våra medmänniskor, säger Sarah Tiainen, som är Ansvarsveckans koordinators.

– Sedan finns ju också det som vi tänker på som ”samhällsfred” och sedan ännu fred på världsnivå.

Hon tänker på att det sedan 1,5 år tillbaka pågår ett krig i Europa.

– Det påverkar oss alla, och många gånger kan man känna sig hjälplös, handfallen och maktlös. Men det finns små saker vi kan göra för att skapa fred i våra egna cirklar och bilda ringar på vattnet.

Hitta sådana som tänker lika

Sarah Tiainen tipsar om att det finns mycket material på Ansvarsveckans hemsida, exempelvis andakter och videomeddelanden från ungdomar från olika håll i Europa, som delar sina tankar kring fred.

– Jag uppmuntrar alla att sätta sig ner med likasinnade och fundera på vad ni kunde göra. Vill du ordna en fredskonsert eller kanske en fredsdemonstration? Vi kommer också att utbilda fredsambassadörer, som får lära sig hur man kan medla i olika krissituationer i vardagen, berättar Sarah Tiainen.

Hon tänker på att de som engagerat sig i Ansvarsveckan ofta haft ganska hög medelålder.

– Jag skulle gärna kasta bollen till ungdomar och ungdomsarbetsledare. Ungdomar har många bra tankar om hur man kan förmedla fred.

Hur agerar du själv?

– Jag tänker att fred ju inte handlar om att vi alltid är av samma åsikt utan om hur vi bemöter varandra trots att vi är av olika åsikt. Att vi talar till varandra respektfullt, både ansikte mot ansikte och på sociala medier. Vad gör vi i stun-

Fred handlar om hur vi bemöter varandra trots att vi är av olika åsikt, säger Sarah Tiainen. FOTO: ARKIV/CHRISTA MICKELSSON

22-29
OKTOBER
2023

HELIG FRED

Kristna som fredsbyggare

Under Ansvarsveckan 2023 händer bl.a. följande i Helsingfors:

Må 23.10 kl. 18 Bön för fred

Ekumenisk bön för fred.

Medverkande från olika församlingar i Helsingfors.
Organisatör: Ekumeniska arbetsgruppen i Helsingfors
Helsingfors finska metodistkyrka, Rödbergsgatan 2

Ti 24.10 kl. 18 Sång om fred -konsert

Medverkande bl.a. riksdagsledamot Pekka Haavisto
FN-ungdomar och Uniikki.

Organisatörer: Ekumeniska Rådet i Finland,
RESA-forumet & FN-förbundet.

Plats: Diakonissanstaltens kyrka, Alpgatan 2

Övrig info, händelser och material:
www.ansvarsveckan.fi/sv

den, när det hettar till? Håller vi oss till saken? Allt börjar med någon slags inre frid. Om man är i konflikt med sig själv har man själv svårt att möta andra med fred och frid.

Det är inte så lätt alla gånger.

– Jag är metodist, och Ukrainas och Moldaviens årskonferenser, samfund, lyder under vårt biskopsområde. Vi har personlig kontakt med folk som är i krig hela tiden. När mina kollegor i Ukraina ber för fred ber de inte bara för fred utan för seger.

Hon tycker det är jätteviktigt att vi framför allt lyssnar väldigt mycket på dem som drabbas.

– Det gäller för oss i väst som förmedlar fred mellan olika krigande parter att inse att lösningen finns hos dem själva, men vi behöver kanske skapa en förutsättning för att det ska ske.

Fred börjar med var och en av oss.

– Jag tänker på Michael Jacksons låt *Man in the mirror*. Det är där det börjar: Att man tittar sig själv i spegeln allra först.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Från vänster Tilde, Isabella, Daniel, Tilda, och Minea trivs på Garden Party. FOTO: PRIVAT

Omtyckt Garden Party för ungdomar

I Korsholm ordnas Garden Party för ungdomar några gånger under hösten.

TEXT: **TOMMY RANNANPÄÄ**

KORSHOLM På Garden Party grillas det och ordnas tävlingar och lekar för dem som vill delta. Konfirmanderna som deltar får ett kryss i sitt kyrkogångshäfte.

En av avsikterna med Garden Party är att försöka göra ungdomarna bekanta med kyrkans område, dess utrymmen och verksamhet. Hälften av årets konfirmander samt några äldre ungdomar deltar som bäst.

Ungdomsarbetsledare Christian ställer några frågor till deltagarna.

Vad tycker ni om kvällen hittills?

– Det är bra, roligt, det känns kul att vinna någon tävling, vi har underbara hjälpisar ... här finns snacks! svarar ungdomarna.

»Vi har underbara hjälpisar.«

Har ni varit på något annat som församlingen ordnat?

– Konfirmandträff, juniorklubb. Läger på Alskat, minns någon.

Vad tänker du att kunde vara kul att delta i om församlingen ordnade?

– Läger, fest i kyrkan, övernattning i kyrkan, lekar, gemenskap och mer Garden Party!

På frågan om Garden Party är känt för dig svarar några att det är en ny sak medan två svarar att de deltagit tidigare.

Hjälpledarskolning

Församlingarna ordnar hjälpledarskolningen till en del som ett samarbete. I år åkte Korsholms och Replots församlingar på en gemen-

sam hjälpledarutbildningsdag till Härma och därefter till Power Park.

Hjälpledarskolningen är en mognadsprocess, där vi hjälper ungdomarna att utvecklas och se ett större perspektiv på livet. Förhoppningsvis hittar någon sin plats i församlingen, som i sin tur kan hjälpa andra ungdomar vidare.

Garden Party

Har ordnats några torsdagar under september.

Nästa gång ordnas partyt den 26 oktober klockan 18–20 som avslutning i ungdomsgården bredvid Korsholms kyrka i Gamla Vasa.

Anmälningar per SMS till Tommy: 0400 706 576

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Föräldra-barncafé fr 13.10 kl 9.30–11: Den här veckan samlas vi vid Botniahallens grillplats för att grilla korv. På programmet bl.a. spårning. Vi bjuder på korv, saft och kaffe.

Högmässa sö 15.10 kl 11: i kyrkan. Rune Lindblom och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Orgelsonat sö 15.10 kl 17: i kyrkan. Konsert med Keijo Vättö på orgel och Esko Viitala slaginstrument. Andakt: Jari Friman.

Under valven sö 15.10 kl 18: i kyrkkällaren. Konsert med Adelcrantz blockflöjtsensemble samt Erica Nygård på spinett. Ledare Rainer Holmgård. Servering.

Högmässa sö 22.10 kl 11: i kyrkan och kl 13 i Smedsby fg. Rune Lindblom och Michael Wargh. I högmässan i Smedsby medverkar Ekumeniska kören från Kvevlax, dir. Rodney Andrén och Yngve Svarvar.

Missionsgruppen samlas må 23.10 kl 13.30: i Smedsby fg, rum Glöd. Bl.a. handarbete och kaffe står på agendan.

Föräldra-barncafé on 25.10 kl 9.30–11: i Tölby. Pyssel, fri lek, sångstund och kaffe med dopp.

KVEVLAX

Bön och nattvard: fr 13.10 och 20.10 kl.8.45 i kyrkan.

Gudstjänst: sö 15.10 kl.10. Fredrik Kass, Rodney Andrén.

Mathjälpen: ti 17.10 & 24.10 kl.10. Kontakta Nina Andrén om du inte hämtat mat tidigare tfn 044 0462312.

Föräldra-barnklubb: on 18.10 & 25.10 kl.9.30 i dagklubben.

Symöte: on 18.10 kl.13 i ds.

Pastorskansliet stängt: fr 20.10 hela dagen!

Gudstjänst: sö 22.10 kl.10. Ruth Vesterlund, Rodney Andrén.

Bibel- och bönegrupp: on 25.10 kl.19 i Krubban.

Karakaffe: to 26.10 kl.9.15 i ds. OLKA presenteras. Frivilligverksamheten på sjukhus. Malin Boholm m.fl.

REPLIT

Kvällsmässa: sö 15.10 kl. 18 i församlingshemmet. Kafeservering och inskrivning av konfirmander. F.Kass, P.Vidjeskog.

Gudstjänst: sö 22.10 kl. 12.30 i Björkö kyrka. Berndt Berg och Heidi Lång.

SOLF

Skördegudstjänst sö 15.10 kl 10: med Johan Kanckos och Patrik Vidjeskog. Kyrkkaffe.

Karacafé må 16.10 kl 9: i församlingshemmet. Föreläsning, diskussion och kaffe för karlar!

SOLF För konfirmander

Skriftskolstart 26.10 kl 18 i Solf kyrka

Torsdagen den 26.10 startar skriftskolan 2023–2024 med andakt, information och inskrivning. Vid denna träff önskar vi att minst en vårdnadshavare är med.

De blivande konfirmanderna kommer att träffas cirka en gång per månad under höst- och vårterminerna. Konfirmanderna får komma direkt från skolbussen till församlingshemmet där det först blir mellanmål och därefter undervisning i cirka två tim-

mar. Förutom att delta i träffarna måste ungdomarna även delta i minst tio gudstjänster före konfirmationen, som sker den **16.6.2024 kl 10**. Skriftskolläget nästa sommar ordnas **11–13.6** på Merilä lägergård.

Om du har frågor gällande skriftskolan, vänligen kontakta kyrkoherde Johan Kanckos (tel 044 344 0218) eller ungdomsarbetsledare Olof Jern (tel 050 364 8258).

Träff för Små & Stora ti 17.10 kl 9.30: i förs.hemmet. Gemensam frukost (2€/vuxna, barn gratis), lek, fri samvaro och sångstund.

Koralkören övar on 18.10 kl 18.30: i församlingshemmet. Koralkören medverkar i kyrkan på Alla helgons dag. Första advent samt De vackraste julsångerna. Körledare: Patrik Vidjeskog Nya sångare välkomnas.

Högmässa sö 22.10 kl 10: med Johan Kanckos och Patrik Vidjeskog. Kyrkkaffe.

Träff för Små & Stora ti 24.10 kl 9.30: i förs.hemmet.

Pensionärsträff on 25.10 kl 13: "Hvad är vårt lif då hälsan saknas?" – Om kvinnliga ståndspersoners sätt att behandla och hantera sjukdom i början av 1800-talet i Finland. I Evelina Wilson

Koralkören övar on 25.10 kl 18.30: i församlingshemmet

Skriftskolstart to 26.10 kl 18: i kyrkan. Andakt, information och inskrivning för nästa års konfirmander.

MALAX

Bergö

Sö 15.10 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell

Sö 22.10 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

Malax

Sö 15.10 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax. Söndagsskola i socken.

Su 15.20 klo 12: Jumalanpalvelus srk-kodilla (Övermalax), kirkkokahvit. Tornberg, Lax.

Ti 17.10 kl. 13: Över- och Yttermalax syföreningar, i Övermalax FH.

Sö 22.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Lax. Söndagsskola i socken.

Petalax

Sö 15.10 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Fr 20.10 kl. 13: Fredagssamling i FH. Gäst: Leif Erikson.

Sö 22.10 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

KORSHOLM Konsert

Under valven-konsert 15.10 kl 18

Söndagen den **15 oktober** ordnas höstens första Under valven-konsert i kyrkkällaren i Korsholms kyrka.

Det är Adelcrantz blockflöjtsensemble under ledning av Rainer Holmgård som musicerar. Vi får även njuta av spinettmusik med Erica Nygård.

Efter konserten blir det servering. Konserten har fritt inträde. Varmt välkommen!

KVEVLAX Bön inför helgen

Bön och nattvard

Välkommen på Bön och nattvard **fredagar kl.8.45** i Kvevlax kyrka. En kort bönestund med nattvard, en stilla stund inför helgen.

Redigeraren som säger ifrån

Hellenius hörna, Lyxfällan, Bytt är bytt – Närpesbon Stefan Bergfors klipper bekanta svenska underhållningsprogram med van hand. På sin blogg tar han ställning mot svartvita åsikter.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES Som bäst är det frågesportsprogrammet *Jeopardy* han klipper i sin dator hemma på Näveråsen i Närpes. **Stefan Bergfors** jobbar med att redigera och klippa tv-program, något han sysslat med i över 15 år.

– Roligast är mångsidigheten. Det är fråga om väldigt olika genrer och olika typer av program.

Det kan vara musikprogram som *Så ska det låta*, det kan vara gameshowaktigt som *Bytt är bytt*, frågesporter som *Jeopardy*, talkshower som *Hellenius hörna* och lite reality eller dokumentärt som *Lyxfällan*.

– Man får jobba både med teknik och det kreativa. Det är en bra kombination.

Mest jobbar han med rikssvensk underhållning, men han har också arbetat med finlandssvenska produktioner som *Tills döden skiljer oss åt*.

– Ibland får jag också vara med på inspelningar och vara bildproducent för lokala produktioner, jag har till exempel varit bildproducent när vi haft Skolmusik.

Jobbet kräver snabba ryck och det kan vara stressigt mellan varven.

– Deadliner kommer jämt och ständigt emot. Igår började jag med ett avsnitt av *Jeopardy* som ska vara färdigt på några dagar, och direkt efter kommer nästa avsnitt.

Det är något som skaver

Stefan Bergfors namn är numera också bekant från insändarspalterna.

I tonåren var han aktiv i olika frikyrkor, men så småningom började han uppleva

att det var någonting som skavde i teologin. Synen på homosexualitet och hur man uttalade sig om homosexuellas samlevnad kändes främmande.

– Ironiskt nog var det samma sak som för 2–3 år sedan väckte mitt intresse för Bibeln igen. Jag hade hållit mig bort från kristna sammanhang i många år, men började hitta tillbaka till Bibeln. När jag började läsa på mera märkte jag att det finns ett helt annat djup där som jag inte fick undervisning om i tonåren.

Han studerade historien om hur böckerna i Bibeln har kommit till och formats, vad bibelforskare säger och vad konsensus är. Med hjälp av det försöker han ge en annan syn på saken än vad som varit dogmen, ”så här är det”, i olika traditioner.

– Det är viktigt att stå upp mot och argumentera mot homofobiska åsikter. Man måste kunna säga ifrån när någonting är fel eller något nedvärderar andra, säger han.

Förutom i insändare tar han aktivt ställning på sin blogg och i inlägg på sociala medier. Ändå vill han inte vara provokativ eller gå för hårt ut. Det är viktigt för honom att kunna se människan bakom åsikterna och hålla en respektfull ton.

– Lätt är det inte! Jag har fått radera många onödigt hårda formuleringar från inlägg på sociala medier och insändare. Samtidigt kan man inte vara för snäll bara för att man som kristna ska hålla sams.

– Medelvägen är svår att hitta, men jag gör så gott jag kan.

KOLUMNEN

ROBERT KRONQVIST & TOMMY RANNANPÄÄ

Ungdomsarbete i tiden

UNGDOMSARBETET handlar om att se och höra på ungdomarna, samt att ge dem en möjlighet att diskutera livsfrågor. Samtidigt finns det en spänning mellan vad ungdomsarbete förväntas vara och vad vi som ungdomsarbetsledare ser på fältet.

Förväntan finns på att ungdomar skulle delta ännu mer i församlingens evenemang, samtidigt som en betydande del av ungdomarna är upptagna med sport- och fritidsintressen och många prioriterar skolarbetet, vilket tar tid. Den tid som blir över vill man tillbringa tillsammans med sina vänner.

OM MAN ser på ungdomsarbetet i perspektiv, konstaterar vi att det var lättare att engagera ungdomar förut. En av faktorerna var att utbudet på fritidssysselsättning var mindre. Känslan är att hobbyn kräver mer tid idag än förr. En annan faktor är smarttelefonerna och sociala medier, som har ändrat på det sociala beteendet.

För cyklade man fyra kilometer till sin kompis för att umgås eller så åkte man till något evenemang eller bensinstation på kaffe. Idag är det lätt hänt att man stannar hemma och kommunicerar med sina kompisar från soffan. Det sociala beteendet har därmed förändrats en aning och samlingar i traditionell form är inte lika attraktiva. Ungdomarna får sitt sociala behov delvis tillfredsställt på ett annat sätt än förr.

De flesta församlingar hade ungdomskörer för trettio år sedan, men idag är en ungdomskör något sällsynt. Samma fenomen sker inom det övriga ungdomsarbetet.

»Det sociala beteendet har förändrats och samlingar i traditionell form är inte lika attraktiva.«

FRÅGAN ÄR hur ungdomsarbetet ser ut i framtiden. Vilka behov har ungdomarna och på vilket sätt kan kyrkan möta dem? Hur kommer kontaktytan med ungdomarna att se ut i framtiden, sker en större del av kontakten på sociala medier? Har vi hjälpmedel i fortsättningen? Många frågor kvarstår inför det okända.

SOM BÄST diskuteras församlingarnas framtid och en eventuell sammanslagning. Kunde en sammanslagning bättre möta framtidens utmaningar och kunde våra olika styrkor stöda oss i vår strävan att nå ut till medlemmarna?

Robert Kronqvist och Tommy Rannanpää är ungdomsarbetsledare i Replot respektive Korsholms svenska församling.

Korsholms svenska församling ordnar Lan-partyt både för vuxna och ungdomar.

Lan-Partyn inom församlingen

I Korsholm ordnar församlingen Lan-Partyn för både ungdomar och vuxna. Starfield, ett av spelen som spelas under natten, för tankarna till Guds existens.

TEXT OCH FOTO: **TOMMY RANNANPÄÄ**

KORSHOLM Starfield har just kommit ut, och det är ett av de större spelen idag. Starfiend spelades av några deltagare på Lan under ett dygn av datorspel med övernattnings för vuxna.

De nya spelen ställer ökade krav på datorernas prestanda och priserna på datorerna har därmed gått upp.

En av deltagarna i Lan:et, Timo, berättar att Starfield är det största spelet han någonsin spelat.

– Det är mångsidigt i sin genre. Där finns massor av olika saker att göra, säger han.

I Starfield tvingas du agera på gott och ont. Du måste fatta svåra beslut som har konsekvenser för någon part, oberoende av hur du väljer.

Spelet försöker återspegla det kom-

plexa livet och består av flera olika slags gråzoner. Saker och ting är sällan svartvita. Spelet utmanar spelaren till att begrunda sina förutfattade meningar.

Du måste ta moralisk ställning i varierande situationer och ta ansvaret för dina val, vad du än väljer har det konsekvenser för framtiden. Ditt

agerande påverkar många.

Spelet innehåller även vissa korta dialoger som tangerar olika former av religion, exempelvis Sanctum Universum (det heliga Universumet) där man tror på Guds existens och ser Gud som en som leder mänskligheten till att söka honom.

Samtalen varierar mellan spelen, det handlar ibland om jobb, relationer, spel, de senaste grafik korten och så vidare.

Diskussionen tangerar även rymden som Starfield utspelar sig i.

Vad finns därute ... och ligger Gud bakom det?

NASA har meddelat att de har data som kunde antyda att det möjligen finns någon form av enkelt liv på planeten K2-18b, 124 ljusår från oss. Uppgifterna är inte ännu verifierade och kan vara felaktigt. Men genom James Webb-teleskopet har man där upptäckt dimetylsulfid, som på jorden produceras huvudsakligen av plankton. Ämnen i en atmosfär kan analyseras genom ljusets spektrum som ger fingeravtryck i olika våglängder.

Om uppgifterna stämmer, och det inte hittas någon annan förklaring till ämnet, är det möjligt att någon form av liv finns på en annan planet. Det skulle vara en omvälvande upptäckt.

Vi konstaterar i diskussionen medan vi spelar att det är ett mirakel både om

det finns – eller inte finns – annat liv i rymden. Vi får vänta på mer information och analyser om hur det verkligen är.

Där lämnar diskussionen för denna gång – spelen fortsätter.

»Vad finns därute... och ligger Gud bakom det?«

Niina fortsätter med Zoo Tycoon, en annan med Baldur's Gate 3, någon fortsätter sin rymdfärd och för min del blir det Youtube en stund medan pizzan sakta glider nedför strupen.

Lan i församlingen

Vuxen-Lan-Party (för över 18-åringar, men även 53-åringar deltar) ordnas följande gång 25–26 november. Lan för vuxna ordnas några gånger per år.

För ungdomar (14–18 år) ordnas Lan-party nästa gång 19–20 januari 2024. Också för unga ordnas Lan några gånger per år.

Lan-Partyn ordnas i församlingens ungdomsutrymmen samt i ungdomsgården bredvid kyrkan i Gamla Vasa.

Anmälningar till Lan per SMS till Tommy, 0400-706 576.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Hon jobbar med mission på Hawaii

Alicia Grankulla har under sommaren jobbat i Larsmo församling. Nu är hon tillbaka på Hawaii för att lära sig mer om lärjungaskap och jobba som volontär.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

LARSMO Då vi pratar vid är det förmiddag i Finland, men hos **Alicia Grankulla** är det sen kväll. Hon befinner sig på Hawaii där hon går en utbildning i lärjungaskap och ledarskap genom hjälporganisationen Surfing The Nations.

Redan för ett och ett halvt år sedan gjorde hon en tre månader lång praktik hos Surfing The Nations på Hawaii. Nu är hon tillbaka för att gå en tre månaders skolning och sedan jobba som missionär i 12 månader.

– Jag har vuxit upp i en kristen familj men har inte alltid haft min egen relation med Gud eller förstått det viktigaste, evangeliet.

– Under min praktik i Hawaii kände jag en kallelse att komma tillbaka och bli utrustad för att användas av Gud i världen, säger Alicia.

Har alltid känt äventyret kalla

Alicia, som fyller 22 år i oktober, är uppvuxen i Larsmo och har så sent som i år jobbat som ungdomsledare i Larsmo församling.

Innan sin första vända till Hawaii våren 2022 studerade hon på yrkesskola. Efter studierna jobbade hon heltid på fabrik för att en tid senare byta arbetsplats.

På sitt nya jobb träffade hon en kollega som själv gjort praktik på Surfing The Nations i Hawaii, och Alicia blev inspirerad till att åka.

– Hela mitt liv har jag känt att jag inte alltid kommer att bo i Finland.

Surfing The Nations är registrerat som en humanitär organisation eftersom det ger dem tillträde till länder där kristendomen ses som problematisk och mission är förbjudet. Alla som jobbar för Surfing The Nations är missionärer. De missionerar genom att lära känna människor via actionsporter, som skejtande och surfning.

På Hawaii ser Alicia Grankulla fattigdom och samhällsproblem på nära håll, men också mycket vackert. FOTO: PRIVAT

– Det är större chans att någon tar emot evangeliet om de har en relation med personen som delar det, säger Alicia.

»En del av lokalbefolkningen lever i fattigdom.«

Kan du själv surfa?

– Jo, men jag är ännu nybörjare.

Bortsett från själva missionen ser Alicia också andra positiva effekter av organisationens

arbete. Hon säger att droger och sport sällan går ihop särskilt bra. Att introducera unga för en sport kan rädda någon från att falla in i beroendeproblematik.

Surfing The Nations åker på missionsresor över hela världen, men också på Hawaii behövs det hjälparbete.

– Turismen har gjort det dyrt att leva här och skatterna är höga. En del av lokalbefolkningen lever i fattigdom.

Exakt vad som händer efter det dryga året på Hawaii vet Alicia inte ännu.

– Det jag vet är att Gud kommer att använda mig någonstans i världen för att dela evangeliet och Hans kärlek till människorna där.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 13.10 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus.

FR 13.10 kl. 22.00: Ljus i mörkret (nattvardsmässa) i Församlingscentret, Boris Salo, Nylund-Wentus.

LÖ 14.10 kl. 19.00: SLEF:s norra distrikts höstfest i Församlingscentret, Boris Salo, Juliana & Johan Sten.

SÖ 15.10 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, B Salo, J-G Björk, Borgmästars, Gloriakören. Johan Sandbergs gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtube-kanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

SÖ 15.10 kl. 18.00: Gloria Dei mässa i Församlingscentret. Pred. Mats Holmgård, J-G Björk, Borgmästars, Cantate. Barnprogram under predikan.

TI 17.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 17.10 kl. 12.00: Taizéandakt i Johanneskapellet, Borgmästars.

TO 18.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Maria Ellfolk-Lasén.

FR 19.10 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungd.utr., Mård, Nylund-Wentus.

SÖ 22.10 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Turpeinen, J-G Björk, Anna-Karin Johansson. Diana Söderbackas gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

SÖ 22.10 kl. 17.30: Fokus i Församlingscentret. Undervisning Alaric Mård. Barnfokus, servering.

TI 24.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TO 26.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Anders Forsman.

TO 26.10 kl. 13.00: SLEF:s missionssamling i Församlingscentret, Albert Häggblom.

KRONOBY

Mässa med skördetack: sö 15.10 kl 18.00 i Kronoby kyrka, Wallis, Kristina Klingenberg, Kronoby kyrkokör. Kronoby ÖSP lokalavdelning bjuder på kyrkkaffe.

Gudstjänst: sö 22.10 kl 13.00 i Kronoby kyrka, Markus Ventin, Kristina Klingenberg.

TERJÄRV

Gudstjänst med skördetack: sö 15.10 kl 13.00 i Terjärv kyrka, Saitajoki, Borgmästars, duettsång av Mats Sägerfors och kantorn. Terjärv ÖSP lokalavdelning bjuder på kyrkkaffe efter gudstjänsten.

Mässa: sö 22.10 kl 10.00 i Terjärv kyrka, pred. Tomas Klemets lit. Saitajoki, Smedjebacka.

JAKOBSTAD Ny Alpha-kurs

Grundkurs i kristen tro

Alpha – en grundkurs i kristen tro, erbjuds igen våren 2024 under tio torsdagskvällar. Kursen inkluderar också en weekend.

Kursen passar både dem som är ovana med kristen tro och dem som vill fördjupas i sin tro. En kurskväll består av middag, föredrag och samtal i smågrupper. Föredragen hålls av kaplan Jan-Gustav Björk, med flera.

Start den 18.1. Anmälan via www.jakobstadssvenskaforsamling.fi.

NEDERVETIL

Gudstjänst med skördetack: sö 15.10 kl 10.00 i Nedervetil kyrka, Saitajoki, Smedjebacka. Nedervetil ÖSP lokalavdelning bjuder på kyrkkaffe efter gudstjänsten.

Mässa: sö 22.10 kl 10.00 i Nedervetil kyrka, Markus Ventin, Kristina Klingenberg.

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

To 12.10 kl. 11-12.30 Sopplunch: i Holm bönehus. Varmt välkommen!

• **kl. 14 Nattvard vid Sandlunden:** Lassila, Forsman.

Sö 15.10 kl. 10 Gudstjänst: Jan Nygård, Wiklund. Kyrkvärd: Kaptens södra.

To 19.10 kl. 18-20 Språkcafé i huvudbiblioteket i Holm: vi umgås över en kopp kaffe/te och pratar enkel svenska tillsammans. Arr. Larsmo kommunbibliotek, FRK i Larsmo och Larsmo församling.

Sö 22.10 kl. 10 Familjegudstjänst: Lassila, Anna-Karin Johansson, sång av dagklubbarn.

• **kl. 18 Sångkväll:** i Västerby bönehus, Kristian Gäddnäs, Samuel Holmberg, Wiklund.

Må 23.10 kl. 18 Stick & brinn: i församlingshemmet. Kyrkans Ungdoms ambulerande stickgemenskap för alla intresserade, servering.

To 26.10 kl. 13 Anpassad nattvardsgång: i församlingshemmet, Lassila, Forsman.

• **kl. 19 Karasamling:** se mer info på vår hemsida.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 15.10 kl 10 Högmässa: S:ta Birgitta kyrka, Smeds, Ringwall, Kent Lundqvist, söndagsskola

– **kl 12 Högmässa:** Jeppo kyrka, Smeds, Ringvall

Sö 22.10 kl 10 Gudstjänst: Jeppo kyrka, Edman, Ringwall

– **kl 12 Högmässa:** kommenterad, Munsala kyrka, Östman, Ringwall, ungdomar

LARSMO Gemenskap

Stickgemenskap i Larsmo

Ta sticksömmen med och kom till församlingshemmet **måndagen 23.10 kl. 18**, då

Kyrkans Ungdoms ambulerande stickgemenskap Stick & brinn besöker Larsmo. Vi stickar tillsammans i god gemenskap samtidigt som vi delar livet och diskuterar frågor vi brinner för. Alla varmt välkomna!

NYKARLEBY Mission

Missionskväll med Heikkiläs

Torsdagen den **12 oktober kl. 18** ordnas en missionskväll med Christina och Andrey Heikkilä i Nykarleby församlingshem.

Heikkiläs berättar nyheter från Colombia, avtackas för sin period på fältet och vi får höra nyheter gällande församlingens missionsavtal.

Det blir sång av församlingsskören, missionslotteri, andakt och servering. Välkommen med!

– kl 18 Kvällsgudstjänst: Nkby fh, Edman, Lönnqvist, ungdomar
Ti 24.10 kl 16 Veckomässa: Nkby kyrka, Edman, KU:s seniordag

Musik

Sö 15.10 kl 17 Konsert: Munsala kyrka, välkända sånger m hösttema, Tomas Fant, Ann-Katrine Burman, Yngve Lithén, Lotta Borg, biljetter säljs, arr TMD music

Samlingar och grupper

To 12.10 kl 18 Missionskväll: Nkby fh, Christina o Andrey Heikkilä, Smeds, missionslotteri, församlingskören, servering.
– kl 19 Tystnadens bön: S:ta Birgitta kyrka
Lö 14.10 kl 18 Sykars brunn: Nkby fh, vi samtalar om böcker vi läst o får lästips, andakt Jukka Sandvik (KU)
Sö 15.10 kl 15 Bibelstudium: Pensala bönehus, Alf Wallin
– kl 18 Bön o lovsång: ekumenisk, Munsala fh, Ingmar Rönner
Må 16.10 kl 18 Kenyamissionen: Nkby fh, Daniel Djupsjöbacka
To 19.10 kl 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, Mikaela Lönnqvist
– kl 19 Tystnadens bön: S:ta Birgitta kyrka
Må 23.10 kl 18 Kenyamissionen: Nkby fh, Kristian Nyman
On 25.10 kl 13 Nattvardsandakt: Jepoträffis, Östman, servering
– kl 19 Missionskafé: Pensala bönehus, Brita Jern

PEDERSÖRE

Fr 13.10 kl. 18.30 Ungdomskör: Bennäs kyrkhem. Pandey, Malmsten-Ahlsved
Lö 14.10 kl. 18 Gemenskapskväll: Flynängens bönehus. Jimmy Österbacka: "Lärjungaskap i distraktionernas tid"; middag kl. 18, undervisning kl. 19
– kl. 19 Musikcafé: Bennäs kyrkhem. Per Stenberg
Sö 15.10 kl. 11 (Obs tiden!) Högmässa med kyrkoherdeinstallation: Pedersöre kyrka. Biskop B-G Åstrand, pred. Björk, lit. Österbacka. Malmsten-Ahlsved, Pandey, Östman m.fl. Församlingens körer. Trumpet Samuel Forsblom, saxofon Petter Eriksson. Även strömning i Youtube

– efter högmässan: kyrklunch, kaffe, tårta o program i Kyrkostrands förs.hem
– kl. 15 Sammamkomst: Flynängens bönehus
Må 16.10 kl. 13 Symöte: Forsby bykyrka. Emet
Ti 17.10 kl. 13.30 Karby-Sundby symöte: Sundby byahem. Emet
– kl. 13.30 Missionsmöte: Emaus bönehus
To 19.10 kl. 19 Bibel & bön: Forsby bykyrka
Lö 21.10 kl. 8-20 Bönedag: Purmo kyrkhem
– kl. 19 Sammamkomst: Lepplax bykyrka
Sö 22.10 kl. 10 Högmässa: Esse kyrka. Komulainen, David Hellman. Även strömning i Youtube
– kl. 13 Högmässa: Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman
– kl. 14 "Bluegrass gospel & beredda gärningar": Emaus bönehus. Johan Österbacka, The Rapids family
– kl. 15 Sammamkomst: Flynängens bönehus
– kl. 18 Kvällsgudstjänst: Purmo kyrka. Komulainen, Östman. Sång Marguerithe Sandstedt-Granvik
– kl. 18 Sorgen har ärende: Bennäs kyrkhem. Temakväll med Birgitta Strandberg-Rasmus. Kung, Hellman
Må 23.10 kl. 13 Symöte: Källby bönehus. Emet
Ti 24.10 kl. 13.30 Symöte: Ävist bykyrka. Hålls varannan tisdag
On 25.10 kl. 13 Stickcafé för missionen: Esse förs.hem
To 26.10 kl. 14 Sångstund och nattvard: Essehemmet. Portin, Eklund

Varje vecka

Bön: Purmo kyrkhem, tisd kl. 18
Karakaffe: Bennäs kyrkhem, tisd kl. 9.30-11
Bibel o bön: Bennäs kyrkhem, tisd kl. 18
Familjeklubbar: torsdagar kl. 9.30-11.30 i Bennäs kyrkhem, Esse förs.hem, Källby förs.sal, Lepplax bykyrka, Purmo kyrkhem
Söndagsskolor: Flynängens bönehus, Lepplax bykyrka, Lövä bönehus, Bäckby skola, Punsar bönehus, Ytteresse bönehus

Mer info på www.pedersoreforsamling.fi

KOLUMNEN

MARKO SJÖBLOM

Det sekulära kyrkoåret

DET KRISTNA kyrkoåret med sina helgdagar och särskilda tider hjälper oss att helga Guds namn och vilodagen i våra liv. Både arbete och fritid har sin givna plats där. Kyrkoårets krets börjar från första advent och jul och fortsätter sedan mot den stora fastan och påsken. Därefter lyfts vår blick mot pingsten och det kristna sättet att leva. De olika söndagar och helgdagar som vi firar bildar ett stort kretslopp som kallar oss att leva med Jesus och den kristna trons Gud i centrum.

I NÅGOT skede för ett antal år sedan upptäckte jag, att också den icke-kristna och icke-troende världen har sin egen heliga årsrytm. Detta sekulära kyrkoår – som jag väljer att kalla det – har blivit alltmer omfattande och upprättat helt nya festdagar. Detta år fokuserar på handel och konsumtion samt matar vårt habegär. I stället för en alternering mellan arbete och vila skall alla dagar bli lika, åtminstone med tanke på köpandet. Mycket som bjuds ut kan nog vara nödvändigt och behövligt i sig, men den enorma volymen vill dra med sig oss alla i masskonsumtionens bedrägliga flod. Naturligtvis erbjuder konsumtionen kortvarig tillfredsställelse och glädje också, men priset är högt.

»Det sekulära kyrkoåret fokuserar på handel och konsumtion samt matar vårt habegär.«

DET SEKULÄRA kyrkoåret börjar tidigt under hösten med fokus på jul. Därefter börjar den stora rean som efterföljs av vändagsbakelser, fastlagsbullar, pasha, memma, fårkött och ett utbud av påskpynt. Därefter skall mamma firas och nya kläder skaffas till skolavslutningen och sommaren. Sommarrean lockar med sina erbjudanden och en hygglig semester kan tydligen inte firas utan nya trädgårdsmöbler och glasspinnar. Inför hösten börjar man sälja skolgrejor och så närmar sig den traditionella farsdagen och nykomlingen halloween med stormsteg.

JAG HAR alltid varit skeptisk mot en upphetsad förväntan av Jesu återkomst och denna tidsålders slut. Men i Uppenbarelsebokens 18. kapitel står följande beskrivning av den andligt förfallna världsstaden inför Jesu återkomst: "Och jordens köpmän gråter och sörjer över henne eftersom ingen längre köper deras fartygslaster... och människornas kroppar och själar." En träffande och även profetisk bild av vår del av världen?

Marko Sjöblom är kaplan i Larsmo församling.

PEDERSÖRE Installation

Välkommen på kyrkoherdeinstallation!

Daniel Björk installeras som kyrkoherde vid högmässan i Pedersöre kyrka söndag **15 oktober kl. 11**. Vid installationen medverkar biskop Bo-Göran Åstrand, kontraktsprosten Niklas Wallis m.fl. Liturgi i högmässan är kaplan Jimmy Österbacka och kyrkoherde Daniel Björk predikar.

Församlingens körer medverkar, samt Samuel Forsblom och Petter Eriksson på trumpet och saxofon.

Efter högmässan följer lunch, kaffe och tårta i Kyrkostrands församlingshem, och därefter program med möjlighet till ordet fritt. Varmt välkommen!

Han brinner för musik och mission

Wihtori Karukka vill nå ut till sin egen generation genom mission. Just nu befinner han sig på en bibelskola i Spanien.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

LARSMO Wihtori Karukka befinner sig som bäst i Torrevieja i Spanien. Där studerar han vid Vamos missionsskola sedan ungefär en månad tillbaka.

– Jag har haft mission på hjärtat det här året och funderat mycket på hur man ska evangelisera och missionera, säger Wihtori.

Under en konferens i Finland träffade han en person som tidigare gått i Vamos missionsskola och började fundera på att själv ta det steget.

Varifrån kommer ditt intresse för mission?

– Allt kommer nog från Gud. Bibeln talar ju hela tiden om att lärjungarna ska skickas ut. Mission är en stor del av Bibeln. Jag tror att det är Herren som lagt det här på mitt hjärta.

Wihtori, som är 22 år gammal, har nyligen jobbat som ungdomsledare i Larsmo församling. Efter sin militärtjänstgöring gick han också en ettårig lärjungaskola i Helsingfors som uppenbarligen gav mersmak.

Vill nå ut till unga

Under tiden i Spanien har de hittills behandlat teman som att följa Gud, bön och fasta, olika perspektiv på mission och hur man evangeliserar bland människor man lever nära.

– Det finns ju flera sätt att göra mission på. Man kan missionera i sitt eget hemland eller åka ut till andra länder. I Finland har jag ju språket och kulturen, men där är jag mer medveten om vad folk kommer att tänka om mig. Om man åker till ett annat land har man däremot inte språket och kulturen, men man är kanske lite friare.

Wihtori brinner särskilt för att nå yngre människor i sin egen generation.

– Det skiljer ju sig från människa till människa hur man ska nå dem. Vissa unga är helt omöjliga att nå och man får ingen kontakt. Andra är pratglada och öppna.

En viktig ingång tror han är att bygga relationer, att hitta något gemensamt. Själv har han spelat fotboll och sysslar med musik. Det har han haft hjälp av under sin tid som ungdomsledare.

Utanför bekvämlighetszonen

Hans förhoppning för tiden i Spanien är att han ska bli utrustad så att han i sin tur kan utrusta sin egen församling. Men exakt vad framtiden innebär vet han inte.

Musik är en viktig del för Wihtori Karukka, och en tillgång i missionsarbete. FOTO: SARA FAGERHOLM

– Det är nog bara vad Gud vill. Jag vet inte ens vart jag kommer åka då jag kommer tillbaka till Finland.

– Men jag vet att ungdomar, musik och mission är nära mitt hjärta. Jag vill nå unga, för många unga har det ganska tungt psykiskt.

Det är något som Wihtori själv har erfarenhet av.

– Jag hade knappt hört om Gud innan jag var 17. Han hittade mig då och det är den bästa saken som hänt i mitt liv.

– Det var en jättetung tid för mig med ångest, depression och självhat. Jag är tacksam över vad Herren har gjort för mig. Att få ha Jesus i sitt liv är det bästa man kan ha.

Fram till början av december kommer Wihtori att vara kvar i Spanien. Och det känns bra.

– Starten var lite stressig, jag tycker inte om att åka utanför Finland så det var lite utanför min bekvämlighetszon. I början var det lite stressigt och jag är den enda killen här, så det har varit lite utmanande. Men just nu går det riktigt bra.

»Jag vill nå unga, för många har det ganska tungt.«

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Redigeraren som säger ifrån

Hellenius hörna, Lyxfällan, Bytt är bytt – Närpesbon Stefan Bergfors klipper bekanta svenska underhållningsprogram med van hand. På sin blogg tar han ställning mot svartvita åsikter.

TEXT: PIAN WISTBACKA

NÄRPES Som bäst är det frågesportsprogrammet *Jeopardy* han klipper i sin dator hemma på Näveråsen i Närpes. **Stefan Bergfors** jobbar med att redigera och klippa tv-program, något han sysslat med i över 15 år.

– Roligast är mångsidigheten. Det är fråga om väldigt olika genrer och olika typer av program.

Det kan vara musikprogram som *Så ska det låta*, det kan vara gameshowaktigt som *Bytt är bytt*, frågesporter som *Jeopardy*, talkshower som *Hellenius hörna* och lite reality eller dokumentärt som *Lyxfällan*.

– Man får jobba både med teknik och det kreativa. Det är en bra kombination.

Mest jobbar han med rikssvensk underhållning, men han har också arbetat med finlands-svenska produktioner som *Tills döden skiljer oss åt*.

– Ibland får jag också vara med på inspelningar och vara bildproducent för lokala produktioner, jag har till exempel varit bildproducent när vi haft Skolmusik.

Jobbet kräver snabba ryck och det kan vara stressigt mellan varven.

– Deadliner kommer jämt och ständigt emot. Igår började jag med ett avsnitt av *Jeopardy* som ska vara färdigt på några dagar, och direkt efter kommer nästa avsnitt.

Det är något som skaver

Stefan Bergfors namn är numera också bekant från insändarspalterna.

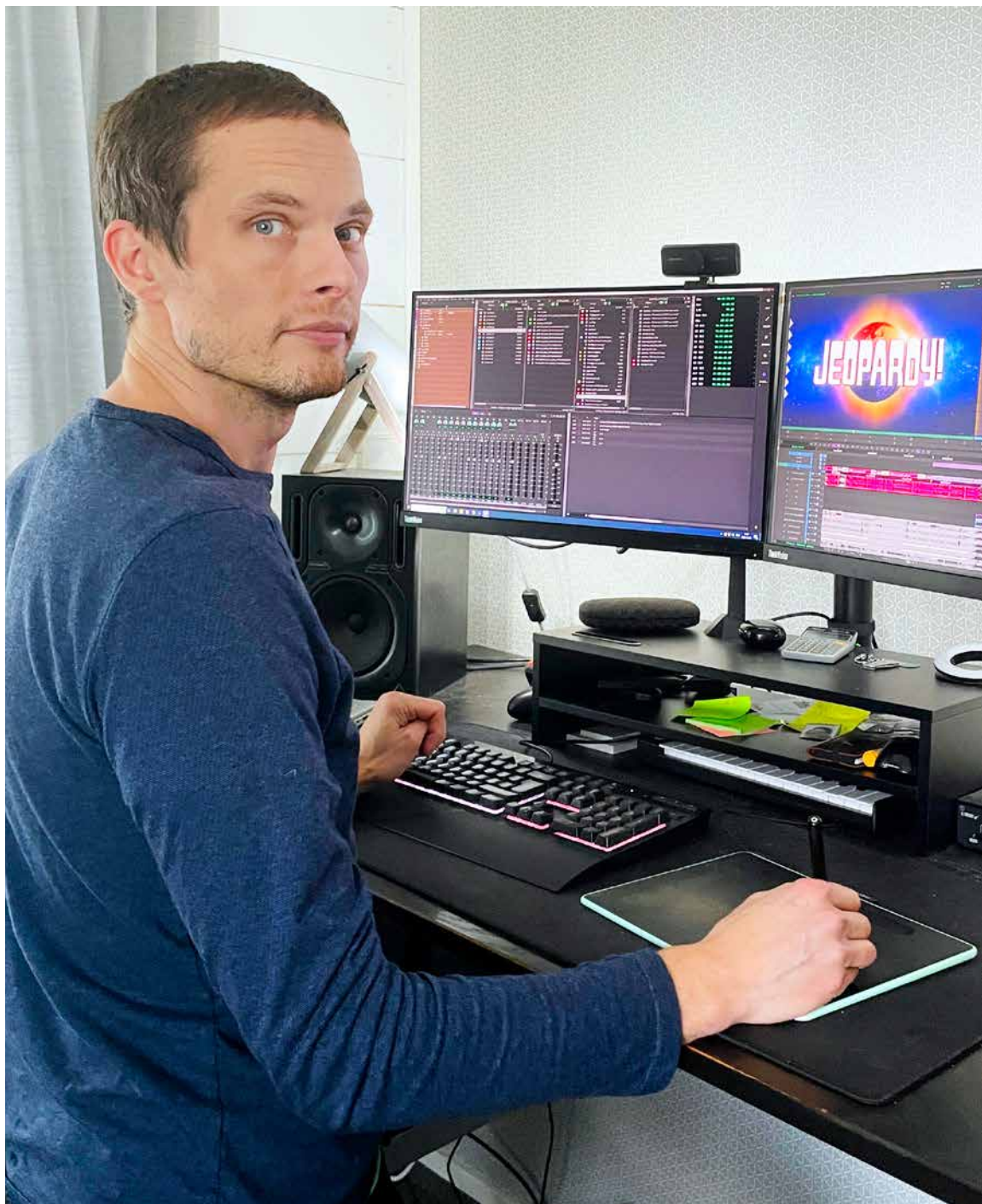
I tonåren var han aktiv i olika frikyrkor, men så småningom började han uppleva att det var någonting som skavde i teologin. Synen på homosexualitet och hur man uttalade sig om homosexuellas samlevnad kändes främmande.

– Ironiskt nog var det samma sak som för 2–3 år sedan väckte mitt intresse för Bibeln igen. Jag hade hållit mig bort från kristna sammanhang i många år, men började hitta tillbaka till Bibeln. När jag började läsa på mera märkte jag

– Det är variationen som gör det intressant, säger Stefan Bergfors om sitt jobb som redigerare.

FOTO: PRVAT

»Man måste kunna säga ifrån när något nedvärderar andra.«

att det finns ett helt annat djup där som jag inte fick undervisning om i tonåren.

Han studerade historien om hur böckerna i Bibeln har kommit till och formats, vad bibelforskare säger och vad konsensus är. Med hjälp av det försöker han ge en annan syn på saken än vad som varit dogmen, "så här är det", i olika traditioner.

– Det är viktigt att stå upp mot och argumentera mot homofobiska åsikter. Man måste kunna säga ifrån när någonting är fel eller något nedvärderar andra, säger han.

Förutom i insändare tar han aktivt ställning på sin blogg och i inlägg på sociala medier. Ändå vill han inte vara provokativ eller gå för hårt ut. Det är viktigt för honom att kunna se människan bakom åsikterna och hålla en respektfull ton.

– Lätt är det inte! Jag har fått radera många

onödigt hårda formuleringar från inlägg på sociala medier och insändare. Samtidigt kan man inte vara för snäll bara för att man som kristna ska hålla sams.

– Medelvägen är svår att hitta, men jag gör så gott jag kan.

Stefan Bergfors

Bor på Näveråsen i Närpes sedan 2019, kommer ursprungligen från Kvevlax.

Familj: hustrun Johanna, hunden Elliott som är 16 år gammal.

På fritiden: springer en del, cyklar och tränar. Spelar gitarr och piano för husbehov. Skriver på bloggen "stefanbloggarigen".

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö 15.10 kl 11: Gudstjänst i kyrkan. Inspelning för radio. Gudstjänsten sänds kl. 13.03 i Radio Vega. Rose-Maj Friman, Deseré Granholm. Kyrkokören och projektkören. Många medverkande! Hela världen hör då Korsnäs församling är i etern. Kom och medverka också du!

Ti 17.10 kl 9.30: Små och stora i församlingshemmet.

On 18.10 kl 8.30: Matutdelning och kaffe i församlingshemmet.

Sö 22.10 kl 11: Högmässa i kyrkan. Friman.

Ti 24.10 kl 9.30: Små och stora i församlingshemmet.

Ti 24.10 kl 14: Träffpunkt i Taklax, bönehuset.

On 25.10 kl 8.30: Matutdelning och kaffe i församlingshemmet.

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Fr 13.10 kl. 18.30: International evening in Kristinestad's parish house, Västra Långgatan 29. We sing, pray and listen. Eklöf, af Hällström.

Lö 14.10 kl. 18: Temakväll i Sideby kyrka. "Israel i Bibelns ljus" med Kerstin Mitts, Glädjedropparna, Martikainen.

Sö 15.10 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Engström, Martikainen.

Sö 15.10 kl. 12: Gudstjänst med dop i Krs kyrka. Johan Eklöf är präst. Daniel och Erica Norrbacks barn döps. Efter gudstjänsten bjuder Daniel och Erica på kaffe och tårta i förs.hemmet!

Ti 17.10 kl. 12: Härkmeri Syförening. Varmt välkommen med på Härkmeri syförenings träff hemma hos Gun-Lis Aspås. Ta med eget handarbete, gamla och nya deltagare välkomna! Ta kontakt med Debora Hannus 040 752 3232 för närmare information.

Ti 17.10 kl. 19: Gemenskap kring Bibeln Krs förs.hem. Tomas Klemets.

To 19.10 kl. 11.30: Pensionärssamling i Krs förs.hem. Det blir mat, gemenskap och program! Ebba Carling gästar och Debora Hannus leder. Vi sjunger psalmer till ackompanjemang.

Sö 22.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrksalen i Lfds förs.hem. Engström, Bergqvist.

Sö 22.10 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka. Engström, Vättö.

Sö 22.10 kl. 18: Musikandakt i Krs kyrka. Marianne Sjöström, Olle Nilsson, Gunilla Teir.

Må 23.10 kl. 17: Sorgegrupp. Vi träffas andra gången med sorgegruppen i kyrksalen i Lfd. Sorgen kan vara tung att

KRISTINESTAD Utfärd

Välkommen på seniordag i Vasa!

Onsdag 25.10 ordnas en seniordag på Evangeliska Centret i Vasa. Gemensam transport från Kristinestad **kl. 10.30**. Lunch på EC kl. 12 à 9,50 euro. Program: Kl. 13. Martti Vaahtoranta: "Likheter och olikheter mellan kristendom och islam". Albert Häggblom: "Konflikten mellan Esau och Jacob".

Anmäl deltagande till Debora Hannus, tel. 040 752 3232, senast 11.10.

bära och då kan det vara bra att träffa andra som går igenom liknande. Anmäl om deltagande till Inga-Lene af Hällström, 040 527 7611.

Ti 24.10 kl. 12.30: Missionsstugan i Krs förs.hem. Kom med för att be, sjunga, lyssna, diskutera och samla in medel till missionen.

On 25.10 kl. 10.30: Seniordag på Evangeliska Centret i Vasa. Gemensam transport.

To 26.10 kl. 11.30: Pensionärssamling i Sideby kyrka. Välkommen med! Det blir mat, program och gemenskap! Heddy Norrgård gästar. Debora Hannus leder. Kantor Anna Karin Martikainen medverkar. För transport ring Daniel Hellman dagen före 040 720 4260.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Fr 13.10 kl 19: Höstfest i Bodbacka bönehus. Tomas Klemets, Håkan Salo och Elias Jakobsson. Sång av Britt-Mari, Gun-Helen Antfolk.

Lö 14.10 kl 15: Projektkören övar i kyrkan. Lindén-Liljehage.

Lö 14.10 kl 18: Aftonmusik i S:ta Maria. Sam Lindén, orgel.

Sö 15.10 kl 12: Högmässa i Närpes kyrka. Predikant biskop emeritus Erik Vikström, Lindén-Liljehage, Gran-

KORSNÄS I kyrkan

Gudstjänst med inspelning för radio

Söndagen **15.10 kl. 11** firar vi gudstjänst i Korsnäs kyrka. Gudstjänsten spelas in för radio och sänds samma söndag kl. 13.03 i Radio Vega. Rose-Maj Friman är predikant och liturg, vid orgeln sitter Deseré Granholm. Kyrkokören och projektkören medverkar.

Hela världen hör då Korsnäs församling är i etern. Välkommen och medverka också du!

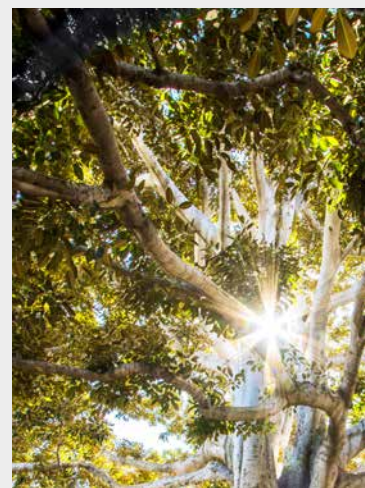

NÄRPES Gudsjänst

Högmässa med kyrklunch

I högmässan i Närpes kyrka söndagen den **15 oktober kl. 12** predikar biskop emeritus Erik Vikström. Installation av kaplan Patrica Strömbäck och avtackning av kyrkovaktmästare Per-Erik Björklund.

Efter högmässan äter vi kyrklunch i församlingshemmet tillsammans. Varmt välkommen!

holm. Installation av kaplan Patrica Strömbäck och avtackning av kyrkovaktmästare Per-Erik Björklund. Kyrklunch i församlingshemmet.

Sö 15.10 kl 13-18: Skördefest med mat, musik och gemenskap. Försäljning av produkter vid församlingshemmets innergård.

Ti 17.10 kl 18: Bönehusföreningen r.f i Töjby håller årsmöte i fd. skolan. Välkommen!

On 18.10 kl 18: Litteraturskafferiet i Närpes bibliotek. Blomberg.

To 19.10 kl 16: Kör med kaffe för alla i Arken. Lindén-Liljehage.

Lö 21.10 kl 15: Projektkören över i kyrkan. Lindén-Liljehage.

Lö 21.10 kl 18: Aftonmusik i S:ta Maria. Sam Lindén, orgel.

Sö 22.10 kl 18: Psalmjippo i Närpes kyrka. Projektör, Glada noter, Små tonerna, kompband, Lindén-Liljehage, Långkvist.

Ti 24.10 kl 10: Karasamling i Närpes församlingshem. Blomberg.

Ti 24.10 kl 18: Fredsbön i Närpes kyrka. Samarbete med Fredsföreningen och Närpes församling. Talare Rita Nordström-Lytz.

Övermark

Sö 15.10 kl 18: Vålgörenhetskonsert med Övermark Lions i kyrkan.

Pörtom

Sö 22.10 kl 10: Gudstjänst i Pörtoms kyrka. Sundqvist, Lindén-Liljehage.

On 25.10 kl 13: Karasamling i Pörtoms församlingshem. Blomberg.

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Bergö

Sö 15.10 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 22.10 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

Malax

Sö 15.10 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax. Söndagsskola i Socken.

Su 15.20 klo 12: Jumalanpalvelus srk-kodilla (Övermalax), kirkkokahvit. Tornberg, Lax.

Ti 17.10 kl. 13: Över- och Yttermalax syföreningar, i Övermalax FH.

Sö 22.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Lax. Söndagsskola i Socken.

Petalax

Sö 15.10 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Fr 20.10 kl. 13: Fredagssamling i FH. Gäst: Leif Erikson.

Sö 22.10 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Brunell.

KOLUMNEN

LISBETH KOIVUMÄKI

Tankar i höstens tid

JAG VANDRAR runt på området vid Brinkens museum i Malax. Här finns fina, välskötta gräsmattor och gamla, ståtliga byggnader. Det är ett vackert område. Här finns rader med växter som spirat undersommaren. På våren kan man känna förväntan. Hur många planter tar sig? När börjar den blomma? Det är så givande att följa en växt från sådd till blomning. Sedan kommer hösten och allt vissnar. Tankarna går till människolivet: lika sköra som blommorna är vi.

Det är ju inte bara att så och skörda. Bakom trädgården här finns många timmars arbete. Så är det med livet också. Det är kantat av både glädje och sorg, skratt och gråt. Jag har glädjen att få ha barnbarnen August 2,5 år, Charlie 5 år och Adele 2 år i min närhet. Vi har möjlighet att träffas ofta.

Charlie och Adele bor intill museiområdet. Det är ett ställe vi gärna besöker. Många frågor ställs: Vad är det här? Vad har det använts till? Varför ser det ut såhär?

Diskussionerna för mig i tankarna tillbaka till min barndom. Jag fick växa upp med mamma, pappa och storasyster i ett tryggt hem. Nu då ser jag på mina barnbarn kommer tankarna på det som varit så nära. Ett sånt här område påminner om gångna tider och en dag är också vi historia. Nya generationer tar vid.

SORGEN ÄR också en del av mitt liv. Vår dotter togs ifrån oss i en ålder av 3 år. Livet gick vidare efter det, trots att jag då trodde att det var omöjligt. Hon finns kvar i mitt hjärta för alltid. Jag har överlevt, för att jag tror att var hon än är, med vem hon än är, så har hon det bra. Den kristna tron har ett hopp om att livet inte slutar med döden.

Under en kort tidsperiod förlorade jag min mamma, pappa och svärmor och sedan också min man. Jag hade precis avslutat min lärargärning. Jag hade haft mina elever och kolleger, plötsligt var allt annorlunda. Jag har kommit vidare tack vare mina pojkar och deras familjer. De har gett mig en orsak att stiga upp på morgonen. Jag har också många goda vänner vid min sida.

Efter alla som jag har begravt finns det en nyfikenhet om vad som finns på andra sidan. För att överleva har jag samma känsla som för 23 år sedan då vi miste vår dotter: jag tror att mina nära och kära har det bra där de är.

SORGEN OCH glädjen går hand i hand. De båda elementen finns i allas våra liv. I det vardagliga livet gäller det att ta vara på de små glädjeämnen. Jag konstaterar, som många före mig, att den vanliga vardagen med de vanliga bestyren är de bästa stunderna. Ändå är det bra att också ha något att se fram emot. Kanske ska du träffa dina pensionärskolleger för en lunch snart? Eller så kanske en vän är kommande på besök?

Sittande på bänken i museiträdgården kommer jag att tänka på en vers av Alexander Slotte:

*"Och människorna födas och människorna dö
Som gångande vågor på villande sjö.
De fallande blomstren ska täckas av snö
Men liljorna de växa upp om våren."*

Lisbeth Koivumäki är förtroendevald i Malax församling.

”Tron ska få synas”

Äntligen köpmän! Drömmen har funnits länge för Tove och Viktor Metsäranta. Den kristna tron är med som en grundton i arbetet.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KRISTINESTAD Tove och Viktor Metsäranta är nya köpmän i Kristinestad. Den första augusti tog de över K-Supermarket Selleri med tretton anställda.

– Det är första gången som vi är köpmän och företagare, berättar Tove Metsäranta.

Det är utmanande, men framför allt roligt. Tove Metsäranta är imponerad över det varma välkomnande paret fått.

– Vi behövde bara komma hit, och alla är så glada över det!

Tove är från Larsmo medan Viktor är född och uppvuxen i Kristinestad. De möttes under studietiden i Åbo, där de båda studerade företags ekonomi på samma linje på Novia.

Redan när de träffades kring år 2014 berättade Viktor att hans dröm var att någon gång bli köpman.

– Och jag hakade på. Det här passar nog bra för mig också, säger Tove Metsäranta.

Viktor Metsäranta har en lång karriär inom butiksvärlden. Tidigare har han jobbat både i Kristinestad och i Karleby, där paret bodde före flytten tillbaka till hans hemstad i somras. Tove Metsäranta har tidigare jobbat i matbutik och med kontorsarbete. Att vara i chefsposition är en ny erfarenhet.

– Det är intensivt och mycket att lära sig, i synnerhet för mig, konstaterar hon.

»Det blir mer snabba böner här och där!«

Snabba böner

Den kristna tron är en viktig del av livet för Tove Metsäranta. Medan hon var föräldraledig med parets två barn var hon van att spendera mycket tid i bibelläsning och i bön. Men just nu är tiden något av en bristvara.

– Jag hinner inte alls på samma sätt nu när det är så bråttom. Det blir mer snabba böner här och där!

Hon vill att tron ska få vara med också i vardagen och på jobbet.

– Jag tänker till exempel mycket på hur jag hanterar vår personal. Jag försöker tänka som Gud tänker, att de är värdefulla. Vi vill kunna försöka förmedla det, även om vi ännu inte diskuterat tro på jobbet.

Förutom satsningarna på arbetstagarnas välmående är det viktigt för paret Metsäranta att undvika matsvinn och prioritera närproducerade råvaror.

– Intensivt men jätteroligt! Det säger Tove Metsäranta om nya uppdraget som köpman i Kristinestad.

FOTO: PRIVAT

– Nu har vi till exempel tagit in en honung från Närpes, berättar hon.

Paret har visioner för sin butik och vill förnya saker steg för steg.

– Vi har mycket idéer, men vi hinner inte med allt på en gång. Det vardagliga arbetet behöver ju skötas och tar tid.

Stämningen i butiken är något de gärna satsar på.

– Det har varit roligt att höra att folk har upplevt att det är en positiv och trevlig atmosfär i butiken!

Tips för livspusslet

Med två barn under fyra år och ett krävande arbete kan det innebära vissa utmaningar att få vardagen och livet att gå ihop.

Vad är ditt bästa tips för att hitta ork och få ihop livspusslet?

– Jag måste ärligt säga att jag håller på att sö-

ka lite ännu vad som är det bästa sättet, skratrar Tove Metsäranta.

Barnen har högsta prioritet, det övriga tar hon efterhand.

– Ibland måste man välja bort en sak för att hinna med en annan. Och jobbet blir aldrig färdigt! Man måste bara fara hem.

Tove Metsäranta

Ny köpman i Kristinestad tillsammans med maken Viktor Metsäranta.

Bor i Kristinestad, ursprungligen från Larsmo.

Har två barn, som inom en månad fyller 2 och 4 år.

Intressen: att studera Bibeln. Tycker om att pyssla, ”men det är väldigt lågt på prioritet-listan just nu”.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Uppdrag: släppa fasaderna

Det viktiga är att alla får en chans att ta plats, säger Vilma Sjöström, som vill bygga gemenskap vid konfirmandlägren.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PARGAS Vilma Sjöström tycker verkligen om att vara ledare vid konfirmandläger.

– Jag älskar gemenskapen, både den som jag upplevde under mitt eget konfirmandläger och under senare läger.

Att lägret är över en vecka långt tycker hon är viktigt.

– Du måste vara på läger så länge att du blir tvingad att vara dig själv, eftersom du inte längre orkar vara någon annan.

Pargas är en liten ort, och de flesta ungdomar känner varandra sedan tidigare – eller tror att de känner varandra.

– Efter en vecka syns det så tydligt: nu svänger det. Vi har tolv dagars läger och det är långt, men jag tycker det krävs. Vissa släpper sina fasader och tyglar redan tidigare, men för det mesta krävs det mer än en vecka innan lägret börjar "på riktigt".

Hur bygger man gemenskap som ledare vid ett konfirmandläger?

– Alla i Pargas känner varandra ganska bra och har sina egna kompisgäng. Vi försöker lite rucka på de här gängen, och se till att alla umgås med alla. Det är en av våra viktigaste uppgifter. Sedan finns det sådana som tycker om att stå i centrum, medan andra tycker om att vara passiva. Det är ändå viktigt att alla får en chans att ta plats.

Vilma Sjöström är 22 år, så det är inte så väldigt många år sedan hon själv var konfirmand.

– Det som jag märker att skett under den här perioden är att ungdomar kommer till läger med fler diagnoser. Det finns en större öppenhet kring att någon inte mår så bra.

Vad gör du som ledare om du märker att en konfirmand mår dåligt?

– Det beror på situationen. Handlar det exempelvis om att matsituationen är svår, eller känns lekarna jobbiga? Det gäller att skraddarsya en plan. Men det viktigaste är att ta kontakt med konfirmanden och ge hen möjlighet att berätta hur det känns.

Hur har din egen tro förändrats under alla dessa år som ledare vid konfirmandläger?

– Jag har märkt att lägren är en plats där jag all-

En hjälp-
ledares
uppgift är
att rucka
på kompis-
gängen och
lära känna
nya sidor av
varandra,
säger Vilma
Sjöström.

FOTO: PRIVAT

Vilma Sjöström

Född och uppvuxen i Pargas, studerar till första-vårdare, har ett år kvar av studierna. Kommer att bli sjuksköterska och främst jobba i ambulans eller prehospitalt.

22 år, bor just nu i Helsingfors på grund av studierna.

Är medlem i Väståbolands församlings distrikts-råd och i gemensamma kyrkofullmäktige. "Det är roligt att få representera de unga i församlingen och samtidigt lära sig vad det handlar om. Jag får se olika synvinklar bakom ett beslut, och kan samtidigt påverka beslutet."

ra mest är i min tro. Min tro har växt och jag har märkt att den består av många olika delar. Jag har fattat att man inte behöver gå i kyrkan varje söndag för att ha en tro.

– När jag kom till mitt första konfirmandlä-

ger hade jag en bild av att Gud var ganska dömande. Nu fattar jag att det är oundvikligt att vi alla gör fel hela tiden och att det finns en plan för det också.

Har du något favoritminne eller en favoritlek från ett läger?

– Det beror mycket på konfirmandgruppen, men det som aldrig går fel är sketcher – sådana får man inte uppleva så ofta. Oftast är det ledarna som är med i dem, och ibland är konfirmanderna med. Vi har en hel mapp med sketcher! Vi brukar till exempel ordna talk show, där vi intervjuar olika spännande människor. Man skrattar mycket åt sig själv och det smittar av sig.

Om du skulle få ändra på en sak med församlingen eller kyrkan, vilken skulle det vara?

– Jag skulle satsa mer på ungdomar. Jag skulle inte bara säga att de är framtiden utan verkligen ta deras åsikter i beaktande, för många unga har jättebra åsikter.

»Det är
oundvikligt
att vi alla
gör fel hela
tiden.«

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 15.10 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Saara-Mariia Roto, Hanna Lehtonen.

On 18.10 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Sö 22.10 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen. Predikan av Gunnar Grönblom. Församlingsveckans kyrklunch med föredrag efter mässan.

On 25.10 kl. 18: St Simons scoutgudstjänst i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 15.10 kl. 18: Kvällsmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

Korpo kapellförsamling:

Sö 15.10 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Sö 22.10 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 15.10 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Eva-Christina Pietarinen.

Sö 22.10 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Eva-Christina Pietarinen.

Iniö kapellförsamling:

To 13.10 kl. 18: Kvällsmässa med taizésånger i Iniö kyrka, Saara-Mariia Roto, Robert Helin.

Sö 22.10 kl. 13: Predikogudstjänst i Iniö kyrka, Marika Torp.

ÅBO

sön 15.10:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Liljeström (predikant), Björkgren (liturg), Danielsson. Ung i Kör (dir. Sofia Liljeström) och gudstjänstgrupp Sefanja medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

mån 16.10:

– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia. Höstdikter.

tis 17.10:

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

lör 21.10:

– **kl 19.30:** Åbo Svenska Kyrkokörs 90 års jubileumskonsert, Domkyrkan. Fritt inträde.

sön 22.10:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Bäck (predikant), Wikstedt (liturg), Danielsson, Söderlund. Gudstjänstgrupp Rut och Johannes Westö medverkar. Barnhörna.

– **kl 13.30:** Söndagslunch, Aurelia. Kom med och fira söndagslunch med oss! Ta med en sallad, litet grönsaksgryta, en bit bröd eller ost. Församlingen står för ris/potatis. Johannes Westö medverkar med sång och musik.

mån 23.10:

– **kl 12–15:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia. Församlingens projekt för att förebygga ensamhet och stöda utsatta familjer.

– **kl 17.30–20:** Träff för unga vuxna, Aurelia.

tis 24.10:

– **kl 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl 17:** Interreligiös fredsvandring på FN-dagen under temat gästfrihet. Start från Puolalaparken.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

– **kl 18:** Träff för vuxna. Vi träffas vid Kaskisgatan, Svartmunkegränd i Åbo. Kulturinriktat program med lättsam trappträning. Anna Edgren, Åbo stads kulturkoordinator berätta mera om vad staden erbjuder för verksamhet åt vuxna.

ÅBO Jubileum

Åbo Svenska Kyrkokör fyller 90 år

**Jubileumskonsert lördagen den 21.10.2023
kl. 19.30 i Åbo domkyrka**

Åbo Svenska Kyrkokör grundades år 1933. I år fyller den 90 år och det firas med jubileumskonsert i Åbo domkyrka lördagen den **21.10.2023 kl. 19.30**. Kören har drygt 20 sångare, varav några har börjat i kören i höst.

Körkonserten har tre dirigenter. Harry Dahlström och Frank Berger dirigerade kören under Marjo Danielssons tjänstledighet i vintras. Nu har de övat in var sin del av konsertprogrammet. Harrys val är fina, mera traditionella kyrkokörssånger. Frank har satsat på mera modern körrepertoar; en egen komposi-

ons 25.10:

– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– **kl 13:** Frukostklubben, Restaurang Teini, Nylandsgratan 1, Åbo. Susanne Blomqvist "Inför stifts jubileet: Att hitta en mening" Anmälan senast 23.10 kl. 10 till hedvig.langbacka@abo.fi.

– **kl 13.30–15.45:** Barnhålan för åk 3–6, Aurelia.

– **kl 18–19.30:** "När någon dör", Aurelia. En kurs som ger praktiska verktyg för att hantera döden. Maria Björkgren-Vikström samtalar med juristen Lotta Lai-neenkare om juridiska frågor som man kan möta inför eller efter dödsfallet. Om du vill delta och råkar ha barn i åldern 3–9 år är barnen välkomna att delta i Äventyrsklubben som ordnas samtidigt i Aurelia. Anmälan till barnklubben senast 23.10 via sms 040 341 7466.

tors 26.10:

– **kl 9.30–11.45:** Familjecafé, Aurelia.

– **kl 18–19.30:** Vardagsrum – på svenska, S:t Karins kyrka. Höstmys med Folkhälsan i S:t Karins "Bok- och pusselbyte". Diskussion och kvällste med gott tilltugg. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins,

Marthaförbundet, Röda Korset och Åbo svenska församling.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sön 15.10 kl. 11 Högmässa: Äng, Hansen

Mån 16.10 och 23.10 kl. 19 Meditation

Tors 19.10 kl. 12 Sopplunch:

5 euro för soppa, bröd och kaka

Sön 22.10 kl. 11 Högmässa: Äng, Oldmark, Sandholm

MARIEHAMN

Fr 13.10 kl. 14.00 Önskepsalmen: i församlingshemmet.

Lö 14.10 kl. 19.00 Good News jubileumskonsert:

i S:t Görans kyrka.

Sö 15.10 kl. 11.00 Ungmässa: i S:t Görans kyrka. *

To 19.10 kl. 11.30 Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.

To 19.10 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.

Sö 22.10 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka.

Medverkar: Jenny Nyberg – sång *

JOMALA Retreat

"Du gör mitt mörker till ljus"

Tyst retreat i allhelgonatid 3–5.11 på Gregersö lägergård. Retreaten inleds på fredag kväll och avslutas på söndag eftermiddag. Programmet består av tystnad, ledda meditationer och vägledningar, tideböner och mässor. Ledare: Stig Petrone och Stefan Äng. Pris: 100 euro för församlingsmedlemmar, 150 euro för övriga. Anmälan till kansliet.

tion samt en gospel, där han själv är pianist. Marjos sånger omfattar bl.a. etniska inslag.

Viktigt för kören var att den tidiga – re körsångaren Erik Anderssons (1948–2018) dikter skulle sjungas, denna gång tonsatta av Jan Hellberg och Juhani Haapasalo. Nicholas Söderlund, tf. kantor i Åbo svenska församling, ackompanjerar kören på piano. Birgitta Forsman, tidigare organist i Åbo svenska församling och en av Kyrkokörens tidigare dirigenter, spelar Suite gothique op. 25 av Léon Boëllmann.

Kyrkoherde Mia Bäck håller aftonandakt, där publiken/allmänheten och kören också får sjunga med. Till konserten är det fritt inträde och programbladen är gratis.

Varmt välkommen!

To 26.10 kl. 11.30 Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.
To 26.10 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.

*=Livestreaming på församlingens Facebooksida.

NORRA ÅLANDS FÖRSAMLING

13.10 kl. 13.30: Andakt på Strömsgården, Vårdö.

15.10 kl. 10: Högmässa i Sunds kyrka.

Jon Lindeman, Christian Juslin.

15.10 kl. 12: Högmässa i Finströms kyrka.

Jon Lindeman, Christian Juslin.

16.10 kl. 13.30: Andakt på Hemgården, Geta.

18.10 kl. 12: Herrlunch i Geta församlingshem.

18.10 kl. 13.30: Andakt på Tallgården, Sund.

19.10 kl. 12: Herrlunch i Sunds församlingshem.

19.10 kl. 19: Konsert i Finströms kyrka med Midt-Vest Pigekor från Danmark.

20.10 kl. 18: Orgelandakt i Sunds kyrka.

Ingrid Björkskog, Christian Juslin.

22.10 kl. 11: Högmässa i Geta kyrka. Jon Lindeman, Johanna Evenson.

22.10 kl. 14: Högmässa i Vårdö kyrka.

Jon Lindeman, Christian Juslin.

22.10 kl. 18: Jubileumskonsert med Ålands spelmansgille i Finströms kyrka.

23.10 kl. 13.30: Andakt på Rosengården, Finström.

25.10 kl. 18.30: Gudstjänstgrupp i Mikaelsgården, Finström. Jon Lindeman.

Info om all verksamhet i församlingen finns på www.norraalandsforsamling.ax och i församlingens infoblad.

ECKERÖ-HAMMARLAND

15.10 kl. 11.00 Gudstjänst: i Eckerö St. Lars kyrka med Eva Williams och Kjell Frisk.

22.10 kl. 11.00 Ungdomsmässa: i Sta. Catharina kyrka i Hammarland med Eva Williams och Pipsa Juslin.

KOLUMNEN

MIRA PROST & MOA KARLSSON

Livet som kämppisar

DET ÄR måndagen den 28:e augusti. Runtom i Åbo samlas gulisar från hela Finland. Det känns som man är en liten sjuåring igen som är på väg till första dagen i skolan. Pulsen är hög och det går nästan att skära genom nervositeten i föreläsningssalen. Du får för första gången träffa dina nya studiekamrater. Kul, men påfrestande. Alla du har runt dig är nya människor som du måste lära känna från grunden. I flera veckors tid går du runt och upprepar ditt namn, vad du studerar och varifrån du kommer. Mer ytligt än så kan det inte bli. Mitt i allt detta vimmel är det en trygghet att ha en kämppis.

I APRIL skrollade vi på etuovi och råkade hitta en trea, centralt med bra hyra. Chansen att den första lägenheten vi var på visning till skulle bli vår är otroligt liten, men någonstans måste vi börja. En mulen måndag drog vi iväg till Åbo. Det kunde nästan inte ha börjat sämre, vi var till en början i fel hus, försenade och att fylla i en intresseanmälan för bostaden var för svårt. Trots detta fick vi lägenheten. Varför våra hyresvärdar valde oss förstår vi inte riktigt heller. Men glada och tacksamma tar vi emot lägenheten och börjar livet som kämppisar.

»Det är ett lugn att komma hem till en trygghet.«

INGEN AV oss hann riktigt reflektera över vad det innebär att vara kämppisar, allt var ganska spontant. Så här i efterhand, med en del av facit på hand, var det ett mycket bra beslut att flytta tillsammans. Under gulishösten är tempot högt. En massa ny info, massor med nya människor och massor med nya intryck. Allt detta tillsammans blir överväldigande. I all denna ovisshet och hektiska miljö är det ett lugn att komma hem till en trygghet. Det blir en paus i de ytliga samtal som man kan tvingas under de första veckorna av studierna och en andhämtning från den hektiska och nya vardagen. Att ha någon att reflektera, diskutera och luta sig tillbaka mot gör att gulishösten blir mer bekväm.

FÖRSTÅS HAR det funnits en del meningsskiljaktigheter, men på det stora hela överväger de positiva sidorna med en kämppis de negativa. Utöver sällskapet och tryggheten får man också lära sig nya levnadsvanor och tänja sina egna gränser.

På sjunde våningen i Åbo bor nu biologen och teologen med namnskylden: Prost Karlsson. Mer passande kan det inte bli, eller hur?

Mira Prost och Moa Karlsson är från Pargas och studerar i Åbo.

Lägg en psalm i hatten!

Psalmhatten är höstens nya medarbetare i Åbo svenska församling. Vilken är din favoritpsalm? Skriv numret på en lapp och se till att vara med när just din psalm ska sjungas!

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

ÅBO Åbo svenska församling har fått en ny medarbetare: Psalmhatten!

– Jag tror det var min idé, den bara ploppade upp i våras när vi funderade på att ha allsångsevenemang i församlingen. Varför inte bara dra ett psalmnummer ur hatten? berättar Nicholas Söderlund, som är tf. kantor i församlingen.

Så här presenterar Psalmhatten sig själv: ”Jag deltar aktivt i församlingens verksamhet och du kan möta mig lite var som helst och när som helst! När vi möts kan du skriva din favoritpsalms nummer på en papperslapp och mata mig med lappen. Då det är dags för att sjunga kan du istället för att bläddra i psalmboken dra en lapp ur hatten.”

– Vi har inte tänkt använda hatten vid gudstjänster, men vid andra evenemang och i smågrupper, säger Söderlund.

Kantor Marjo Danielsson konstaterar att hatten är jättefin: en cylinderhatt. Nicholas hittade den i en utklädningsbutik efter att först ha frågat om stadsteatern skulle ha haft någon gammal hatt som de inte behövde – men tyvärr hade de ingen.

– Vi har tänkt att vi ska ha hatten med oss väldigt ofta, men det har hänt att vi glömt den i kantorsrummet så vi måste lära oss att ta den med oss. Tanken är att vi ska ha med den när som helst och var som helst där vi träffar människor, säger kantorerna.

Den rymmer många psalmer

Också någon av prästerna kan ta hatten med sig när de går till olika träffar och evenemang.

– Och när Psalmhatten blir full måste vi ju tömma den! Eller sjunga jättemycket, skrattar kantorerna.

Just nu innehåller den bara ett tjugotal lappar, och den är stor. Så den rymmer fortfarande många psalmer.

– Jag tänkerspontant att den också kunde vara med på kyrkkaffet, säger Marjo Danielsson. På det viset kunde de som var med på gudstjänsten ha en möjlighet att få önska sig en psalm som de kanske gärna hade sjungit i kyrkan.

Nicholas Söderlund och Marjo Danielsson visar upp sin nya arbetskompis: Psalmhatten.

FOTO: SOFIA LILJESTRÖM

»Något gör att en psalm tar sig under ytan.«

Vad tror ni att gör att en psalm blir viktig för en människa?

– Jag tror det har med många saker att göra: erfarenheter och upplevelser, förrättningar och gudstjänster. Något har gjort att en psalm kommit dig närmare och tagit sig under ytan, säger Marjo Danielsson.

– Det finns också psalmer som är musikaliskt väldigt intressanta. Det är jätteviktigt för mig. Musik och text måste bilda en perfekt helhet, säger Nicholas Söderlund.

Psalmer kan också vara terapeutiska, och traditionellt har psalmboken också varit en bönbok.

– Gud som haver har ju blivit en bekant aftonbön, säger Marjo Danielsson.

Psalmhatten var med för första gången under Konstens natt i augusti, men häfter ska den alltså synas lite varstans, där någon från församlingen rör sig.

Vilken psalm skulle du själv lägga i hatten – och varför?

– De är så många och de varierar från dag till dag. Men idag (måndagen den 2.10) ska jag nämna Psb 510, *Herrens nåd är var morgon ny*. Den brukar jag ofta gnola på för den påminner mig om att allt är Herrens nåd och den räcker till för varje ny dag, säger Marjo.

– Just idag skulle jag sätta nummer 895, *Kristna, kom i morgonljuset*, på lappen. Det är ju en påskpsalm, men egentligen ser jag redan fram emot påsken. På påsken känner man att sommaren är på kommande. Och nuförtiden är jag absolut en sommarmänniska. Psalmen är tonsatt av Kaj-Erik Gustafsson. Han kan skriva psalmer som fungerar fint som allsång och låter som äkta psalmer men ändå har vissa harmoniska överraskningar. Texten och melodin går i denna psalm jättebra ihop, säger Nicholas.

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 13.10 Stefan Löv, Jakobstad

Måndag 16.10 Hans Växby, Vanda
(repris från 27.7.2020)

Tisdag 17.10 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors
(repris från 28.7.2020)

Onsdag 18.10 Yvonne Terlinden, Karis (repris från 29.7.2020)

Torsdag 19.10 Johanna Evenson, Hammarland
(repris från 30.7.2020)

Fredag 20.10 Jan Edström, Esbo
(repris från 31.7.2020)

Måndag 23.10 Jan Hellberg, Karis

Tisdag 24.10 Jan Edström, Esbo

Onsdag 25.10 Gunnel M. Helander, Hangö

Torsdag 26.10 Gunnel M. Helander, Hangö

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 13.10 Samuel Erikson, Vörrå

Lördag 14.10 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 15.10 Tro och otro. Textläsare: Anna Edgren och Marika Kivinen. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 18.10.2020)

Måndag 16.10 Benjamin Sandell, Vasa

Tisdag 17.10 Benjamin Sandell, Vasa

Onsdag 18.10 Benjamin Sandell, Vasa

Torsdag 19.10 Mezmur Holmström, Åbo

Fredag 20.10 Samuel Erikson, Vörrå

Lördag 21.10 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 22.10 Jesu sändebud. Textläsare: Christina Nymalm och Henrik Nymalm. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 25.10.2020)

Måndag 23.10 John Vikström, Åbo

Tisdag 24.10 Erik Vikström, Borgå

Onsdag 25.10 Gustav Björkstrand, Åbo

Torsdag 26.10 Björn Vikström, Åbo

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 15.10 Gudstjänst med Korsnäs församling. Predikant: Rose-Maj Friman.

Söndag 22.10 Ekumenisk gudstjänst från Betelkyrkan i Helsingfors. Predikant: Mayvor Wärn-Rancken.

Tove Skrifvars från Åbo lever med neuroborrelios och är rollatoranvändare. – Till en början tänkte jag att jag har redan fått göra så mycket i mitt liv men nu efter tio år kommer sorgen starkare för mig.

BILD: YLE/ ERIK VIERKENS

HIMLALIV

År 2010 fick Tove Skrifvars från Åbo ett fästingbett på vristen. Två år senare gjordes ett ryggmärgsprov som visade att hon hade en infektion i det centrala nervsystemet och att det var borreliabakterien som orsakat infektionen. Borreliainfektionen behandlades, men rörelsesättningen blev trots det allt värre.

Tove har fått lära sig att leva med neuroborrelios. Hon tar sig fram med hjälp av rollator och konstaterar att det är först då man mister en förmåga som man förstår betydelsen av den.

Nu bearbetar hon besvikelsen över att livet blev annorlunda än hon hade tänkt sig. Hon är tacksam för allt hon fortfarande kan göra, som att sjunga i kör och att jobba. Familjens stöd är också något hon uppskattar stort.

REDAKTÖR NINA GRANVİK

Livet med neuroborrelios

Fästingbettet som Tove Skrifvars fått på sin vrist lossnade lätt men två år senare hade hon mist förmågan att gå. Nu har det gått tio år och Toves liv har präglats av envishet och positivt tänkande.

Yle Arenan 15.10.2023

Yle Fem 16.10.2023 kl. 18:30

MIN MISSION

– en kurs för dig som vill göra en insats

Nästa kurs hålls vintern 2024 i Nykarleby.

Efter kursen kan du söka volontäruppdrag utomlands eller i hemlandet.

Info och anmälan: finskamissionssallskapet.fi/min-mission

Anmälan senast 8.12.2023.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Kyrkoherdetjänsten i Karis-Pojo svenska församling

Inom utsatt tid har kyrkoherdetjänsten i Karis-Pojo svenska församling söks av:

Karl af Hällström, tf. kaplan i Karis-Pojo svenska församling

Yvonne Terlinden, familjerådgivare i Raseborg

Markus Weckström, militärpastor vid Nylands brigad

Domkapitlet intervjuar och granskar de sökandes behörighet 10.10.2023. Valet förrättas som ett direkt val.

Kaplanstjänst i Kronoby församling (Terjärv område)

Inom utsatt tid har kaplanstjänsten i Kronoby församling (Terjärv) inte fått några sökande.

Församlingspastorstjänst i Esbo svenska församling

Följande personer har meddelat om intresse för församlingspastorstjänsten i Esbo svenska församling:

Mikael Hultén, församlingspastor i Kyrksläpps svenska församling

Eva-Maria Ilmoni, församlingspastor i Esbo svenska församling

Domkapitlet förordnar en lämplig präst till församlingspastorstjänsten efter att församlingrådet i Esbo svenska församling har avgivit ett utlåtande om dem som anmält intresse för tjänsten.

Följande sammanträde
Domkapitlets sammanträden 2023: 10.10, 23.11, 14.12

Domkapitlet betjänar

Domkapitlet tar emot besökenligt överenskommelse. Domkapitlets personal nås per telefon och epost.

Samtal om församlingar och hbtqia i Österbotten

Personer som tillhör sexuella och könsminoriteter har det inte alltid lätt i andliga miljöer. Projektet *Tillgång* i Regnbågsföreningen Malkus regi har tillsammans med Vasa svenska församling bjudit in tre regnbågspersoner att berätta om sina erfarenheter i österbottenska församlingar. Samtalet streamas på Youtube.

– Behovet att berätta om sig själv och höra andras berättelser är stort. Många regnbågspersoner berättar att de känt sig ensamma i sina gemenskaper då de blivit illa bemötta, berättar projektchef **Hanna-Leena Autio**.

Tre regnbågspersoner med bakgrund i olika trosgemenskaper i Österbotten har lovat komma till Vasa den 25.10 och berätta om sina erfarenheter.

Elli Åsvik är en av dem. – Jag vill vara med i samtalet för jag

Elli Åsvik önskar att alla får känna sig trygga i församlingen.

Hens bakgrund är i frikyrkliga församlingar i Vasa.

Lisen Sundqvist deltar i samtalet och är medlem i Betanias församlingen i Jakobstad.

tycker det otroligt fint att få bidra till en diskussion som jag själv önskar skulle ha varit mer synlig när jag var i mina tonår. Församlingen är för många ens hem och hela sociala sfär, och då är det viktigt att alla får känna sig trygga där.

Diskussionen strömmas på Malkus Youtube-kanal: <https://www.youtube.com/@Sateen-kaarhdistysMalkus>

De allra flesta kvinnor måste någon gång ta ett beslut, annars tar livet det åt en. **Ellen Strömberg** skrev en roman på det temat och hamnade samtidigt in i en utmattning.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

”JAG STÅR MITT PÅ VÄGEN OCH VACKLAR”

Ellen Strömberg, författaren och Augustprisvinnaren från Jakobstad, har en färsk livskris i bagaget. Ifjol tilldelas hon Augustpriset. Det varen tydlig höjdpunkt i hennes karriär, men en bjärt kontrast till hennes privatliv.

– Jag hade en ganska typisk utmattning. Min livskris handlade inte så mycket om vad jag ska göra med mitt liv, utan mer om hur jag ska orka och hinna med allt. Samtidigt fanns det jobbiga faktorer i mitt privatliv som jag inte kunde eller ville prata om.

– Det blev ett sådant mindfuck, att stå på toppen och säga ”vad kul” samtidigt som jag bara kände ”hjälp”.

Ibland har jobbet blivit en tillflyktsort då resten av livet varit svårt att handskas med. I vintras kom Ellen till en punkt där hon behövde ställa in allt i några veckor. Hon började gå i terapi och insåg att hon behövde förändra något för att orka med tillvaron.

– Men det är så jobbigt att behöva ändra på saker. Att se mig själv i spegeln och fundera över vilka mönster jag uppre-

par och var det barkar av.

Just nu säger hon sig ändå må bra, men konstaterar att det är lite väl tidigt att utvärdera något. Den senaste tiden har hon försökt skapa en fritid där det finns ork kvar till något annat än att ligga och scrolla då skymningen faller. Hon har börjat göra nya saker, varav två är att styrketräna och att tacka nej till en del förfrågningar.

– Det är läskigt, för man är ju rädd att folk ska sluta fråga eller att någon ska bli arg. Men någon blir ju sällan det. Jag tror att det är något med att jag landat mitt drömyrke. Jag har varit så rädd för att förstöra något att jag hållit fascistisk ordning på mig själv.

”De ska inte kunna ta mig på att jag inte har älskat”

Just nu är Ellen Strömberg aktuell med sin femte bok: *Bli utan*. Det är en berättelse om det närmast maniska som griper tag i de flesta som någonsin jagat ett plus på ett graviditetstest. Det är en berättelse om att vara så trött på sig själv att man stöter bort dem som är en närmast, men också om att greppa ef-

ter halmstrån. Om att till och med be, fastän man föraktar sig själv för det.

Romanen inleds med några strofer ur den svenska folkmusikartisten Sara Parkmans låt *Eros, Agape, Philia*:

Å, på min grav ska det stå:

Som hon har längtat

På min grav ska det stå:

Som hon har älskat

– Jag tycker inte att man behöver ha ett budskap i vad man skriver, men nog någon slags grundtanke. Jag tycker väldigt mycket om de här raderna kring att de inte ska kunna ta mig på att jag inte har försökt. Att de inte ska kunna ta mig på att jag inte har älskat.

I februari gick Ellen Strömberg på Sara Parkmans spelning i Luleå. Hon grät sig genom hela konserten. Att tårarna rann hade att göra med utmattningen som hon var djupt inne i just då, men också med något annat. Det var något i hur Sara Parkman använde publiken. Det var en snudd på andlig upplevelse.

– Jag tycker hemskt mycket om hur hon använder sig av beständsdelar i sitt liv

som resonerar i beständsdelarna i mitt liv. Hon är ju väldigt uttalat vänsterpolitisk. Det är något som jag sympatiserar med.

– Sen är hennes pappa präst, och det är kanske lite annorlunda för min familj är inte speciellt religiös. Men jag har ändå vuxit upp med religionen ganska nära inpå.

Vill inte bli en frontfigur

Den röda tråden i *Bli utan* är att inte kunna få barn. Det var inte en bok som Ellen tänkt skriva, det bara blev så.

– Jag är ju själv en kvinna i den åldern utan barn. Det är klart att det här är saker jag själv funderat på. I något skede av livet tvingas man som kvinna att ta ett beslut eller att låta livet ta det beslutet åt en.

Men *Bli utan* är ingen självbiografi, det är inte autofiktion.

– Jag är rädd att folk ska tänka att det här är en bok om min kamp för att bli gravid, för jag känner mig inte bekväm i att föra de ofrivilligt barnlösas talan.

Ofrivillig barnlöshet är en kamp hon inte vill göra anspråk på att ha utkämpt i samma mån som många andra.

– Samtidigt kan jag inte låtsas att

Ellen Strömberg

Bor i Jakobstad tillsammans med maken Pär samt katterna Sylvi och Viola. Växte upp i Larsmo.

Är aktuell med sin femte bok vid namn *Bli utan*.

Har börjat styrketräna och gillar det. Det är explosivt och kräver inte så mycket tankeverksamhet.

Vann Augustpriset 2022 i kategorin Årets svenska barn och ungdomsbok med *Vi ska ju bara cykla förbi*.

Ellen Strömberg tycker om gamla saker, gamla hus och gamla människor. Hon har återupptäckt att det är roligt att resa och jobbar som bäst på sin nästa bok och en hållbar vardag.

det inte alls handlar om mig då *Bli utan* handlar om en författare som är 30-plus och inte har barn. Det är klart att det inte är en slump.

– Men jag skulle säga att det handlar lika mycket om att jag har dålig fantasi som om att det handlar om mig.

Att söka och skämmas

I en scen av *Bli utan* ber huvudpersonen Frida: ”Jag bad om förlåtelse för allt jag nånsin gjort och erkände mina misstag, jag bad om fertilitet och styrka att orka. Jag skulle inte vara otålig, jag skulle inte begära mer än vad som kunde avvaras för just mig. Jag skulle aldrig glömma att vara tacksam och jag skulle göra mitt bästa för att återgälda den ynnest som hade givits mig. Om jag bara fick mitt barn, skulle jag aldrig mer be om nåt.”

Följande morgon skäms hon för sin bön och lovar sig själv att sluta med sånt trams.

Kandusjälv känna igen dig i det här? Att söka för att sedan förakta sökandet.

– Verkligen. Men jag försöker att in-

te vara riktigt lika svartvit i mitt tänkande som Frida är.

Ellen Strömberg är uppvuxen i Larsmo. Hon tycker att det är onödigt dramatiskt att kalla Larsmo för ett polariserat samhälle, men att växa upp på en plats där tro och religion i någon mån är en maktfaktor har präglat henne.

– Om man själv inte hör till den falangen så hamnar man på något vis att välja sida. Jag har många gånger funderat på om jag skulle ha lättare att ta till mig allt ovetenskapligt om jag var uppvuxen på en annan plats. På ett sätt valde jag det andra diket för längesen, även om jag nu känner att jag står mitt på vägen och vacklar. Men jag har ett inneboende ”vad är det här nu då?” i mig.

I dag har hon svårare att omfatta new age och självhjälp än folkkyrkan.

– Jag är mycket mer skeptisk till ”älska dig själv i tio steg” än att be en bön. Det är något med att man inte kommer undan det. Hur lite man än tror så tror jag att de flesta någon gång hamnar i en situation där man försöker be för något. Jag säger inte att det är ett bevis på något, men man kanske inte ska fördö-

ma det heller utan låta det vara något, en del av en.

Föromkring tio år sedan skrev hon ut sig ur kyrkan. Hon har funderat på att skriva in sig igen men tröskeln känns fortfarande lite för hög, särskilt i Österbotten.

»Det är svårt att erbjuda öppensinne, men man måste ju göra det. Och det suger.«

– Det finns ganska mycket jag inte riktigt kan skriva under. Men det kanske man inte behöver göra heller. Jag hade en diskussion med en kristen kompis i somras om vad man ska begära att kyrkan kompromissar med och vad ska man själv kunna kompromissa med. Jag har inte riktigt hittat den lösningen ännu.

På frågan om vad hon har för livs-åskådning svarar hon:

– Jag vet inte. Jag tycker att det är gan-

ska skönt att ha något att rikta sin tacksamhet mot och jag har också väldigt svårt att landa i tanken på att man aldrig mer skulle träffa de som dött. Jag har svårt att tro att det skulle vara så enkelt.

– Agnostiker är väl precis vad man kallar sådana som mig. Men det är väl så att också fan blir gammal. Jag tycker att jag mjuknar inför det för varje år.

Det finns element av tro och kyrklig gemenskap som hon tycker mycket om. Samtidigt har hon svårt för hur vissa människor och grupper inom kyrkan tolkar Bibeln och behandlar sina medmänniskor.

Hon konstaterar samtidigt att hon inte kan förvänta sig att någon annan ska ändra sina åsikter om hon inte själv är villig att göra det. Hon betonar att hon tror på människomöten. Att vi måste bli bättre på att decentralisera oss själva i en tid då många av oss är mest intresserade av vår egen navel.

– Men jag sätter mig inte själv ner och pratar med människor som tänker helt annorlunda än mig särskilt ofta. Det är svårt att erbjuda öppensinne, men man måste ju göra det. Och det suger.

Musiklärare, kördirigent, kantor, diakoniarbetare och lärare för asylsökande. Meritlistan har bara blivit längre sedan **Eliisa Risku-Åberg** blev pensionär. Så länge hon blir tillfrågad och det känns bra tackar hon ja till nya utmaningar.

TEXT OCH FOTO: **HARRIET JOSSFOLK-FURU**

Aktiva Eliisa Risku-Åberg går dit Gud leder henne

Eliisa Risku-Åberg övar på pianot i speciella Kaskö kyrka. Kyrkan, ritad av arkitektprofessor Erik Kråkström, är liten och intim, men ändå är det väldigt högt till tak. Kyrkan och församlingshemmet avskiljs genom en mellanvägg och delar in nertak. Det förstärker den familjära känslan.

– Att man är fysiskt nära de sörjande gör jordfästningarna i den här kyrkan väldigt berörande. Man ser och upplever verkligen deras sorg, säger hon.

Risku-Åberg föddes i en helt finskspråkig familj. Pappan kunde svenska, men han lärde henne aldrig språket. Från mammas sida har hon helt svenskspråkiga rötter i Maxmo, men svenskan dog ut då hennes förfader (som var kantor) flyttade till finskspråkiga Storå.

– Efter gymnasiet och efter att ha läst svenska i åtta år, men aldrig vågat tala språket, åkte jag till Umeå i två år för att studera engelska. På kvällarna läste jag svenska för att det var nödvändigt. Att jag nu lär ut svenska till ukrainare om kvällarna i Kaskö känns speciellt bra. Jag vet hur värdefullt det är med den här kvällsundervisningen. Vi har inget gemensamt språk, men det finns bra böcker och undervisningsmaterial. Poängen är att de ska lära sig att prata och förstå.

Studerat på svenska

Sin man träffade hon på sin systers bröllop. Hans mamma var från Eskilsö och paret bosatte sig där när bilfärjan började köra mellan ön och Kaskö. Risku-Åberg är nu änka sedan nio år till-

Eliisa Risku-Åberg

Född i Kauhajoki i en familj som haft släkt och sommarstuga i Kaskö i fyra generationer.

Bor på Eskilsö i Närpes dit man enbart kommer med bilfärja från Kaskö.

Utbildad studentmerkonom.

Har varit musiklärare i både finska och svenska lågstadier och högstudier i Närpes och Kaskö samt i gymnasiet i Kristinestad, musiklärare och kördirigent i Kaskö medborgarinstitut i över 30 år och diakoniarbetare i Kaskö och Bötomborgen.

Är och har länge varit kantorsvikarie i tvåspråkiga Kaskö församling. Undervisar ukrainare i Kaskö i både finska och svenska.

baka. De två vuxna barnen har efter en period i södra Finland flyttat närmare henne. Dottern Sofia flyttade till Kaskö för tre år sedan, sonen Fredrick bor i Björneborg.

Risku-Åberg har arbetat på bägge inhemska språken så gott som hela sitt liv, men hon har hittills faktiskt studerat enbart på svenska, mest vid teologiska fakulteten vid öppna universitet vid Åbo Akademi.

– Jag har sysslat med musik hela mitt liv och började spela fiol då jag var liten, senare kom pianot. En påbörjad kantorsexamen blev på hälft. Jag har ändå arbetat som kantor i många år och

vikarierat i vanliga gudstjänster. Numera är jag diversearbetare inom församlingen och brukar säga att jag har gjort det mesta inom församlingen, men jag har inte grävt en grav, kan inte jordfästa, döpa eller viga.

”Vanliga gudstjänster” i Kaskö betyder svenskspråkiga, finskspråkiga eller tvåspråkiga gudstjänster.

– Jag blev ungdomsledare vid 50 år och har flera gånger funderat på att bli präst. Men nu är jag för gammal för att bli det.

Hon har ändå nästan sina teologiestudier klara. Avhandlingen är skriven, men krafterna och lusten tog slut vid bearbetning och efterarbetet med den.

– Jag ville byta ämne, men det ville inte min handledare, som tycker att ämnet är för intressant.

Temat för avhandlingen är församlingens agerande efter skolskjutningen i Kauhajoki.

Bad om en uppgift

Risku-Åberg ser Guds ledning i sitt arbetsliv. Hon var aldrig kompetent musiklärare, men halkade in på den banan då hon tillfrågades att undervisa i musik i Kaskö efter att hon flyttat till trakten. På den vägen blev det sedan när hon fortsatte undervisa elever i grannstäder.

Hon har också lett körer och varit föreningsaktiv.

– Då jag blev änka och pensionär sade jag till Gud: ”Här finns jag. Har du någon uppgift till mig?” Då ringde man från Kaskö församling och undrade om jag kunde vara diakoniarbetare. Jag funderade och talade med en vän som sa-

Eliisa Risku-Åberg vid pianot i Kaskö kyrka.

de att Gud har något för alla. Jag tänkte varför inte, jag har ett öppet sinne och är flexibel. Vi är alla olika och alla har vi en uppgift. Efter det har jag också arbetat som diakon i Bötom och som finsklärare för asylsökande i Kristinestad. I två år vikarierade jag även kantorn i Bötom.

Just nu jobbar hon som vikarierande kantor, leder kyrkokören i Kaskö samt undervisar ukrainare i Kaskö i tre olika grupper, både på finska och svenska. Ukrainarna var cirka 60 från början, men är nu 25.

– Många har fått jobb, börjat studera eller flyttat tillbaka. Det går jättebra för dem. De är väldigt intresserade och övar mycket hemma. Vi har också ryssar i grupperna och det har inte varit några problem. De flesta ukrainare kan dessutom ryska.

Ville ge musikgrunder

Att jobba på två språk innebär att jobba inom två olika kulturer, men även traditioner på orten spelar in. Risku-Åberg har sett mycket under sina år som musiklärare. Framför allt en sak vill hon poängtera.

– Det handlar om 90 procent övning och 10 procent begåvning. Jag har velat ge eleverna från tredje klassen och uppåt grunder i att spela gitarr, bas och trummor. Kanske var de inte intresserade då, men de fick grunderna så att de kunde fortsätta senare. Det är en vanlig skola vi talar om, inget elitsystem. Varje varje elev måste få sin chans att hitta musiken. Varje klass har haft någon form av band och sången har varit en jätteviktig del i min undervisning. Jag vet att flera av eleverna fortsatt inom musiken. Krista Siegfriids hade jag till exempel som elev från ettan upp till gymnasiet. Hon sjöng också i mina barnkörers.

»Det handlar om 90 procent övning och 10 procent begåvning.«

Barnkören Singing Kids ledde hon i tio år, men verksamheten tog slut då barnen blev äldre i Kaskö.

– Två somrar uppträdde barnköerna i en sångteater med Astrid Lindgrens värld på Eskilsö. Vi hade en levande häst, Pippis, och en Karlsson på taket som flög.

Trots sina livserfarenheter har arbetet med diakonin fått henne att förstå hur fattiga vissa kan vara och hur lite det kan hänga på i många fall. Många känner heller inte till var de kan få hjälp.

– Kyrkan skryter ju inte om sin verksamhet. Ibland kunde jag hjälpa med mat direkt från frysen, ge ett köpkort till en affär eller berätta varifrån man kan få hjälp, till exempel via Kyrkans Diakonfond eller Tukikummit om föräldrarna blivit arbetslösa och det behövs pengar till barnens hobbyer. Det finns många djupt skuldsatta och många sorgliga förhållanden.

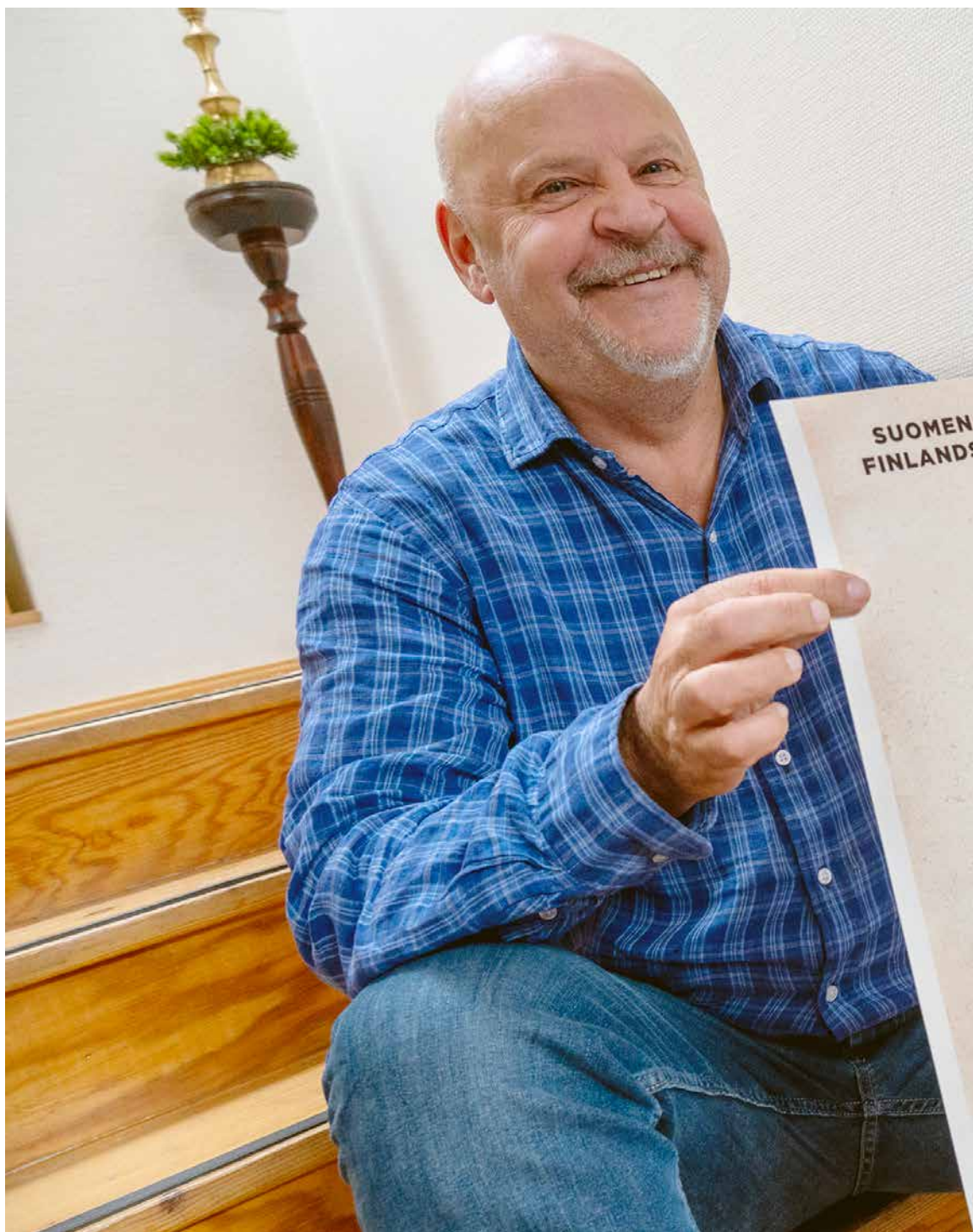
Efter alla erfarenheter, finns ännu något som du vill hinna med?

– Jag tänker inte och använder inte orden "hinna med". Jag kan börja brinna för en grej och litar på att Gud för mig. Jag tackar och tar emot, men begär inte. Jag litar på att Han visar mig.

– Men man ska lyssna på sig själv. Det ska kännas trevligt på morgonen då man åker iväg till sina uppdrag.

Filmen Jesus Revolution, som skildrar Jesusfolket inom hippierörelsen på sextio-och sjuttiotalen i Kalifornien, har fyllt biografssalongerna i Sverige och USA. Nu går den i Finland där **Caj Höglund** plötsligt fann sig engagerad i distributionen av filmen.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Filmen om Jesusfolket

Biografkedjorna verkar ha en beröringsskräck när det gäller filmer som kan uppfattas som kristna. Det gäller både i Finland och i Sverige.

Det har Caj Höglund i Jakobstad fått erfara medan han försökt få filmen *Jesus Revolution* att visas på biograferna.

– Filmen är inte evangeliserande utan en dramafilm som berättar om ett viktigt och intressant skeende i USA:s historia. Den handlar om hippierörelsens konfrontation med det konservativa samhället, där man går i kyrkan klädd i kostym, säger han.

Filmen bygger på verkliga händelser och Greg Lauries biografi. Han växer upp med en alkoholiserad mamma och en fosterpappa. Men förhållandet mellan mamman och fosterpappan blir kortvarigt. För att skaffa sig

en utbildning går Greg in i en militärakademi, men han lämnar den och drogerna kommer in i bilden. Han är sjutton år när han i hippierörelsen möter barfotapredikanten Lonnie Frisbee.

Frisbee är förgrundsgestalten för Jesusfolket och han tar Greg till Chuck Smiths kyrka Cavalry Chapel i Costa Mesa, Kalifornien.

– Jag tycker att filmen är mest utmanande för våra församlingar idag. Många församlingsmedlemmar i Costa Mesa motsatte sig barfotabesökarna för de var mest oroade över att kyrkans nyinköpta heltäckningsmatta skulle bli smutsig. Så är det lite än idag. Våra kyrkor har fastnat i former där det ursprungliga budskapet hamnat i skymundan. Filmen ger en bra bild av hur en kristen församling borde verka och hur Jesusrörelsen tog hand om människor.

»*Gud använder bräckliga människor.*«

Fokus på tre års händelser

Filmen handlar om de tre åren mellan 1969 och 1971. Efter det har mycket hänt som inte kommer fram i filmen. Jesusrörelsen räknas numera som en av de stora fyra väckelserna i USA och den enda som skett under 1900-talet.

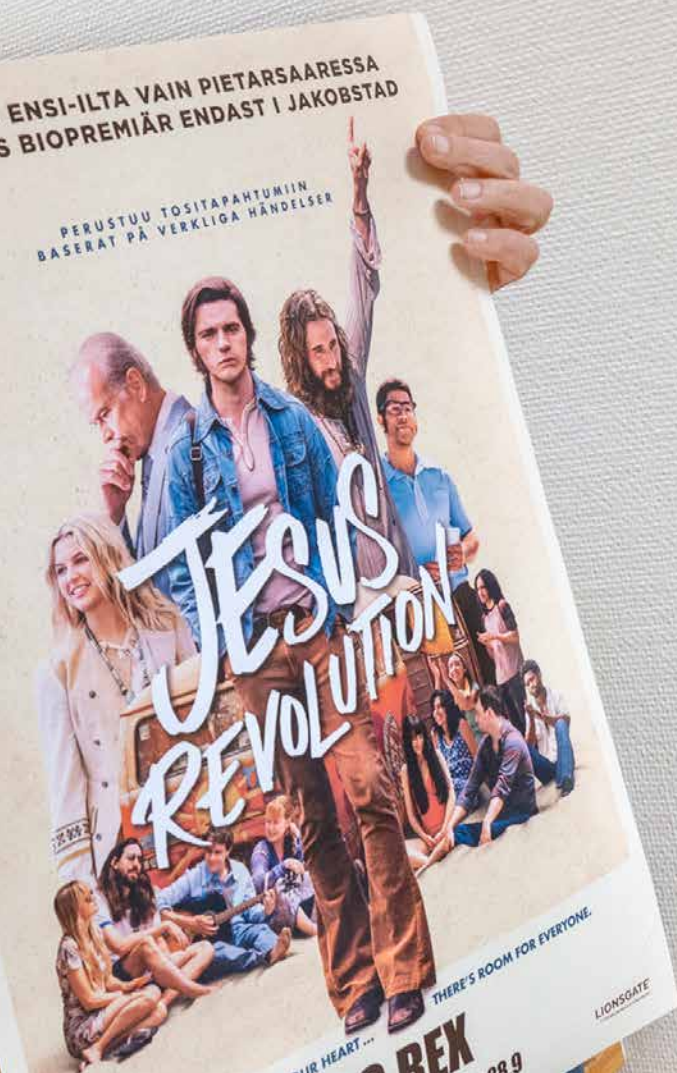
– Det finns uppgifter på att en miljon människor kom till tro genom den.

Greg Laurie, den enda av de tre som fortfarande lever, blev sedermera ledare för Harvest Church. Chuck Smiths Calvary Chapel har vuxit till det största protestantiska samfundet i USA med 1 700 församlingar. Lonnie Frisbee var med om att starta Vinyard.

Laurie sökte också upp sin fosterpappa och fick leda honom till tro. Samtidigt helade Gud pappan från hans hjärtproblem.

Frisbee skiljde sig senare från sin hustru och kom ut som homosexuell. Han dog i aids 1993.

Caj Höglund blev oväntat filmdistributör för *Jesus Revolution* i Finland.

drar publiken

Om honom gjordes dokumentärfilmen *The Life and Death of a Hippie Preacher* 2005.

– Det visar bara hur Gud använder bräckliga människor. Lonnie Frisbee hade en väldigt besvärlig bakgrund. Men man kommer inte ifrån att han var sänd och använd av Gud. I Bibeln finns flera andra exempel: Moses var en mördare, David äktenskapsbrytare och mördare, flera av Jesu anhängare var prostituerade och så vidare.

– Vi vet också hur en stor del av den protestantiska kyrkan i USA är anhängare av den republikanska politiken och betraktar Trump som något av en Guds profet, fast det är ifrågasatt om han alls är kristen. Men det här är sådant som händer efter filmen.

Det som händer i USA påverkar vanligtvis oss i Västeuropa. Lonnie Frisbee besökte Sverige två gånger och där var det många som bodde i kommunitet.

Lonnie Frisbee (Jonathan Roumie) och Chuck Smith (Kelsey Grammer) i soffan i filmen *Jesus Revolution*. FOTO: DAN ANDERSON

– I Finland var Jesusrörelsen inte så stor, för vi talade inte så mycket engelska här i början av sjuttiotalet. Finlandsättlingen Jim Palosaari kom hit och spelade in den första kristna rockskivan *Karitsat* under besöket.

Har du egna minnen av rörelsen?

– Jag var tio år gammal 1970. Men jag har alltid varit intresserad av samhälle och jag minns när Martin Luther King och Robert Kennedy mördades 1968. Det var också mycket annat på agendan på den tiden, som Vietnamkriget. Jag är baptist och minns hur de som studerade i Betelseminariet var påverkade av Jesusrörelsen, det långa håret, budskapet och sångerna. Några blivande pastorer åkte runt i en klembuss i något de kallade Sommarkyrkan. Sedan kom den karismatiska väckelsen och tog över.

Intensiva veckor

Caj Höglunds engagemang för distributionen av filmen började när han läste om folkstormen i Sverige när Filmstaden inte visade filmen trots dess kommersiella framgång i USA. Filmstaden lovade slutligen visa den under en dag, den 15 september. Men den blev en framgång också i Sverige och visas där än idag.

– Tänk om det varit tvärtom, en kristen som blir buddist eller hindu. Då hade det inte varit några problem att visa filmen på biograferna. Men då det handlar om någon som blir kristen...

Då filmen redan var textad till svenska ringde Caj Höglund några telefonsamtal och försökte ordna en visning av den endast i Jakobstad.

– Biografen i Jakobstad hör till en kedja och jag fick veta att en visning där kräver en finländsk distributör av redovisningstekniska skäl. Jag uppmanades ringa den norska distributören som har rättigheterna för hela Skandinavien. Norrmannen hade försökt sälja in filmen i Finland men misslyckats. Han sade att det bara finns ett sätt att gå vidare, att du själv blir distributör.

Så var Caj Höglund, som till vardags jobbar som marknadsföringskonsult, utsedd till distributör av filmen för hela Finland.

– Jag har ingen erfarenhet av den branschen så jag har nog ångrat att jag åtog mig det hela.

Han ringde upp de två största biografkedjorna. Då blev det plötsligt bråttom. Både Finnkin och Bio Rex hade noterat att filmen legat på visningstoppen i Sverige sedan den första visningen den 15 september.

– Båda kedjorna ville nu visa filmen och man ville ha premiär om tio dagar. Så går det vanligtvis inte till utan man bygger upp en stab och jobbar med lanseringen i flera månader.

De kommande veckorna blev intensiva för Caj Höglund.

– Det gällde att få filmen översatt till finska i ett läge där alla översättare var fullt sysselsatta. Textningsraderna skulle anpassas så att den svenska översättningen ryms på en rad. Det gällde också att ansluta sig till flera olika tekniska system. Med hjälp har jag lyckats lösa allt.

Premiär i Jakobstad

Filmerna hade landspremiär i Jakobstad den 28 september och visas nu på biograferna som är anknutna till biografkedjorna runt om i landet.

Också här i Finland gäller de kommersiella villkoren och filmerna kommer att visas så länge det finns publik. Men har den samma framgång som i Sverige räknar man med att den ska gå på biograferna i två månader.

Välkommen till Pedersöre

RN RÖRTJÄNST AB
PUTKIPALVELU OY
050-375 4246

**RÖR-
SANERING**
i 60 och 70-tals hus

Har ni gamla
kopparrör
i väggar
och golv?
Vi fixar nya rör,
synliga.
Snabbt och
förmånligt

ENQVIST
Rör & Bygg
Tfn 050-3383 481
Lillby

BERNT NYLUNDS
FASTIGHETSSERVICE

UTFÖR:

- * Renovering
 - * målning
 - * tapetsering
 - * matläggning
 - * kakelarbeten
- (VTT-certifikat)
Tfn 050 350 1366
Bernt Nylund

FOSSMANS
bygg

Tel. 050-348 9042
rasmus.forsman@hotmail.com

**BYGGARE
DAN**

Tel. 050-3754274

Kajs Massagetjänst

KAJ SANDELL

leg.massör - laill.hieroja
Ytteressevägen 191, 68810 Ytteresse
Tfn: 0500-852 040

**ATMOS vedpannor
från oss.**

Finns pannor i lager i Ytteresse.
Exempel DC32S, 35 kW
Fråga offert!

Ab Wifotek Oy,
www.wifotek.com,
info@wifotek.com,
050 572 9315

WIFOTEK

VINTERDÄCK!

ESSPART

LEIF RÅDMANS
ESSEVÄGEN 312, 68820 ESSE

GSM 050-562 2491
GSM 040-703 9164
VÄLKOMMEN!

Bergvärme?

Fråga oss om pris på borring av
energihål och vattenbrunnar ...
då vet du att du gjort en bra affär.

DRILLTEC
Drilling Technologies

044-525 9143 info@drilltec.fi www.drilltec.fi

Ab Kvalitimmer Oy

Ålandsvägen 17
68840 Nederlappfors
Tfn 040 583 5096

Specialträvaruaffär

esse elektro-kraft
www.eekab.fi

**Pedersöre
Skogsentreprenad**

050-308 8041

Taxi

OLAV NORRBÄCK, ESSE

minibuss 8+1 pers.
invataxi
tfn: 0500-836 127

Uffes

**VÄLKOMNA TILL
NATURSKÖNA PURMO
OCH UFFES.**

Normala öppettider.

Luncher, á la carte, grillmat och pizza m.m.

tfn 050-470 6887
Purmovägen 471, PURMO

www.uffes.fi

RIS-ESSET / ESSE GYMMET / TAXI

Det mesta
inom skogsbruk,
från förnyelse
till ris och stubbar.

Peter Gunell 0400-848 815

VÄLKOMMEN TILL VÅR MOTTAGNING!

- ✓ Öronläkartjänst
- ✓ Hörselundersökningar
- ✓ Justering och rengörning av hörapparater
- ✓ Försäljning av hjälpmedel och tillbehör

Gustaf Nyman - specialist inom öron-, näs- och strupsjukdomar
Heidi Nilsson och Nancy Lindfors - audionomer, sjukskötare

Stationsvägen 1 Jakobstad 06-7813580
 info@aurix.fi www.aurix.fi

Aurix

HÖRSELTJÄNST · KUULOPALVELU

ANNONSERA I

KP

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLAKARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
 Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

GENAST IBRUKTAGNINGSBARA MASKINER FÖR SKÖTSEL AV TRÄDGÅRDEN!

Stiga
NYA Multiclip
547
fr. 329€

Stiga Tornado
 Trädgårdstraktor som gör gräs-
 klippningen bekymmersfri!
 Mångsidig och lättanvänd.
2190€

Stihl TRIMMER
 Automattrådhuvid
199€

MotoMix
 Miljövänlig 2-T bränsle, som tillverkas
 genom att använda STIHLs egna
 HP Ultra motorolja av toppkvalitet
 - går till alla 2-taktsmotorer samt till
 STIHL 4-MIX maskiner!
2500€

Stihl IMOW 6
ROBOTGRÄSKLIPPARE
 Klippbredd 28 och klarar ytor
 på upp till 3.000 m².
2990€

Stiga Park 300 M
FRÖNTKLIPPARE
 Midjestyrd
 Hydrostatisk
 kraftöverföring
2990€

Trycktvätt
STIHL RE 80
159€

MSA 60 C-B - BATTERISÄG
 Bruktid ca 35 min. (AK20)
329€
 Inneh. batteri
 o. laddare

MSA 70 C-B - BATTERISÄG
 Bruktid ca 45 min. (AK30)
399€
 Inneh. batteri
 o. laddare

STIHL
NYA MODELLER
 Arbeta tryggt och
 bekvämt med Stihl-
 säkerhetsutrustningar.
 FRÅGA EFTER
 PAKETERBJUDANDE!

Ultralätta motorsågar
Stihl MS 170 ERBJUDANDE!
 • Volym 30 cm²
 • 4,2 kg
199€
Stihl MS 181 ERBJUDANDE!
 • Volym 32 cm²
 • 4,3 kg
339€
Stihl MS 194 CE ERBJUDANDE!
 • Volym 30 cm²
 • 3,3 kg
399€

Cirkelv. 15, **MASKINSERVICE • KONEHUOLTO** tel. 06-3182950
 65100 Vasa **MARANDER** 0500-364688
 www.marander.fi • email: marander@maskin.netikka.fi

Erik-André Hvidsten - O Helga natt

Julkonsert med Erik-André Hvidsten.
 Gästartist: Kalle Moraeus.
 Thomas Enroth på piano.

5.12	Ekenäs Kyrka	kl 19.00
6.12	Borgå Domkyrka	kl 15.00
7.12	Kyrkslätt Kyrka	kl 19.00
10.12	Vasa Stadshus	kl 19.00
11.12	Munsala Kyrka	kl 19.00
12.12	Pedersöre Kyrka	kl 19.00

Biljetter: 32,50 € Netticket | Grand, Borgå | Luckorna
 Studioticket | Amalia Blommor, Nykarleby | Motel Marine

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Önskar hyra en lägenhet i Otnäs eller nära Aalto universitet. Tel. 0503226011

Ung kvinna söker hyresbostad Helsingfors/Esbo Tel: +358405068611

UTHYRES

Två i Myrbacka, Vanda. Bra förbindelser till tåg/buss. Hyra 820€/mån inkl. vatten. janina.gadda@gmail.com +358505540883

Stiftelsen Lillegården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477 Ons kl. 10-15.

I Åbo centrum, rymligt tvåa 76 m2 med bastu och glas balkong. Hyra 850 € / mån + vatten och el. Ledig genast. Tel. 0500-980575

Uthyrer etta i Munksnäs, balkong, översta våningen från 1.11. Svar till vivian.winqvist@gmail.com.

KÖPES

KÖPES HUS ELLER TOMT I GRANKULLA Gärna nära skolorna eller centrum. sebastian.risku@gmail.com Tel. 050 585 7506

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på **www.kyrkpressen.fi**. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen **annons@kyrkpressen.fi** tillkommer en servicekostnad på 5€.

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

-EN MINNESVÄRD VISAR VÖRDAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

LEDIGA TJÄNSTER

Svenska kyrkan UPPSALA

Två organister

Nordens största katedral söker kyrkomusiker

Uppsala domkyrka söker två kyrkomusiker på A-nivå med konstnärlig masterexamen. I nära samarbete med domkyrkoorganisten och övriga anställda inom domkyrkomusiken förvaltar och utvecklar du musikverksamheten i Sveriges rikshelgedom.

Sökande förutsätts ha en väl dokumenterad erfarenhet av verksamhet på hög konstnärlig nivå i orgelspel och kör- och orkesterdirigering, ha hög vokalkompetens samt en god administrativ förmåga.

För mer information kontakta Ulric Andersson, domkyrkoorganist: ulric.andersson@svenskakyrkan.se eller +46 18-430 36 54.

Provspelning, dirigering och intervju 12 och 13 januari 2024 – en av dagarna. Tillträde 1 juni 2024 eller enl. ök.

Ansök senast 14 november 2023 på svenskakyrkan.se/uppsala/jobb

Vasa kyrkliga samfällighet söker en

SJUKHUSPRÄST

Platsannonsen finns i sin helhet på webbsidan vasaevl.fi/rekrytering. Ansökan senast 22.10.2023 klockan 23.

EV.LUTH. KYRKAN I VASA†

Kyrkostyrelsens enhet för kanslitjänster söker en

Byråsekreterare

Sista ansökningsdagen är 20.10.2023

www.kirkkorekry.fi/se (arbetsnyckel 1100)

Kyrkostyrelsen sköter den gemensamma förvaltningen, ekonomin, kommunikationen och verksamheten för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Enheten för kanslitjänster sköter kanslitjänsterna för alla avdelningar och enheter vid Kyrkostyrelsen.

KYRKOSTYRELSEN†

Lämna in din hyresannons via webben

KYRKPRESSEN.FI

Och spara 5 euro i serviceavgift!

MALMBYN I ORAVAIS

Parhus och radhus på ypperligt ställe!

Mer info på storlund.fi/malmbyn
E-post: info@storlund.fi
Tel. 050-345 2656

Mattusmäkivägen 111, Vörrå
www.storlund.fi

H-E STORLUND
BYGGTJÄNST - RAKENNUSPALVELU

Bio mobitek

Värme för alla behov. Lantbruk, Industri, fastighet och fjärrvärme. Kvalitets biobränslepannor med brett effektområde. Vi hjälper till med allt mellan renovering av befintlig panna till att erbjuda nyckelfärdiga värmecentraler.

Ta kontakt:
Fredrik Ahlström
Tfn. +358 50 52 39 236
www.biomobitek.com
fredrik.ahlstrom@biomobitek.com

Mera info

Bibelsyn

Att läsa Bibeln genom ett filter

Tack till dig Erik Vikström för ditt svar på min insändare. Jag håller helt med dig i det du skriver, att Guds levande röst hörs genom hela Bibeln. Tack för att du delar dina tankar och din kunskap. Jag vill gärna förtydliga min ståndpunkt, det är ju inte alltid lätt att få med allting i en enda insändare.

Som sagt, Gud kan anas i alla Bibelns böcker. Guds röst och Guds kärlek till oss och hela skapelsen lyser fram genom texten, mellan raderna

"Jag tror det leder till att vi börjar använda Bibeln för att kontrollera andra."

och över hela boksamlingen Bibeln. Bibeln är viktig, fascinerande och mycket läsvärd. Den berättar om Jesus, hans

livsverk och hans exempel på hur vi ska älska Gud och varandra.

Dock tror jag det är lätt, åtminstone för oss i västvärlden, kanske främst på grund av upplysningen, att börja tänka på Bibeln som en historiebok som berättar 100 procent korrekta fakta, som en ofelbar handbok skriven direkt av Gud, och som en manual som berättar klart och tydligt hur man ska leva sitt liv.

Jag tror det är lätt hänt att

man börjar ta de lagar och bud som finns i Bibeln och som är skrivna i och fören specifik tid och kultur, och försöker göra dem allmängiltiga utan att ta hänsyn till det sammanhang texten är skriven i. Att läsa Bibeln genom det filtret, att texterna är skrivna i helt andra kulturer än vår, kräver mer av oss som läsare men är också mycket belönande när man börjar se djupet i texten.

När vi pratar mer om vad Bibeln säger än om vad Jesus sä-

ger, tror jag vi är på fel väg. Jag tror det leder till att vi börjar använda Bibeln för att kontrollera andra istället för att låta den vara något som visar på Gud, inspirerar till kärlek och ger visdom. De viktigaste buden är ju ändå enligt Jesus att älska Gud och att älska andra som oss själva, och inte att följa varje bud och enskild vers i Bibeln tagna ur sina sammanhang och utan reflektion.

STEFAN BERGFORS
Närpes

Bibelsyn

Lämna Bibeln i bokhyllan!

När jag var ung brukade en blind tiggare sitta på trottoaren mitt i Helsingfors. Det talades om att han hade själv vållat sin blindhet efter att ha läst i Bibeln: "Om ditt högra öga förleder dig, så riv ut det och kasta det ifrån dig. Det är bättre för dig att en del av din kropp går förlorad än att hela kroppen kastas i helvetet."

Det här är bara ett i mängden av bibelord som inte är avsedda att tas bokstavligen. Jesus vill inte att vi gör oss blinda eller lemlästade, utan hans syfte är att påvisa att ingen av oss är utan skuld. Vi har alla gjort det där som han tar fram: jag har blivit vred på min nästa, jag har förbannat andra människor åtminstone i mitt sinne, jag har blivit förledd av både ögat och handen, jag har inte älskat min fiende. Jag har inte varit fullkomlig.

Vi alla vandrar i mörkret vid ättestupans brant. Men vilken tur, det finns ju lyktan, Bibeln, som underlättar vägen! Men börjar jag i dess sken titta åt sidan hur tokig väg min nästa har valt och peka finger med andra handen, så släpper jag taget om den enda hand som maktar hålla mig på vägen. För det är inte Bibeln som räddar

"Det är bättre för dig att gå utan Bibeln med Jesus än att gå med Bibeln men utan Jesus."

oss, det är vår frälsare som älskar oss och som leder oss hem även när våra vägar ser ut att vara olika.

Om din bibel växer så stor att den skymmer Guds nåd i Jesus Kristus och Hans kärlek gentemot alla människor, så ställ Bibeln att samla damm i bokhyllan. Det är bättre för dig att gå utan Bibeln med Jesus än att gå med Bibeln men utan Jesus.

KIRSTI RIIPOLA
Nagu

Bibelsyn

Ska vi följa Jesus eller Bibeln?

Bästa Stefan Bergfors! Duskriver i KP 17/23: Är det inte Jesus vi ska följa, och inte Bibeln? Det du säger är väldigt motsägelsefullt! Det är ju endast i Bibeln vi får veta Jesu kallelse till lärjungarna och till oss genom orden: "Följ mig." Hur ska vi kunna göra det om vi inte vet vad han sagt och vad han kallat oss till?

I Bibeln finner vi också Jesu

missionsbefallning till sina lärjungar: "Gå ut och gör alla folk till lärjungar. Döp dem... och lär dem att hålla allt vad jag har befallt er" (Matt 28:19-20). Hurska vi kunna fullgöra detta om vi inte vet vad Jesus befallt? Också det hittar vi endast i Bibeln.

Apostlarnas brev från Paulus till Judas talar också mycket om hur vi ska leva som kristna. Jesus bekräftade deras un-

dervisning när han sade "Den som hör er, hör mej" (Lk 10:16). Hurska vi kunna veta Guds vilja och kunna leva som kristna utan Bibelns undervisning? Nej, Bibeln är en omistlig guide in i kristen tro och kristet liv. Andra "jesusar" än Bibelns Jesus är falska sådana. Dem ska vi inte följa.

ULF EMELEUS
pastor em, Borgå

Firma Ekström
**EN HJÄLPANDE
HAND**

Vi gör städning,
handlar, fönstertvätt,
trädgårdsarbete,
vedarbete, byggen,
renovering, flytt hjälp,
mm.

Hur kan vi
hjälpa dig?

050 58 99 741

MALAX

www.enhjelpandehand.fi

KONTAKTANNONS

Sökes: DU BIL, BILIST, Trött och hungrig, dåliga vindrutetorkare, slitna däck, smutsig bil och tom tank

Här finns: Traditionell servicestation invid Riksväg 8 i Kvevlax. Vi har det du behöver. Bränsle, biltillbehör, nya däck, biltvätt mat och kaffe.

Barn och familj inget hinder, alla är välkomna. Kom in efter en kopp kaffe så träffas vi och diskuterar. Kanske det leder till något mera?

Eventuellt ett byte av ringar.

ST1 KVEVLAX, KARLEBYV. 1134, 66530 Kvevlax
06-3460 151 / info@st1kvevlax.fi ÖPPET VARJE DAG

Kapa dig en egen kyrka

Du brukar kanske inte "gå i kyrkan" men den är din, och du får gå in i den när som helst. Erövra en kyrka när den är tom. Det sitter böner i väggarna.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

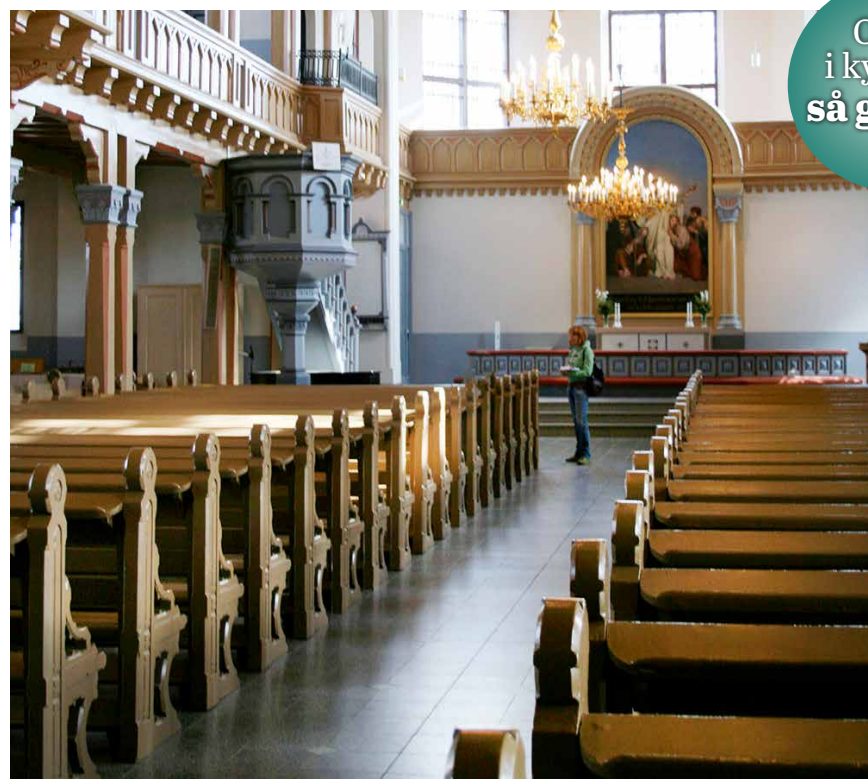
De flesta vanliga församlingsmedlemmar "går i kyrkan" när någon anhörig dött, nären nära släkting eller väns barn ska döpas, när ett barn konfirmeras eller när någon gifter sig i kyrkan.

Då brukar man på ett ungefär veta vad man har att förvänta sig (särskilt om man sätter sig lite längre bak och inte ängsligt behöver se över axeln för att kolla på vilket ställe i liturgin andra stiger upp och sätter sig ner i bänken igen).

Men det är synd om kyrkan enbart blir ett utrymme för evenemang: julkonserter, förrättningar. Själva byggnaden förtjänar mer.

Finaste stunden

När jag och några kolleger bollar våra finaste stunder i kyrkan kommer barn i procession på första plats. Jag har svårt att se konfirmander tåga in i sina albor utan att få lust att brista i gråt över deras spända, allvarliga ansikten, där de går med finklänningen eller första kostymen under alban. Också de mest stö-

Kyrkan står där för att du ska kunna gå in där när du behöver det. FOTO: ARKIV

kiga sitter som ljus eftersom de vet att mamma stirrar dem i ryggen.

Men mina bästa stunder i kyrkan har varit sådana där jag suttit i den alldeles ensam.

Erövra din kyrka

Det finns en kyrka på din ort. Det finns en kyrka på den ort där du växte upp.

Där har dina förfäder kanske suttit för hundratals år sedan och tittat upp mot takmålningarna.

Det finns en alldeles särskild sorts frid i en gammal kyrka. Det finns en särskild doft där. Jag brukar fyllas av lugn i gamla kyrkor. Ett besök i en kyrka motsvarar ett meditationspass.

Så äg din kyrka. Väga gå in i den. Är

Ovan i kyrkan: så gör du

den öppna bara om söndagarna slinker du in före en gudstjänst börjar och sedan kan du slinka ut igen. Kanske du bara behövde andas lite kyrkluft.

I en del kyrkor finns förbönslappar att fylla i. Skriv ner ditt största bekymmer och vik lappen. Ingen vet att det var du.

Du vill kanske tända ett ljus. Tänd ett! Riter bär och tröstar oss. Du kan tända ljuset för någon annan, eller också kan du tända det för dig själv.

Tips: katolska kyrkor

Katolska kyrkor brukar alltid vara öppna. Periodvis har jag brukat slinka in i Henrikskatedralen i Helsingfors. Jag har doppat fingrarna i vigvattnet och gjort ett korstecken, sedan har jag nit mot altaret som en god katolik och sedan sänkt mig på knä i bänken (det finns lite stoppning där som ska göra det mindre plågsamt men bekvämt är det inte).

Och sedan har jag räknat upp mina största bekymmer, alldeles ensam.

Så hitta en kyrka: vilken som helst. Gå in. Känn av stämningen där. Kanske har du kommit till ett ställe där gardinen mellan nuet och evigheten är extra tunn.

Kanske sitter det böner i väggarna. Kanske var det någon av dina förfäder som bad dem. Låt bönen skölja över dig och njut.

Vinn presentkort

Inspirerande och trevlig läsning direkt hem i din brevlåda!

TILL NYA PRENUMERANTER som betalar nästa års prenumeration redan i höst:

KURIEN GRATIS RESTEN AV 2023!

TILL SAMMA FÖRMÄNLIGA PRIS

kuriren

KNUTPUNKT FÖR SVENSKFINLAND I 60 ÅR

89€

Erbjudandet gäller ej de som redan har en aktiv prenumeration på Kuriren.

Prenumerera och delta i utlottningen!

Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort á 100 euro till någon av S-gruppens butiker. Sänd in kupongen senast 30.11.2023

JA TACK!

- ☒ JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIEN
- ☐ För resten av 2023 och hela 2024 för 89 € (inom Norden).
- ☐ Fem (5) provnummer för endast 26,50 €.
- ☐ Ett halvt år för endast 46,50 €.

- ☒ JAG DELTAR I KURIENS UTLOTTNING AV PRESENTKORTET TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.

SÄND KURIEN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

SÄND RÄKNINGEN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

☐ Nej tack, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlottningen av presentkortet till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställningsblanketten försedd med frimärke. Var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA

Erbjudandet gäller till 30.11.2023

Kan sändas ofrånkerat inom Norden Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARSFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA